

En bokfilm om

EUROPA FILM

1930-1945

Regissör:

Per-Erik Lindorm

Tryckt hos
AFFÄRSTRYCK
ENGWALL & STRÄHLE
AKTIEBOLAG
Stockholm 1945

Till Våra Vänner

Vi fyller femton år. Det är ju ingen ålder att skryta med och det enklaste sättet att fira detta jubileum hade förstås varit att låta det obemärkt glida förbi. Men så tänkte vi, att om vi kunde utnyttja saken för att i någon mån glädja våra vänner, så borde vi göra det. Därför ha vi dristat oss att vid sidan om celluloiden tillgripa trycksvärtan och be alltså härmed att få överlämna en bokfilm om Europa Films upplevelser.

I femtonårsåldern är man ju en smula fåfäng, man har nyligen trampat ur barnskorna och kommit in i den problematiska slyngelåldern. Om man är människa. Råkar man vara ett filmbolag, ställer sig saken något annorlunda. Det här med film är ju så pass speciellt, att det kan vara tillåtet att enligt gängse praxis uppskatta varje hundår till sju vanliga år, och då blir vi genast betydligt äldre.

Europa Film är så gott som årsbarn med ljudfilmen här i landet. Vår uppväxttid löper därför parallellt med den talande filmens. De ha runnit undan fort dessa femton filmår. Låt oss nu se, om det ändå inte kan finnas ett och annat som är värt att minnas.

Det ligger nära till hands, när man skall berätta om sig själv, att man slätar över de dumheter och missgrepp,

man gjort, för att låta de goda gärningarna stråla i minnets förhärligande glans. Sådant är mänskligt. Vi ha emellertid försökt att inom de gränser, självrespekten tillåter, även dra fram våra sämre sidor och inte släta över de pojkestreck, som varje yngling måste göra sig skyldig till, innan han blir vuxen. Våra vägar mot detta mål kunna synas krokiga, men vi ha alltid haft en ledstjärna — att försöka göra människor glada. Det är en stor och svår uppgift, enligt min enkla uppfattning betydligt större och svårare än många vill erkänna. När vi i alla fall givit oss i kast med den, så är det därför att vi ha den meningen, att människorna kunna uppfostras bättre genom en sund och naturlig glädje än genom tråkigt allvarliga förhållningsorder. Vi ha gjort försöket, andra få döma hur det utfallit.

Film är, som alla veta, ett i högsta grad kollektivt arbete. Och när vi nu jubilera, så gläder jag mig alldeles särskilt åt att här till alla och envar av Europa Films medarbetare och vänner få uttala mitt varma tack.

Gustav Schantz

En ny epok

Den första ljudfilmen

PREMIÄR!

Milton Sills
Maria Corda
HANS MUSTSUS ÅRA

PÅ
PALLADIUM
I DAG
6.30. 8. 9.30

BILJETTER i Biobiljettcentralen, Röda Kvarn från kl. 9 L. m., Tel. 9932 och Norr 9932, samt å teatern från kl. 12 L. m. Telefon: 5961 och Norr 23961.

Ek. i följande kl. 12-4.30
Östasiatiska biograf kl. 11.30 o. m.
Telefon N:o 4293 o. 75533

LJUDFILMSPREMIÄR I kväll kl. 7.15 o. 9.15

Vita Skuggor på Söderhavet

Efter Fredrick O'Brien berättelse. Inl.
Regi: W. S. VAN DYKE
Ersjåspått: Stenke, Kåser, Eldström
I karaktärollerna: MONTE BLEE och RAQUEL TORRES.
Svensk teaterregiör under överinseende av greve Birger Mörner.

DEN FÖRSTA LJUDFILMEN
från **M.G.-M.**
Realitetsfilmernas officiella

Genev **INGER MORNER**
— en svensk skönhetsdrottning — drottning av "Vida skuggor".
"Den här lilla skönhetsdrottningen har en sådant en speciell utstrålning att alla som möter henne blir förtäro av hennes skönhet. Hon är inte bara skön utan hon är också en fantastisk sångerska. Hon sjunger så vackert och så melodiskt att alla som höra henne blir förtäro av hennes sång. Hon är inte bara skön utan hon är också en fantastisk sångerska. Hon sjunger så vackert och så melodiskt att alla som höra henne blir förtäro av hennes sång."

ESKADAM: LE MATMETRO GOLDWYN

PREMIÄR I KVÄLL å **PICCADILLY**

I FILM OCH TONER
"Den här lilla skönhetsdrottningen har en sådant en speciell utstrålning att alla som möter henne blir förtäro av hennes skönhet. Hon är inte bara skön utan hon är också en fantastisk sångerska. Hon sjunger så vackert och så melodiskt att alla som höra henne blir förtäro av hennes sång."

Glänsande succé världen runt!
"En alldeles betydande film."
"En film som är värd att se."
"En film som är värd att se."
"En film som är värd att se."

"Gästgämnar allt vad är bitills sett!"
Le Courrier (Paris)

Metro Goldwyn Mayer

inte är fullt färdig. Det är svårt att spela in ljudfilm och svårt att återge den. I går förekommo sådana otympligheter som att en sjungande gondoljör visades, medan ingen gondoljör syntes till, när sången sjöngs...

St. T.

Båda teatrarna ha för dessa program alltså slopat sina ordinarie orkestrar, då filmerna ju båda ackompanjera sig själva och leverera de övriga ljudeffekterna. Och intrycket av detta? Först måste förutskickas i fråga om båda filmerna att ljudeffekterna icke in-

spelats samtidigt som själva filmningen utan först efteråt upptagits på de plattor, som nu användas vid ljudreproduktionen. Detta har medfört bl. a. den bristfälligheten i »Vita skuggor på Söderhavet» (Piccadilly) att medan man i den stora badscenen väl hör ropen och skratten från de exotiska skönhetserna äro vattenmassorna som i samma bild störta utför branten — stumma! Ytterligare sådana skavanker skulle kanske kunna annoteras, men det anförda må vara nog.

D. N.

Vad folk sade.

Operasångerskan Greta Söderman:

— Jag måste uppriktigt säga att jag fann allt ganska misslyckat åtminstone i dess nuvarande form. Tekniken är alltför litet utvecklad ännu, då har man hunnit mycket längre på den vanliga grammofoninspelningens område. Det här lät som dålig grammofonmusik, dålig och föråldrad. Vad särskilt sången beträffar tyckte jag att jag kände igen min egen röst när jag är förkyld och det slagit lock för öronen. Inte heller kunde man urskilja orden. Herrrösten var dock något bättre än damrösten, föreföll det mig.

Nej, nog ser jag bra mycket hellre en vanlig film med gott orkesterackompanjement!

Ljudfilm:

sensationsfri
Sverigedebut.

Palladium och Piccadilly
i skarp konkurrens.

Fru Bosse missnöjd, Torsten
Tegnér belåten..

Ljudfilmen kommer.

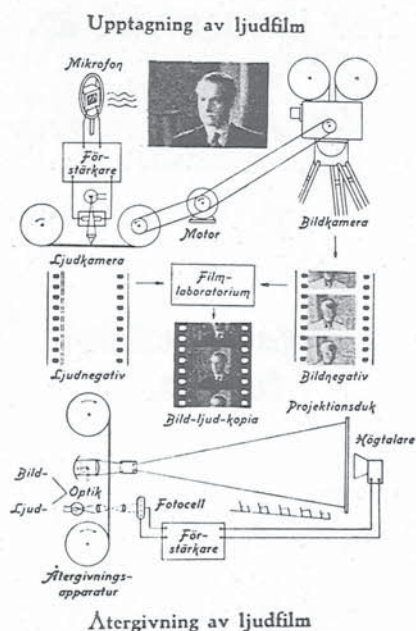
Skådespelerskan Harriet Bosse:

— Egentligen är det ingenting nytt man kommer med, säger skådespelerskan. Man har ju hört dörrknackningar och annat buller framställt av orkestern förut och annat var det just inte man bjöd på den här gången. Det är ju möjligt att ljudfilmen kan bli bra en gång i framtiden, men ännu är den alldeles för utvecklad. Det blev bara grammofonmusik, och jag för min personliga del saknade i högsta grad det konstnärliga levande livet. Om talet kommer att gå i samma stil har man ännu långt kvar innan nyheten blir njutbar. Och någon konkurrens med teatern kan man ju inte alls tala om.

Även det personliga orkesterackompanjementet — herrarna i »diket» — saknar jag. Deras insats ger liv åt fantasin och kan inte ersättas av speldosan — helt bortsett från att jag tycker det är en betänklig sak att öka de arbetslösa skara med en mängd avskedade musiker.

Skådespelaren Ivar Kåge:

— Det var rysligt tråkigt det hela, alldeles förfärligt, uppriktigt sagt. Det lät idiotiskt med de gråt-

milda sångerna mitt i »musiken», som jag för övrigt tyckte anpassade sig ganska dåligt till filmen. Bra mycket sämre än våra förträffliga orkestrar, åtminstone! Min fru och jag sutto verkligen och saknade det vanliga orkesterackompanjementet. Vill man höra grammofonmusik kan man ju sätta på sin egen grammofon där hemma

och då blir det mycket bättre för resten. Jag hörde de danska ingenjörernas ljudfilmsexperiment i samband med Barnens Dag. Det var riktigt trevligt tyckte jag, och fullt illusoriskt med vaktparadmusik och vad det var. Men det som visades nu var stora eländet. Jag tycker rentut att det är skam att ta brödet ur munnen på våra förträffliga biografmusiker för sådan smörja. Skulle uppfinningen utvecklas avsevärt till det bättre, kunde vi ju talas vid om saken igen.

Regissör Hyltén-Cavallius:

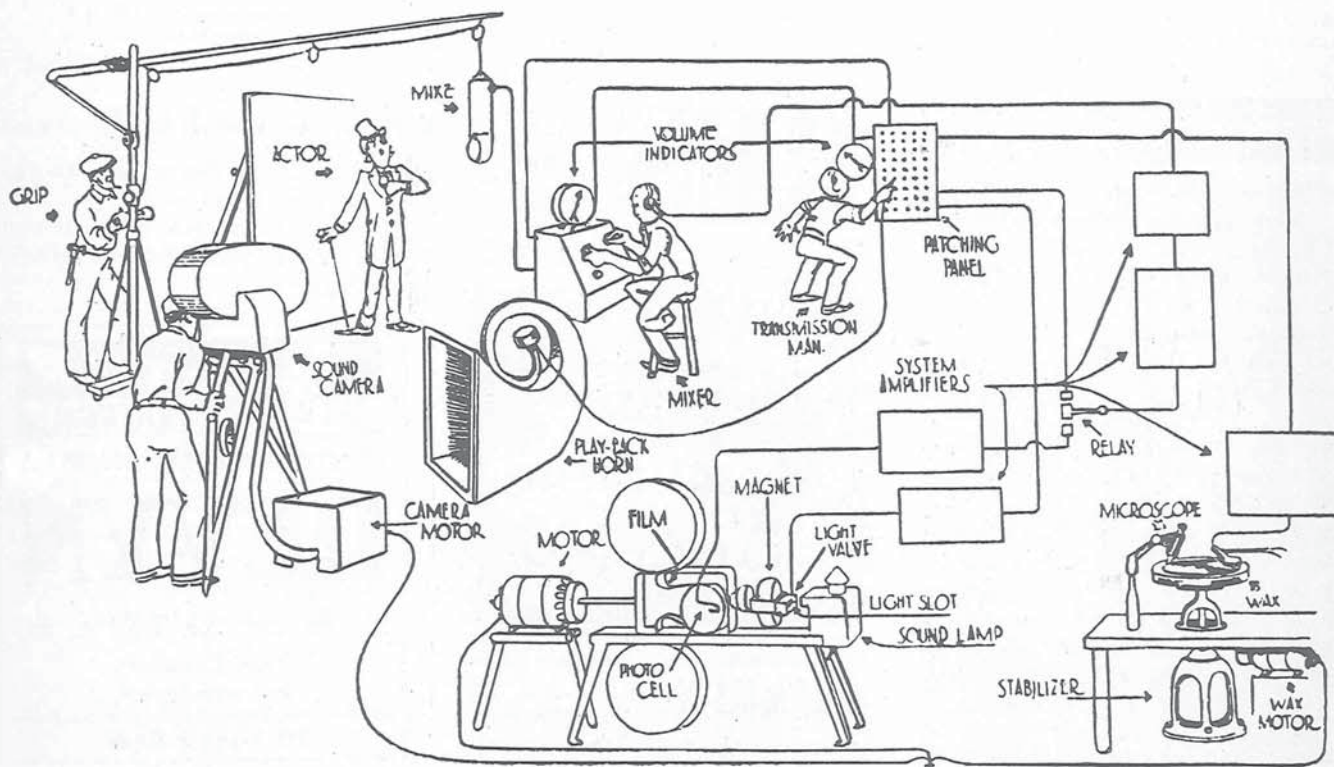
Vad verklig talfilm i fem akter beträffar, kan jag ej uttala mig om den. Men jag tror inte på den. Den har ej mycket med den äkta filmen att göra och blir troligen blott ett slags reproducerad teater, som måste verka spöklik.

Skådespelerskan Alice Eklund:

Jag måste bekänna, att jag ställer mig tveksam.

Redaktör Torsten Tegnér:

I alla händelser var denna debut bättre än den egentliga filmens debut 1897.

Det var år 1930 . . .

Adlon Club.

Regeringsgatan 50. Tel. 12 35.
Arangerar sin första

The Dansant

för sina ledamöter Söndagen den 19/10
1930 mellan kl. 3—5 e. m.

OBS! Ingen extra avgift.

Ärade ledamöter bedjas vänligen beställa
bord i tid.

Ivar Kreuger 50 år.

C. G. Ekman
statsminister.

Andrés expedition
funnen.

Morgonandakt i radion.

Morgonandakt är det senaste
nya inom rundradion. Den ut-
sändes alla vardagar 7.45—8 f.m.
från den 1 september strax efter
morgongymnastiken.

Ny rysk Sverigeminister.

Moskva, 5 augusti.

T. T. Centrala exekutivkom-
mittén har utnämnt m:me Kollon-
tay till Rysslands minister i
Sverige.

PALLADIUM Kungsgatan 65
Barnförby 7.15 o. 9.15.

S. F:s FÖRSTA TALFILM
**FÖR HENNES
SKULL**
med
Gösta Ekman

helt inspelad i Sverige
med schlagermusik av
Jules Sylvain.

I övriga roller:
*Inga Tidblad, Håkan
Westergren, Stina Berg,
Calle Hagman m. fl.*
Manuskript och regi: Paul
Mersbach.

— Ljudfilm —

Samlingsplats för Stock-
holms konst-, teater- och sport-
intresserade värld. Interözer-
na, skapade av Sandro Mal-
mqvist, bilda en originell och ge-
mytlig ram av kontinen-
talt snitt kring denna populära
nattklubb.

Klubbaftnar för medlem-
mar varje fredag och lör-
dag kl. 1—5 f. m.

För medlemskap ring N. 184 08 2—4
e. m. samt efter kl. 6 e. m.

**STOCKHOLMS
UTSTÄLLNINGEN**
1930
AV KONSTINDUSTRI, KONST-
HANTVERK OCH HEMSLÖJD
MAJ—SEPTEMBER

RES MED
JÄRN-
VÄGEN

TILL
STOCKHOLMSUTSTÄLLNINGEN
1930

Utställningen öppen till september månads stängd
Rum i Stockholm genast Utställningens inkvarteringsbyrå, Vasagatan 6

KORT 4 dagar i följd 6 kr. Senare under
för olofrånsett antal utställningsbesök: 8 dagar i följd 10 kr. Senare under

Kungen åter från Rivieran.

Hans Maj:t Konungen återvän-
de idag från sin sejour vid Rivi-
eran, där konungen bl. a. deltagit
i de stora internationella tennis-
tävlingarna.

**UTSTÄLLNINGENS
TEATERN**

PÅ UTSTÄLLNINGENS NÖJESFÄLT

REVYN

kl. 8 och kl. 10 e. m.

Zara Leander,
Reiners Agren,
Gösta Lycke, Dagmar Olsson, Artur Rolén
10 Funkis Girls.

. . . det var då vi föddes!

STIFTELSEURKUND.

Undertecknade, som beslutat att för här nedan nämnda ändamål bilda aktiebolag enligt bestämmelserna i lagen om aktiebolag den 12 augusti 1910, hava för det tillämnade företaget uppgjort följande huvudgrunder:

1:o) Bolagets verksamhet skall hava till föremål att driva rörelse med inspelning, uthyrning och försäljning av film samt handels- och agenturrörelse i övrigt.

2:o) Bolagets styrelse skall hava sitt säte i Stockholm.

3:o) Aktiekapitalet skall utgöra minst tiotusen (10,000) och högst trettiotusen (30,000) kronor.

4:o) Aktie skall lyda å etthundra (100) kronor. Aktiebövern skola ställas till viss man.

5:o) Alla aktier skola medföra samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst.

6:o) Bolagets styrelse skall bestå av två ledamöter med två suppleanter för dem. Styrelsen är beslutför, när bägge ledamöterna äro tillstädes, såvida dessa äro om beslutet ense.

7:o) Kallelse till bolagsstämma skall ske medelst rekommenderade brev med allmänna posten till samtliga i aktieboken upptagna aktieägare, avsända vid fråga om ordinarie bolagsstämma minst fjorton dagar före stämman samt vid fråga om extra bolagsstämma minst åtta dagar före stämman.

Andra meddelanden till aktieägarna skola ske medelst vanliga brev med allmänna posten. (20354)

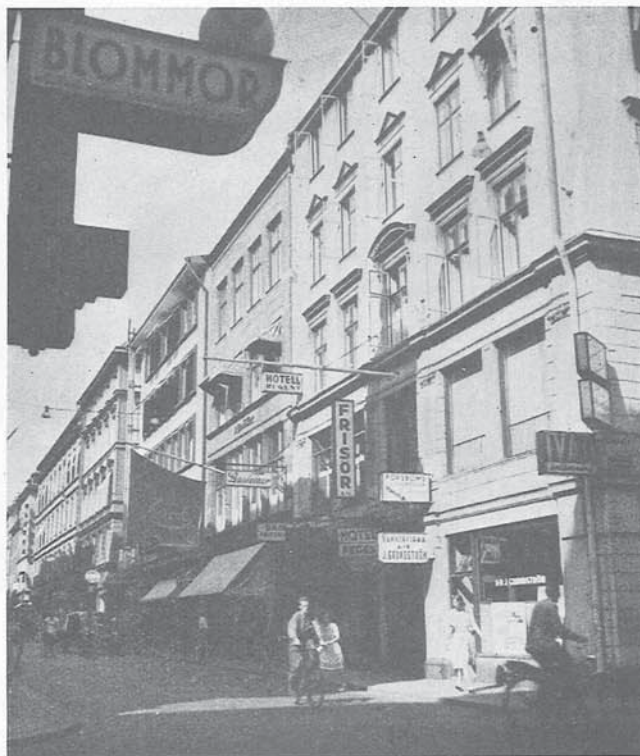
Stockholm den 19 augusti 1930.

Ad. Österberg. Gustav Scheutz.
S. Bauman. E. Hultman.

Karl Bergquist.

Bevittnas:
Mart. Erlandson. Knut E. Karlsson.

Där vi bodde

Europa Films första anspråkslösa lokaler i huset
Drottninggatan 10

Det första klippet

Nytt filmbolag.

Ett av de nyaste inspelningsbolagen är Europa Film, tidigare distributionsfirma, som i sommar börjar egen produktion. Den inledes med Gideon Wahlbergs folkklustspel »Kärlek och landstorm» vederbörligen omarbetad för filmen och påbörjad i dagarna. Författaren är själv med i filmen, som delvis inspelas i Finland i samarbete med den finska firman Lahyn Filmi och enligt ett amerikanskt ljudsystem.

St. T.

“Kärlek och landstorm” —

”Du kan vara fullkomligt lugn — så länge jag och mina gubbar vaktar rikets säkerhet, är det ingen fara på taket!”

FILIP ANDERSSON,
Plåtslagare och
kronvrak.

Ni kan själva övertyga Er
i den kommande svenska
tonfilmen

KÄRLEK OCH LANDSTORM

Svenska filmare till Finland.

En grupp svenska filmare, engagerade av Europa Film, fara i dag över till Åbo för att filma Gideon Wahlbergs »Kärlek och landstorm», en av de senaste årens största friluftssuccéer. Hr Wahlberg, som spelade en huvudroll i sin pjäs — en strålande tolkning av en glad plåtslagare — har samma roll i filmen. Bland de medverkande märkes även sångaren Ola Isene. Råsundateljén är alltför upptagen just nu, och därför har man hyrt Åboateljéerna. Behöver det tilläggas att det blir ljudfilm? Även från vita dukten får man alltså höra Wahlbergs replik:

— Här'u sagt-et!

St. T.

Malör!

Europa Film har vid sin inspelning i Finland råkat ut för en smärtsam överraskning. Då filmen, som tagits där, provkördes här hemma, visade det sig, att icke en meter gick att använda: ljudbandet gav nämligen inte ett ljud ifrån sig. Inspelningen har nu överflyttats till Stockholm.

Filminspelning i Stuvsta.

Pensionärer på ålderdomshemmet
medverka.

Exteriörerna i filmen äro tagna i Täby och just i dagarna avslutade. Nu har turen kommit till interiörerna, vilka vevas i Stuvsta-Bio, som under loppet av några dagar förvandlats till filmateljé. Genom välvilligt tillmötesgående av filmchefen i Europa Film, det bolag som står för upptagningarna, hava vi blivit i tillfälle att taga del av inspelningarna.

Vi stiga därvid inom dörren i Stuvsta-Bio och stanna litet häpna, ty vi befinna oss inte i den gamla välkända lokalen utan i en typisk stuga i skärgården. Järnspiseln under spiselkupan är så äkta den kan vara. Det fattas bara, att kaffe-pannan stått och småputtrat. Och i fönstret ligger katten och spinner i lugn och ro. Men allt är inte lika äkta. Kasta vi en blick ut genom fönstret, möter oss anblicken av ett solbelyst hav med kobbar och skär. Att havet och kobbarna äro målade på en fonddekoration och att solen består av en spotlight-

strålkastare märks ju inte, när man sedan ser den färdiga filmen! I andra halvan av salen nedanför scenen finnas ännu ett par interiörer. Det är den i filmen s. k. storstugan samt en kontorsinteriör, som under konstförfarna händer håller på att iordningställas. Sedan alla scener i de båda köken och kontoret äro filmade, är det meningen att använda lokalen i dess ursprungliga skick till ett »bönemöte» i skärgården. I detta är det, som ålderdomshemmets pensionärer komma att delta och via ljudfilmen gå mot ryktbarheten och odödligheten på gamla da'r.

För att möjliggöra upptagningarna i lokalen har man måst draga en extra kraftledning på 3.000 volt till en särskilt anskaffad transformator. Den vid inspelningarna använda ljusstyrkan överstiger nämligen den, som hela Stuvsta samhälle förbrukar. Golvet i lokalen är översvämmat av kablar och ljusledningar...

Vi förmoda att Stuvsta- och Huddingeborna komma att le ett igenkännandets leende, när de sedan i filmen se stuvstalokalen med en hel del bekanta ansikten.

Södra Förstadsbladet

den första inspelningen

En av scenerna ur »Kärlek och landstorm». Som synes fattas det varken öl, brännvin eller tokroliga uniformer, nödvändiga ingredienser för att det skall bli ett genuint svenskt folklustspel.

D. N. —

Tycke och smak.

»Kärlek och landstorm» siktar tydligen inte på att vara något annat än ett småtrevligt och anspråklöst filmskämt. Som sådant kan det också godtas; i all sin formlöshet — både i fråga om situationskomiken och själva filmtekniken — har det dock en viss troskyldig glimt i ögonvrån med helan och halvan och Ljunglöfs etta och biran och vad det nu är som hör till svensk skärgårdssommar...

Ljudtekniskt var filmen valhänt, men det får väl i första hand skrivas på bristande resursers konto. Det föreföll dock som om man kunnat vara litet mera generös på ljudet i en del exteriörscener, stumheten verkade alldeles omotiverad. Detta störde dock inte den goda publikstämningen på Astoria. Får man tro den har »Kärlek och landstorm» även på film ett gott grepp om själarna.

D. N.

Gideon Wahlberg behöver bara visa sig i en hängmustasch och öppna sin mun till en rolighet för att publiken skall gapskratta.

S. P.

Kvickheterna kommo sparsamt som regndroppar i heta juli.

Siglon i Sv. D.
(= Lorens Marmstedt)

Vid det här laget har man hunnit bli så härdad mot de s. k. svenska filmlustspelen under denna säsong att till och med Gideon Wahlbergs »Kärlek och landstorm» kan uthärdas. Det är buskteaterdramatik av enklaste slag som serveras i den mest valhända regi. Man tycker nästan synd om Ola Isene som måste spela någon slags obegriplig älskareroll och sjunga sjömansvisor, som verkade alldeles främmande för handlingen.

Raf i G. P.

Blunder.

»Kärlek och landstorm» i filmupplaga kallas ett »sommarskämt i ofredstid», vilket förmodligen skall betyda, att miljön är 1914 års. Men på den tiden funnos nog varken 1931 års bilmodeller, flygmaskinstyper eller soldathjälmars, som skymta i 1931 års upplaga av Gideon Wahlbergs och Walter Stenströms gamla festliga folklustspel, och det kan nog också sättas i fråga, om damerna — som hjältinginnan i filmen — på den tiden buro benkläder av milanaise, i varje fall kunna vi nog komma överens om att de inte hade den modellen...

Moje i Soc.-Dem.

TELEGRAM.	
KUNGL. TELEGRAPVERKET	
helsingborg 05265 19 27/10 16	
europafilm	
stockholm	
kärlek och landstorm blev en publiksucces på scala hög stämning skratt och applåder jag gratulerar	
carl pålson	

Edvard P. kommer till stan

Ett nytt ansikte i svensk film.

Den uppskattade skånske komikern Edvard Persson har knutits till Europa Film.

Vi träffade häromdagen Edvard Persson för andra gången på ett av våra större hotell. I matsalen naturligtvis. Kring det redlöst överlastade smörgåsbordet kretsade en herre av ansevärda dimensioner, mordiskt svängande kniv och gaffel. Vi råkade hugga våra gafflar i samma sillbit. Bekantskapen var återknuten.

— Jo, jag är här för att talfilma, anförtror hr Persson mellan en gratinerad äggskiva och en liten läcker räka. Ännu så länge vet jag inte mer än att jag skall göra en roll i filmatiseringen av »Söderkåkar» hos Europafilm.

— Kommer ni i framtiden att ägna er åt teatern eller filmen?

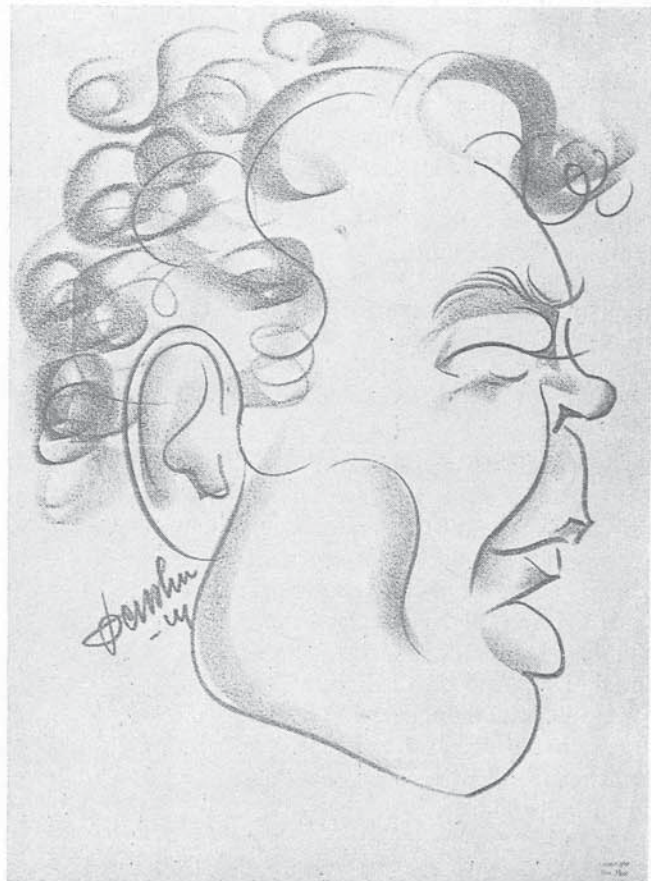
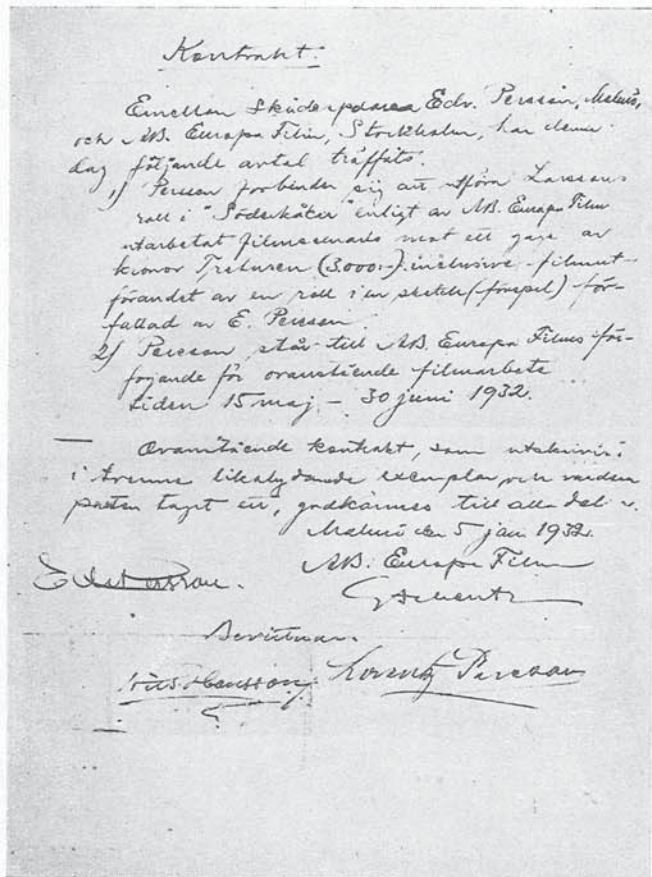
— Tja... det är svårt att säga redan nu. Jag är oerhört intresserad av film. Har både spelat och iscensatt flera stycken i Skåne. Jag är som sagt mycket intresserad av film och vill gärna filma så mycket som möjligt. Men än så länge får jag nog ränna mellan fruarna Filmia och Thalia.

Jag kan nog säga, att jag var den första svenska teaterskådespelare som talfilmade. Det var på en vind i Köpenhamn. Hos det nystartade Nordisk Tonefilm. I det år då talfilmen blott låg i vaggan. Det hela var mycket provisoriskt. Jag talade mot en säckvävsfond. Man behövde nämligen någon som var villig att offra sig för att avprova de nyuppfunna och nyuppsatta talfilmsapparaterna. Några minuter före mig hade den icke alldeles obekante dr Sven Hedin sagt några väl valda ord. Både herr Hedin och jag voro mycket nyfikna på hur upptagningen lyckades. Den hade lyckats över all förväntan.

Vecko-Revyn

Edvard P:s första kontrakt.

Nytt ansikte för karrikatyrtecknarna.

Flyttning och egna ateljéer

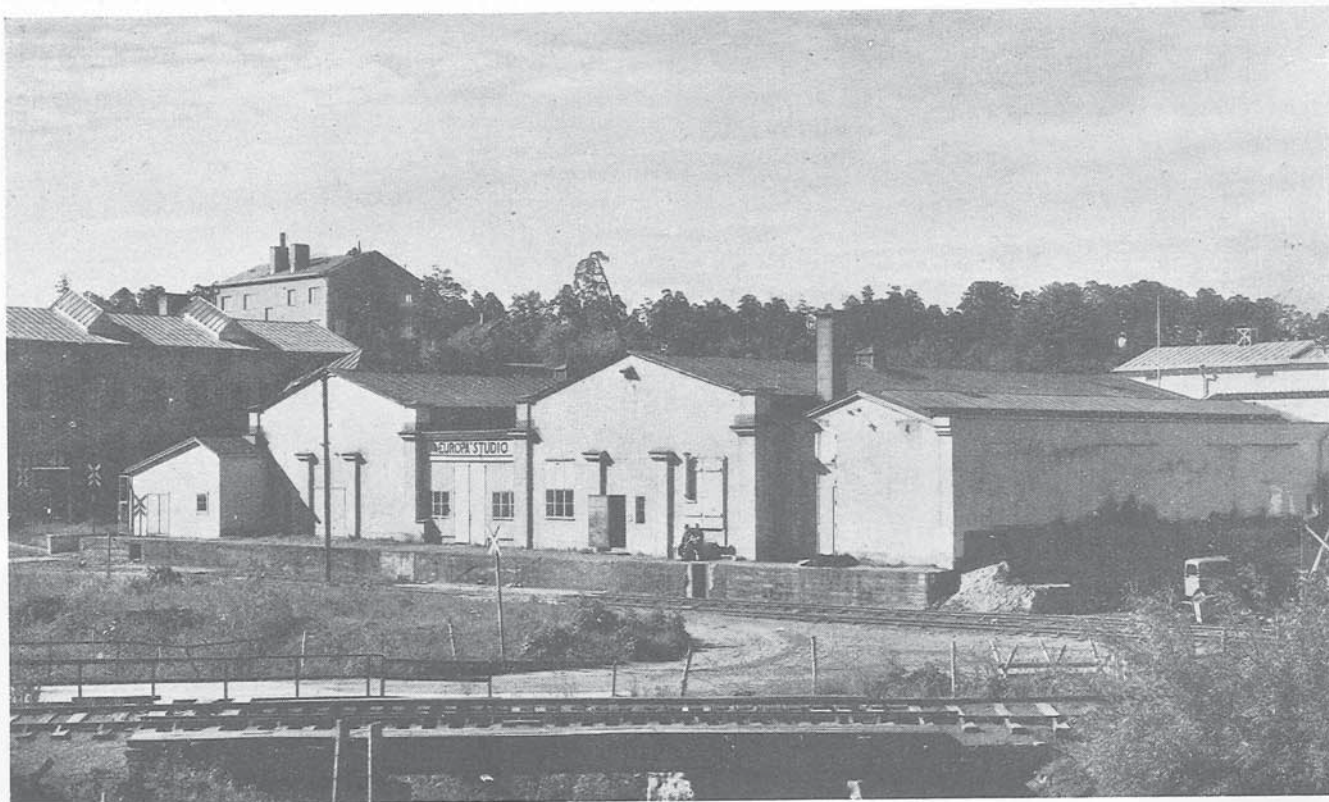
Europa Film flyttar i dagarna från sina gamla lokaler vid Drottninggatan 10 och blir granne med Radiotjänst på Kungsgatan 10.

Flicka, van vid telefonväxel, får anställning omedelbart. Platsen sökes kl. 10—11 hos Europa Film, Kungsgatan 10.

Europa Films nya ateljéer tas i bruk.

Apropå klippt och skuret är Fridolf Rhudin i sin nästa film skraddare till yrket, och filmens namn — åtminstone preliminärt — »Skräddarkärlek». I filmen förekommer en del cirkusscener, som kräva stora ateljéutrymmen, och kommer Europa Films nya stora ateljé väl till pass för detta ändamål. Dessa scener bliva de första som upptagas i den nya ateljén eller rättare sagt ateljéerna, när den består av tre stora inspelningshallar, vilka var för sig kunna disponeras för inspelningar samtidigt.

Sv. D.

Europa Films tre nya inspelningshallar i Sundbyberg.

En skånepåg och

Ett nytt ansikte i svensk film —

EDVARD PERSSON

— en skåning som man aldrig sett maken till

— en lustig prick, som alldeles säkert blir publikens favorit,

kommer i

SÖDERKÅKAR

— det nya svenska filmlustspelet.

PREMIÄR OM LÖRDAG

— Europa Film —

Den första i världen.

Ljudupptagningarna ha skett med Philips system, av vilket fabrikat Europa Film förvärvat den första apparaten i hela världen. Ljudet säges vara alldeles utomordentligt.

N. D. A.

Musikaliskt.

»Jag kommer i kväll under balkongen» och »I älskande hjärtan är det vår» är namnet på de två bärande melodierna i »Söderkåkar», den senaste svenska tonfilmen, som på lördag får sin premiär å Astoria. Att melodierna ha stora utsikter att slå igenom konstaterades vid en extra föreställning av filmen, som på torsdagens förmiddag var anordnad för Stockholms kapellmästare och musiker. Orkester noter utdelades till var och en och på torsdagskvällen såväl som följande kvällar kommer man nog att få dansa till tonerna ur »Söderkåkar». Melodierna utges av Nils-Georgs musikförlag.

1 Dag

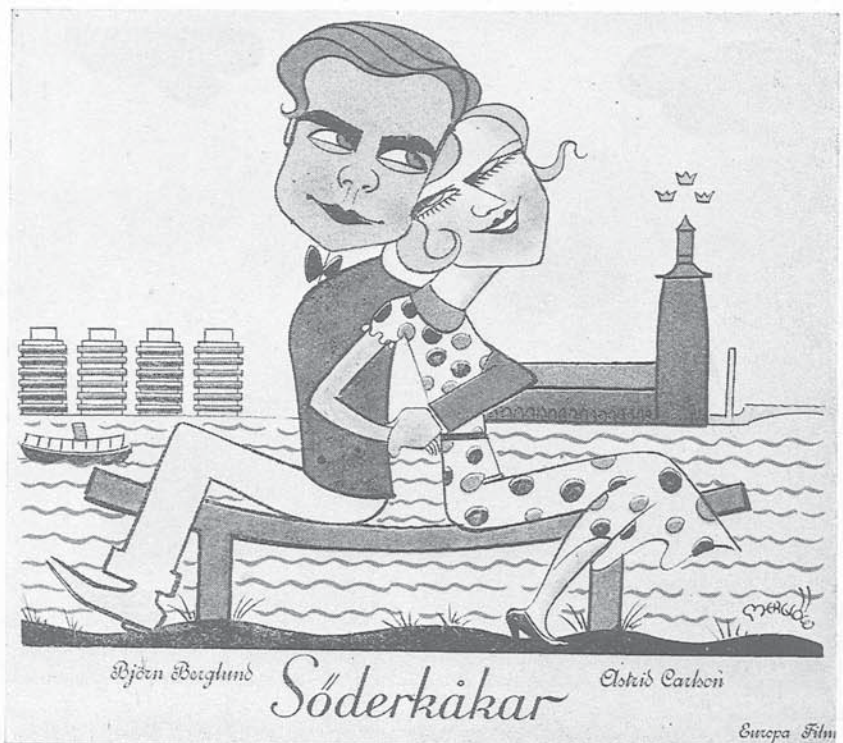
har jag hört att folk förvånat sig över att jag gett så gott vitsord åt filmen »Söderkåkar». Det förefaller som om bolaget själv förvånat sig; att döma av annonsernas överförtjusta stilisering.

Jag bockar och tackar men måste förklara att det inte var för den stora äran att få skylta i annonserna på detta i sanning förnämliga sätt som jag författade den lovordande recensionen. Jag var själv förvånad av »Söderkåkar» oanade kvaliteter. Jag hade väntat mig något — hur skall jag säga — mindre charmfullt. Jag gick till biografen med det stilla obehag i mellangärdet som brukar föregå besök hos tanddoktor. Ty, jag kan försäkra, det är ofta intet nöje att gå på svensk film, särskilt när den annonserar sig som »rolig-uppsluppen-rappschwungfull». Det är intet nöje att nödgas göra ner svenska varor i dessa tider, då svensk produktion på alla områden behöver hjälp

och stöd och all den uppmuntran den kan få.

Jag hade själv roligt på »Söderkåkar» (hade ej ett ögonblick sensationen att jag satt hos tanddoktor) — varför skulle jag då inte rekommendera filmen?

Robin Hood.

Björn Borglund

Söderkåkar

Osvald Carlson

Europa Film

en äkta södergrabb

Edvard Persson, det nya ansiktet i svensk film tycks inte vara nöjd med potatisen. Dagmar Ebbesen tittar litet oroligt på honom, medan Gideon Wahlbergs humör inte tycks vara något fel på.

Astrid Carlson, som i Filmjournalens tävling blev »Flickan från Norr», har engagerats för en kvinnlig huvudroll i »Söderkåkar».

»Söderkåkar»

(meaning ramshackle houses in south Stockholm) is produced by an independent, Europafilm. A story of every day shanty life in Stockholm, but not too local to interest the provincial fans. It is an amateurish production; it is modest and simple and appeals to the hearts of the great masses. It is not a picture for high-brows but contains enough of true Swedish ingredients to be a big success.

Variety.

Edvard och Gideon tar sig en liten siesta tillsammans med lutan och handklaveret.

Edvard P. i hotfull situation med en skiftnyckel.

Bolag på frammarsch

BIOGRAFÄGAREN

Organ för Sverges Biografägareförbund.

Ärg. VII.

25 APRIL 1932.

Redaktör och ansvarig utgivare: M. ENDERSTEDT.
Redaktion och expedition: Värmdösgatan 2, Stockholm.
Förl. Redaktionskontor: 347 64. Tel. 337 73.

N:o 8.

GIDEON WAHLBERG

Säkerställ
säsongen 1932—33
med våra svenska
inspelningar!

WEYER HILDEBRAND

De
populäraste
stjärnorna
i svenskt film-
lustspel!

FRIDOLF KULLÖN

Äktsvenska
tal- och ljud-
filmer efter
original-
manuskript!

EDWARD PERSSON

DAGMAR EBBESEN

A.-B. EUROPA FILM
STOCKHOLM

Namnet för dagen
inom svensk film:

Edvard Persson

är engagerad hos Europa Film och kommer
endast att spela i våra filmer — i år och
kommande år!

Ni minns honom från "Söderkåkar" — han
kommer snart i en ny film, där han spelar
huvudrollen!

A.-B. EUROPA FILM

Stjärnor som byta officin.

Aktiebolaget Europa Film, vår
yngsta inhemska officin, har i da-
garna utvidgat sitt inspelnings-
program. Genom ett nyligen med
A.-B. Irefilm träffat avtal har
firman nämligen engagerat Fridolf
Rhudin och Weyer Hildebrand,
svensk films utan tvivel två bästa
komiska krafter, för tvenne fil-
mer. Inspelningarna ta sin början
den 1 september på Irefilms atelje.

A. B.

Under ovanstående firmamärke
komma vi att utsläppa våra
svenska inspelningar. Efter
årets stora succè följa

“Söderkåkar”
och
“Skärgårdsflirt”

Gideon Wahlberg

med
GIDEON
WAHLBERG,
DAGMAR
EBBESEN,
EDWARD
PERSON,
OLA
ISENE m. fl.

A.-B. EUROPA FILM

Parhästar

Fridolf Rhudin:

Det är alls ingen schism utan en rent ekonomisk fråga som gjort, att jag för den närmaste tiden kommer att filma hos Europa Film, som för två filmer bjudit mig det högsta gage jag någonsin haft.

— När man är en klok karl som jag, inser man att ens popularitet, som jag är mycket tacksam för, inte kan räcka i evighet. Mitt spel bygger inte på något scentekniskt kunnande. Jag spelar på ren inspiration. Och en inspiration räcker i regel aldrig så länge. Min stjärna kan inte alltid stå i zenith. Jag vet det — och därför må det vara mig förlåtet, om jag griper de pekuniära tillfällena som bjuds mig. Så länge min publik är mig trogen ska jag alltid ge den det bästa av mig själv så långt min förmåga räcker.

Produktionsuppgifter:

Manus: Weyler Hildebrand
Regi: Weyler Hildebrand och Teodor Berthels
Foto: Ernst Westerberg
Ljudfoto: E. A. Persson
Ljudsystem: Philips
Originalmusik: Fred Winther
Texter: Nils Georg
Musikarr.: Erik Bauman

I rollerna:

Fridolf Rhudin - Weyler Hildebrand
Mary Gräber - Ulla Sorbon
Anna Ohlin - Lasse Dahlqvist
Georg Blomstedt - Isa Quensel

Muntra musikanter

En ny film med de bägge antagonisterna.

Recension:

Edda hade i går premiär på »Muntra musikanter», varom dock ej något omdöme kan lämnas, då biografens ledning ej behagat reservera plats för recensenten. Förmodligen ett tack för det intresse vi under inspelningen här i Uppsala visat filmen.

(Uppsala Nya Tidning.)

Gösta Ekmans mamma debuterar.

Det behövdes nämligen i all hast en gammal vithårig och ärevärdig dam för att förgylla upp Östköpings societet. Varför regissören och författaren Weyler Hildebrand väddade till hela den församlade menigheten av lottor och landstormsmän, om de visste någon som kunde rädda situationen.

— Min svärmor, hördes plötsligt en lidnersk knäpp i den ljudfilmstystnad, som rådde i Östköpings stadshotells festivitetsal under allmänt grubbel på problemet.

Rösten tillhörde fru Greta Tegnér — svägerska till Gösta Ekman — som medverkade i filmen.

Och så begav det sig, att Gösta Ekmans mamma i all hast fick lämna sina tre små dockrum ute i en liten brun villa vid Bullerbacken på Lidingön. För att ta sig in till den jäktiga filmstaden i Lästmakargatans branta backe.

Weyler Hildebrand:

— Ni frågade mig en gång, hur det kommer att jag slåss så realistiskt på film, säger Weyler Hildebrand. Jo det har sin förklaring i, att jag varit liksom lite boxare i mina dar. Bland annat har jag »sparrat» mot Harry Persson, när han var som bäst. Så man har fått lite träning i the noble art. De filmer där jag gett såväl Fridolf som andra på det s. k. nyllet äro oräkneliga — och även i privatlivet har jag varit med om heta duster. Har jag kanske talat om, hur det gick till när 18 herrar klädde mig en dunkel aftonstund i den goda staden Göteborg. Det var både bankdirektörer, doktorer och advokater som av någon anledning sammanträtt sig mot min obetydliga person. I slutet trupp kommo de mot mig. Med käppar, paraply, batonger, knölpåkar och annat smått och gott. Och det blev en kamp, må ni tro! Men jäklar anagga. Weyler gav sig inte i första taget. Bror min, som är lika bastant som jag, försökte komma till min undsättning men fick benet avslaget på tre ställen och blev försatt ur striden. Jag ställde mig med ryggen mot en vägg, där jag stod tills... ja, jag vaknade upp på Sahlgrenska sjukhuset ungefär en vecka därefter. Numera boxas jag inte så mycket. Men möter jag någon av de 18 herrarna från den där kvällen då händer det att... ja det händer något!

Skräddarkärlek som blev

Fridolf Rhudin spelar clown i nästa film.

Det cirkulerade för en tid sedan i staden ett rykte om att Fridolf Rhudin skulle resa till Afrika och filma. Vi ha nu kunnat konstatera, hur det uppkommit. Saken är den att Fridolf och Europa Film om någon tid vänta *besök* från Afrika. Ett celebret besök kan man med skäl säga. Gästerna utgöras av några f. d. fruktade despoter från det mörkaste Afrika, nämligen några lejon med vilka Fridolf Rhudin skall dela bur under inspelningen av vissa scener till »Skräddarkärlek», enligt vad direktör Gustav Scheutz, som just återkommit från Hamburg, berättar.

Det är inte utan att Fridolf är litet orolig för utgången (det finns nämligen ingen reservutgång i lejonburen) men alla försiktighetsmått komma givetvis att iakttagas. Fridolf, som aldrig förnekar sig, tycker emellertid »det kunde räckt med modelejon, för dom är sällan aggressiva mot det starkare könet».

I Europa Films senaste får vi se Fridolf som skräddare, ett yrke som man torde kunna säga, att han är hemma i. Filmen var först döpt till »Skräddarkärlek» men fick sedan det mera klingande namnet »Fridolf i lejonkulan».

Så här förskräckliga ser Europa Films lejon ut från Hamburg, och man undrar inte på att Fridolf Rhudin skakar gallret under sina försök att komma ur buren, men domptören lugnar ner honom.

En realistisk inspelning.

Någon har fallit omkull inne i buren. Dunsen skrämmar de stackars djuren, och den stora lejoninnan tar från sin höga placering ett skutt rakt ned på clownen. Man ser honom sjunka ihop under den tunga bördan. Hjärtan nästan stanna på de omkringstående. Regissören, som annars är en modig man, känner kallsvetten bryta fram.

Men alltsammans är över på ett ögonblick. I nästa sekund sitter lejonet på en annan plats, som det uppnått efter att viget ha hoppat iväg från ryggen på den stackars clownen. Man andas ut och undrar. Är han oskadad? Eller har lejonet rivit sönder den stackarn? Nej, det är ingen fara med honom och man kan känna sig lugn.

Kanske inte riktigt. Ty plötsligt ropar regissören:

— Fick vi med det där på bilden?

Det är hans egen verklighet — filmen — som dykt upp för honom, och han blir nästan glad, när han tänker att det är möjligt att den originella och farliga scenen fångats på remsan.

(St.-T.)

“Fridolf i lejonkulan”

Filmdivor leva på limpa.

Det är första gången vilda djur komma till användning i en svensk inspelning här hemma. Djuren kommo på morgonkvisten från bröderna Ruppert i Hamburg med ångaren Gerhard, och det blev en långsam procedur, innan färden från frihamnen till Sundbyberg kunde anträdas. Det är sju pigga bestar, fem lejon och två björnar, och herr Hildebrand är icke riktigt säker på, hur skräddarfilmen kommer att sluta. Det kan ju hända, att de sju nya stjärnorna ha sin egen uppfattning om rollfördelningen och maka undan hr Rhudin ur främsta planet samt låter regissören försvinna.

Improvisation.

Att kunna improvisera är inte alla skådespelare givet. Fridolf Rhudin kan det som få. Under inspelningen av »Fridolf i lejonkulan» improviserade han emellertid utan att han själv visste om det. Första scenen med Fridolf inne i lejonburen skulle tagas, och kamerorna surrade. När skådespelaren kommit in genom grinden mottogs han med en ilsken morring.

— Här gäller det att hålla huvudet kallt, sa Fridolf spontant och tillade: Så länge man har det kvar.

Repliken behölls givetvis i filmen.

Inte ens under förklädnad och gömd i ett cirkustält kan Fridolf komma undan sin gamle kumpan och trätobroder Göransson.

Europafilm vållar stockning utanför Svenska Dagbladets skyltfönster på Birgerjarlgatan genom att visa ormen, som förekommer i Fridolf i lejonkulan. Effektiv reklam! Ormen är ju van frestare och frestar säkert till många biobesök.

Pinsamt intermezzo.

Det var en mamma ute med sina två små barn för att se på djuren. Barnen skrek genast, så lejonen knorrade sig av förskräckelse i burarna.

— Barn, barn, sade modern, var tysta, det är inte farligt.

Barnen skrek.

— Ja men små älsklingar, det är galler kring dem. Och förresten äter aldrig lejon små snälla barn.

Barnen tvärtystnade. Det ena utbrast med kallt förakt.

— Snälla mamma, tror mamma att vi är skraja för de där små kissarna. Det är den där farbrönn vi är rädda för.

Och de älskliga barnen pekade med sina små fingrar på den snälle Fridolf, upphävande nya tjut.

(Aftonbladet.)

Fridolf får en lektion i »the noble art» av cirkusens negerpojke, en lektion som han sedan har nytta av mot domptören, som han råkat komma på kant med.

Agylä

EDVARD PERSSON

— "en materialist måhända, men en filosof och en människovän".

Debuterande fyrklöver

Debutant I

I Europa Films sista film för säsongen, Den farliga leken, debuterar herr Gustav Vally, som spelar mot Margit Rosengren. Herr Vally, som nu återvänt till Sverige efter en framgångsrik turné i Tyskland, Frankrike och England och senast i Göteborg hos Karl-Gerhard, blir en av Karl-Gerhards attraktioner i Folkans sommarrevy, där han dansar tillsammans med Nils Bagge.

Kritiken om Vally.

Gustav Vally var en angenäm filmbekantskap. Måhända var det inte hans fel att ljudet ej avdämpats vid sången.

Folkets Dagblad.

Gustav Vally kan mäta sig med Gary Cooper i längd

Filmjournalen.

*

Edvard P. i lyxmiljö.

Edvard Persson har nu installerats ute i Europaateljéerna, där upptagningarna för nästa Europafilm nu pågår för fullt. Herr Persson — som även skrivit manuskriptet — får denna gång röra sig i en flottare miljö än hittills. Interiörerna äro påkostade, moderna och funkis, i all synnerhet de, där Margit Rosengren residerar som firad primadonna omsvärnad av beundrare.

Elak censur:

Edvard Perssons Farliga lek med Margit Rosengren var något farligare innan censuren godkände filmen. Då upptäckte man nämligen att fru Rosengren satt på ett piano och visade benen alldeles för mycket. Hon visade dem för herr Persson som därav blev betydligt konsternerad. Censuren ansåg att möjligen även publiken skulle bli konsternerad och kanske till och med chockerad, varför man påbjöd användandet av en stycken sax. Därefter kom benen bort.

De som producerat »Den farliga leken» (Palladium) ha tydligen givit sig farao på att man inte skall kunna kalla stycket för pilsnerfilm. De ha därför inte placerat in mer än en pilsner i hela filmen.

G. H. T.

Debutant IV

På sladden.

Förutom Edvard Persson medverka Margit Rosengren, Åke Ohberg, Marianne Löfgren, Gustav Vally, Doris Nelson, Anders Frithiof, Eivor Kjellström, Harry Ahlin och Åke Söderblom.

Debutant II och III.

Margit Rosengren har en elegant apparition och bra replik och Åke Ohberg var skön och ledig charmör.

G. P.

Litterär stöld.

En högst uppseendeväckande historia är under uppsegling: det visar sig nämligen att en pärla inom den moderna lyriken plagierats i den svenska filmen »Den farliga leken». Pärlan är av följande hart när ouppnådda lydelse:

Det finns något visst i ditt öga
som gör att jag faller till föga
Det spirar ett frö i din själs helgedom,
som vill ut, gå i knopp, slå i blom.

Det hela torde enligt vår kollega Aftonbladet komma att utveckla sig till en internationell historia av allra största räckvidd. Man anser nämligen att manuskriptförfattaren Edvard Persson knyckt de vackra orden.

Teaterspalten anser givetvis att hr Persson bör näpsas. När man knycker något som man kan vara glad över att ej ha hittat på själv bör lagens strängaste straff ha sin gång.

D. N.

EN GLAD TRIO

Sture Lagervall som Mae West.

EDVARD P. GIFT.

Under inspelningen av Europa-films »Lördagskvällar» sprang den skånske komikern Edvard Persson ifrån ett tag för att gifta sig. Han var emellertid snart tillbaka med sin unga hustru och efter en kort hyllningsfest av kamraterna kunde inspelningen fortsätta.

Vigde

Edvard Persson
och
Mim Ekelund

»Lördagskvällar»

Brudparet Persson firas av kamraterna under inspelningen.

»Hemliga Svensson»

Edvard som »Busen» Olsson inför konstapel Fridolf.

»Äventyr på hotell»

Äventyret på Grand Hotell Carlsson består i att skådespelarna springa i dörrar. Denna film sätter nytt svenskt rekord i dörrar och troligen kan detta svenska rekord även gälla som världsrekord. Scenariot ser nog ut så här:

Scen 1: Närbild av dörr. A. öppnar dörren, går in i rummet.

Scen 3: Närbild av dörr. A. öppnar dörren, lämnar rummet.

Scen 4: Närbild av dörr. A. stänger dörren, går bort genom hotellkorridoren. St. T.

Filmskvaller.

Det påstås, att när Fridolf Rhudin anlände för att skriva under kontraktet med Europa Film kom han farande i sin eleganta bil. Bilen stannade utanför porten och — ut kom en hund. Efter två minuter kom ännu en hund. Och efter ytterligare två minuter kom en hund till. Den senare bar en korg i munnen. I korgen låg det sex valpar.

Efter någon minut kom så — Fridolf själv.

Flickorna från Gamla Sta'n

NY REKORDFILM.

Succén med »Flickorna från Gamla stan» växer för varje föreställning, meddelas det. Filmen har gått med pukor och trumpeter för fullsatta, entusiastiska salonger på varje plats, där den visats, varför man tryggt kan förutsäga, att »Flickorna» kommer att slå »Söderkåkars» rekord. Det är knappast ens alltför optimistiskt att tro, att »Flickorna» komma att slå alla inspelningsrekord i Sverige. »Söderkåkar» har ett par år legat tvåa, som bekant. (Biografbladet)

Ny förening för aktörer.

Det påstås, att det skall bli en ny förening för aktörer: föreningen Gamla stadare. Massor av aktörer ha nämligen i år filmat

Edvard Persson och Einar Fagstad.

Två av flickorna — Birgit Rosengren och Karin Ekelund, uppvaktande Håkan Westergren.

i Gamla Sta'n, vars miljö återkommer i »Flickorna i Gamla Sta'n», »Grevarna i Gamla Sta'n» och i Martin Öhmanfilmen — för att nu bara nämna några. Det lär vara ännu flera. Alla dessa skådespelare äro stormförtjusta i Gamla Sta'n, som de kanske aldrig i sitt liv lärt känna så ingående som denna sommar. Teaterkatten.

ASTORIA

»Håller jag som svenska filmens både roligaste och bästa lustspel tills dato», skriver T. T. i Ibl. om

Flickorna
från Gamla stan

Regi: S. BAUMAN

Persson spelar Larsson

Kvinnorna kring Larsson

Edvard P.

Dagmar Ebbesen

»Kvinnorna kring Larsson» kunde lika gärna ha hetat »Kvinnorna kring Persson». Det är kring hans person, som allt intresse knyter sig. Den skånske komikerna har dominerat i många filmer tidigare, men aldrig i sådan grad som denna gång. Fråga är också, om han någonsin varit så till sin fördel, så välbalanserad i sitt spel och så trivsamt hela filmen igenom. Men så är rollen en fullkomlig idealroll för en skådespelare av Perssons mått och läggning. Skulle man döma av förtjusningen i salongen premiärkvällen, har den slagit nytt svenskt rolighetsrekord. Åran av triumfen får emellertid Edvard Persson dela med sig åt regissören S. Bauman, vilken går från klarhet till klarhet. Bauman är på god väg att bli den svenska filmens främste lustspelsregissör, om han icke redan är det.

G. D.

Katie Rolfsen

FÖRFATTARFÖRSÖK

Revyförfattaren Kar de Mumma har hittills ordentligt hållit sig till teatern och aldrig fallit för filmens mångahanda frestelser. Nu har emellertid Kar de Mumma åkt fast. Han har sålunda författat ett avsnitt i den kommande filmen med Edvard Persson och Katie Rolfsen. Man behövde en revytränad författare, eftersom scenerna hade ren sketchkaraktär. På nyåret ämnar Kar de Mumma fortsätta på den inslagna vägen och skriva en hel film. Som han haft uppslag till i många år.

PUBLIKT

I filmen »Kvinnorna kring Larsson» bär Larsson — alias Edvard Persson — ej någon vigselring när han gått att köpa grädd, trots att han dagen förut gift sig med sin hushållerska. Han kanske bara har stoppat den i västfickan?

Det berättas, att regissören S. Bauman har inte mindre än fem telefonapparater i sin våning om två rum, hall, kök och badrum. Så när man ringer till honom kan man få till svar: Hallå, badrummet.

Gifte som kom bort

Tjocka släkten

»Spöken som mötas i natten», Berglöwreportage från »Tjocka släkten». Från vänster: Lili Ziedner, Dagmar Ebbesen, Carl-Gunnar Wingård, Gideon Wahlberg, Edv. Persson, Astrid Bodin, Alice Karlsson, Nisse Jakobsson, Ruth Holm, Helle Winter.

Larsson i andra giftet

Edvard

Larsson sätter vigselringen på fingret på Ruth Holm.

Under fosterlandets många biotak visar Edvard Persson, hur han kan sin sak. Edvards grammofon den får aldrig, aldrig byta stiftet och i evighet i Sverige går »Larsson uti andra giftet».

(Filmjournalen.)

Bortklippt gifte.

Edvard Persson fortsätter att spela Larsson. Nummer två i serien heter »Larsson i andra giftet», som denna vecka köres här i staden. Det har väckt en viss förvåning att denna film fått så god kritik i landsorten medan stockholmspressen var i hög grad onådig. Förklaringen härtill är ganska lustig. Vad stockholmskritikerna anmärkte på var en del partier i sista akten, vilken skildrade Larssons *andra* gifte efter det att filmen tidigare sysslade enbart med hans första. Filmens regissör fick då en djärv idé! Han klippte resolut bort sista akten, d. v. s. hela *andra* giftet. I denna version distribuerades filmen sedan till landsorten, vars publik kunnat konstatera, att filmen är rolig och bra; att *andra* giftet är bortklippt tycks ingen ha märkt!

G. P.

Persson filosoferar.

En del scener i Edvard Perssons nya film utspelas — förlåt inspelas — i ett kök där det syltas och saftas. Man kokar in både det ena och det andra. Persson stod och tittade på och stod tyst en stund, men plötsligt sade han, stillsamt och spörjande:

— Kokain — är det inte förbjudet i Sverige?

Osynlige mannen.

Selma Lagerlöf framför filmkameran

En av de 18 blir filmstjärna.

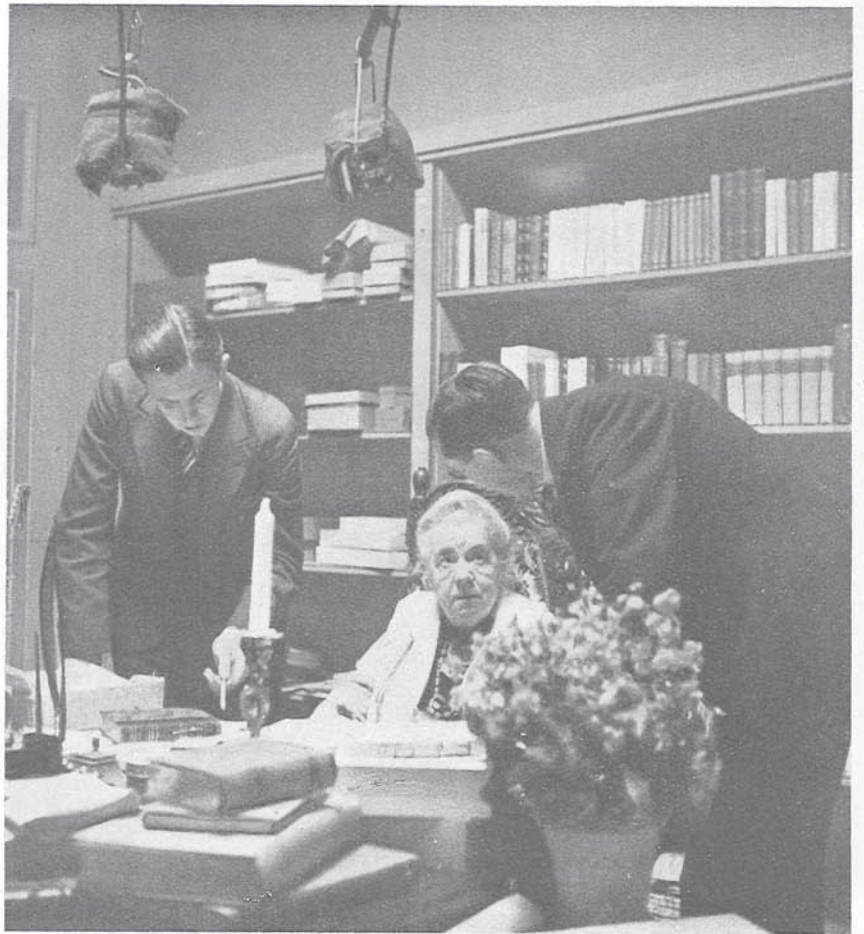
Selma Lagerlöf kommer att vara med om upptagningen av en Värmlandsfilm i Stockholm. Dr Lagerlöf har just i dagarna anlant till Stockholm på sin sedvanliga höstvisit, men författarinnan har denna gången andra förehavanden på sitt program än Nobel-festen och akademiens årssammankomst. Redan för någon månad sedan gjorde Europa Films fotograf, Hugo Edlund, tillsammans med en Karlstadsjournalist några upptagningar i Värmland, speciellt de trakter kring Frykensjöarna, som blivit ryktbara genom Selma Lagerlöfs diktning. Filmen skall heta »Mitt Värmland» och det är meningen att dr. Lagerlöf själv skall tala in text till bilderna.

A. B.

Filmen om Värmland blir till

Filminspelningen i Fryksdalen, som arrangerats av Europa Film, har pågått ett par veckor, att börja med under gynnsamma omständigheter. Det har ju varit många härliga sensommandagar, men nu på sistone har dimman och regnet satt på för verksamheten för herrarna från Stockholm, vilka ha sitt högkvarter å turisthotellet i Torsby. Många meter lyckad film har tagits, men ännu fattas en del, innan nedre Fryksdalen får den äran. Filmen, som blir en hymn till Värmland, kommer att bjuda på många vackra naturscenerier och folklivsbilder, men den får också en »röd tråd», liksom flertalet filmer. Bland medverkande utom »vanligt folk», märkas också en del mycket kända personer, varför man kan antaga, att filmen blir en publikattraktion, då den är färdig att rullas på biograferna.

N. W. T.

Måne det inte kunde sägas om Värmland att det är ett av de inte fullt färdiga landskapen? Naturen har haft det uppsatt på staffliet och börjat på att dana det till något utpräglat och säreget, men mitt under arbetet har den mistat lusten och satt det åt sidan utan att sedan någonsin göra det riktigt i ordning. Den gjorde en fin grundritning, den hade visst tänkt sig något i norsk väg, med långa dalsträckningar, forsande älvar och branta, himlastormande bergåsar. Dalarna och vattendragen, de finnas där, men de stora mäktiga bergen, de blev aldrig resta. Vart man kommer i landet, möter man förkrympta åsar, som aldrig har nått sin riktiga höjd. Man ville mer än gärna gripa dem över den krökta nacken och lyfta dem ett stycke till väders. De är breda nog, starka nog, de kunde väl tillåta sig att stiga litet dristigare mot himlen.

Selma Lagerlöf

Våra idrottsfilmer

Det sägs på stan

att idrottsföreningarna landet runt har uppmärksammat Europa Films sportserie och att bolaget har fått lov att betydligt utöka kopieantalet för att föreningarna skall kunna köra filmerna under sina sammanträden.

ETT LOVVÄRT INITIATIV.

I dagarna har Europa Film fått färdig en serie idrottsliga kortfilmer, som se verkligen lovande ut, som ett led i strävandena att i Sverige introducera denna utomlands — särskilt i USA — mycket populära genre. Man har gjort början med den fria idrotten och hunnit med åtta pigga filmer, som i litet format ge den stora allmänheten en god bild av sådana grenar som sprinterlopp, häcklöpning, diskuskastning, släggkastning, längd- och höjdhopp.

Även männen av facket ha nog en hel del att lära av dessa filmer, som inspelats under medverkan av flera av våra bästa män, Harald Andersson, Wachenfeldt, Åke Stenquist, Nils Bergström och andra. Ultrarapidkameran ger tillfälle till teknikstudier och eftersom våra idrottsklubbar kunna få låna filmerna komma de säkert att bli till god nytta.

Redaktör Sven Lindhagen har svarat för den idrottsliga sakkunskapen, vid manuskriptets utformning biträdd av Gideon Wahlberg, och Gösta Bjurman har skött kameran — på ett förträffligt sätt för övrigt.

Piv i St. 1.

Ett perfekt hopp

HAKAN LIDMAN
klipper häcken
i perfekt stil.

ÅKE STENQUIST
i längdhoppansatsen

Pilsnerfilm utan pilsner

Värdshuset Europa.

Exteriörfilmning fordrar ett sagolikt tålamod, det har alla, som haft med en sådan att göra, fått erfara. Inte minst regissör Bornebusch och hans trupp ute på Ornö. I en månads tid har de gått och lurpassat på vädret, även om endast en scen kunde tagas var det bäst att ta den, innan det blev för sent. När nästa tillfälle skulle komma, kunde ingen gissa sig till. Atskilliga gånger blev ett hundratal statister utkallade för filmning, när kallelserna gingo ut, var det vackert, men när inspelningen skulle börja — mulet.

Europafilm har haft en hel koloni ute på Ornö med egen restaurang, småhotell m. m. Restaurangen blev förresten döpt en av de första dagarna till »Värdshuset Europa». Under första veckan kunde alla äta utomhus, men sedan det regniga vädret började, fick friluftsmatsalen flytta in i ett tält.

A. B.

Regidebut.

Premiären på »Skärgårdsflirt» var en märklig och glädjande filmhändelse, med vilken kortfilmaren, journalisten och filmteoretikern Arne Bornebusch gjorde sig med stor spänning motsedda debut som långfilmsregissör. Det kan först som sist sägas ifrån, att Bornebusch infriade alla de förväntningar, som man i initierade kretsar ställt på honom, och visade den lejonkio man redan tidigt hade anledning att ana. Med sin debutfilm visar Arne Bornebusch, att det mycket väl går för sig, att göra god och man kan nästan säga elegant film även av ett folkligt stoff som det i den gamla outslitliga Mosebacke- och Gidon Wahlberg-pjäsen »Skärgårdsflirt», där Fridolf Rhudin hade sitt verkliga genombrott.

N. D. A.

Från Medelhavet till skärgården.

Den unga skådespelerskan Solveig Hedengran, som befann sig på lustresa i Medelhavet, har av Europafilm telegrafiskt engagerats för den kvinnliga huvudrollen i »Skärgårdsflirt» och återvändande flygledes från Aten till Bulltofta.

— Ni kan tänka er min förvåning, berättar fröken Hedengran, när jag mitt ute på Medelhavet plötsligt får ett telegram från direktör Bauman i Stockholm angående ett filmengageman och dessutom en uppmaning att omedelbart ta flyg och fara hem. Jag befann mig sedan ett par veckor ombord på lastångaren Nordland och vi voro just på väg från Casablanca till Pireus.

Så fort vi kommo till Pireus reste jag alltså omedelbart in till Aten och fredag morgon tog jag flyget till Stockholm. Det har gått med rasande fart och nu är jag alltså här.

St.-T.

Bov.

Ett namn som man på senaste tiden börjat återfinna i rollistorna är Holger Löwenadler. Han har en visserligen rätt blygsam, men mycket bra roll i Europafilms »Skärgårdsflirt» och vi ha passat på att gratulera honom till denna framgång.

— Hur känns det att vara filmbov?

— Det är en sak som man måste resignera inför. Den är som ett Kainsmärke. En gång filmbov — alltid filmbov. Har man en gång hamnat på detta gebiet, kommer man nästan aldrig därifrån. Se på Georg Rydeberg. Han råkade en gång lyckas som bov, och bov har han sedan måst förbliva. Men oss emellan tycker jag det är ganska trevligt.

Filmbilden.

Insänt:

I filmen »Skärgårdsflirt» vinner Nisse Lundell på tips i engelska ligan, vilket är omöjligt, då ligan icke spelas under sommarmånaderna.

Tippare

Ratad — saknad.

När Gideon Wahlbergs buskteaterpjäs »Skärgårdsflirt» — som gått 500 gånger i Stockholm — överflyttas till film trodde man, att denna var predestinerad till att bilda underlaget till en hundra procentig pilsnerfilm. Men regissör Arne Bornebusch har gjort ett heroiskt och lovvärt försök att snygga upp den och göra den elegantare.

Men uppriktigt talat satt jag och saknade pilsnern. Sebran är ett randigt djur och ränderna gå aldrig ur. Hade det inte varit bättre låta stoffet till en pilsnerfilm resultera i en hederlig klass II och ej bli svagdricka.

Peter-Niklas i S. P.

Socialt — en smula

Regissör Sölve Cederstrand och hans fabriksflickor.

Regissör jagar fabriksflickor.

För att få »naturfärg» på »Flickor på fabrik» var jag naturligtvis tvungen att nosa en smula på hur fabriksflickor av i dag verkligen ha det. Jag utsände trevare, och det visade sig, att min jungfru hade en väninna, vars mosters bästa väns flicka var anställd på en fabrik. Efter diplomatiska underhandlingar sammanträffade parterna (= väninnan + 3 flickor till — och jag —) på Continental.

Och in trädde fyra söta flickor. Inte bara söta, utan fyra flickor med ras och kultur, vältrimmade, välklädda, välkammade och framför allt fullkomligt säkra. Inte självsäkra men sunt balanserade.

Sölve Cederstrand i A. B.

Saken är klar.

De fem flickor som genom Europa Films och Filmjournalens pristävling utvalts att göra de fem smårollerna »Flickor på fabrik» heta: Diddie Andersson, Stockholm, Maj-Lis Luning, Malmö, Mari-Anne Fröroth, Örebro, Elswig Bladh, Stockholm, Britta Estelle, Stockholm.

Kritiken.

I. »Flickor på fabrik» — Europa Films produktion och annandagsprogram på Grand och Roxy — har berett mig en smula intellektuell möda, vilket man gudnås inte kan säga om många svenska filmer.

Eveo i Sv. D.

II. Det är bäst att genast påpeka att Europa Film aldrig gjort ett elegantare arbete vad den utvärtes formen angår. Ett stort steg framåt.

Robin Hood i St.-T.

Fabriksflicka om fabriksfilm.

Fröken Mary Carlsson anställd på en av Stockholms större syfabriker:

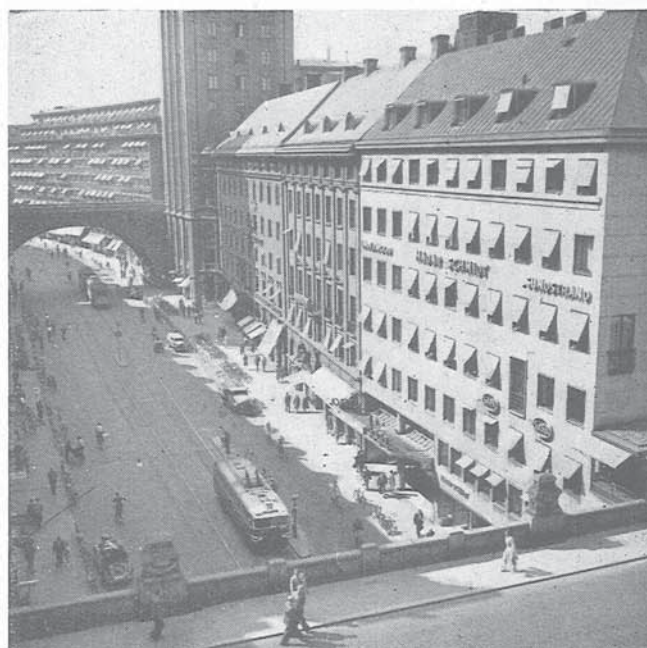
— Socialt värde har filmen inte, men är välspelad och rolig. Men tänk om man fått se något av fabriksflickornas ängslan och oro, när nytt avtal skall göras upp vid ackord-sättning, vid omändringar och införande av nyheter på fabriken! Deras nervositet att omändringen skall medföra avsked eller löneminskning. Här visade man inte hetsen, det »löpande bandet», som finns på de flesta fabriker numera, inte den enerverande tidtagningen, där varje handrörelse märkes upp i sekunder om man så tappar saxen eller snyter sig.

Fib.

PERSONLIGT.

Den flicka som i går kände sig uppmärksamrad av en ung man bredvid henne på 9,15-föreställningen av »Fabriksflickor» torde ge sig tillkänna till denna tidnings annonskontor; svar, märkt »Fabrikspojke».

Kungsgatan 24.

A.B. Europa Film har i dagarna flyttat över till sina flotta, nya lokaler i »Sagahuset», Kungsgatan 24.

Nya toner och miljöer

"Raggen" — det är jag det."

En sensationell nyhet har Europa Film i bakfickan. Man har nämligen förvärvat filmrätten till en av årets största boksuccéer, »Raggen, det är jag det». Boken har på kort tid gått i 14 upplagor och betecknas som årets populäraste best seller. Den lär vara synnerligen lämplig för överflyttning till film, och följaktligen väntar man sig osedvanligt mycket.

Filmbilden.

Parisiskt.

Europa Film är i full gång med »Raggen det är jag det». Nere i Paris, där en del scener tagits, fingo inspelningarna en ganska kosmopolitisk karaktär, inte minst på flygfältet, där chefen älskvärt ställde sig till förfogande och startade planen som filmarna ville ha dem. Utom den svenske fotografen fanns det en fransk dito samt en turkisk kameraman, som tog stillbilder. Guiden på platsen var schweizare.

En högtid med processioner vid Sacre Coeur ingick i Parisinspelningarna. Allt gick utmärkt: det var ett verkligt pampigt statistmaterial och staffage man fick gratis. Alla voro belättna utom prästen. Han var förtvivlad, ty menigheten koncentrerade sin uppmärksamhet kring filmupptagningarna — i stället för att gå i kyrkan och ge allmosor.

St. T.

Musikaliskt.

I Europa Films redan så omtalade »Raggen» finnas två utmärkta schlagere. Den ena, »Min roman» är skriven av kapellmästare Erik Bauman, den andra — »Ett minne från i går» — har till upphovsman herr gitarrvirtuos »Banjo-Lasse».

Raggen gör en hemsk upptäckt hos sin yngre syster — Decamerone.

Raggen — Isa Quensel — på farliga baräventyr i Paris.

"Raggen" — publiksuccé.

Europa Films nya svenska film med Isa Quensel i huvudrollen, har gjort en alldeles enastående succé landet runt. I Stockholm har förtjusningen över filmen inte varit mindre, hundratals personer har fått vänta, när de kommit till Grand emedan allt varit utsålt. På grund av denna stora publik tillströmning kommer »Raggen» att köras på Roxy fr. o. m. lördagen och på Grand för tredje veckan.

NILS WAHLBOM

är en herre med hjärtehumor som med sin lektor i »Raggen» visar vilken stor tillgång han är för svensk film.

Fransk episod.

Följande lilla privatepisod utspelades i samband med »Raggen»-tagningarna i Paris. Regissör Bauman och färdledaren Gösta Wykman begagnade en inspelningspaus till att kila in på en liten populär Montmartre restaurang, där de trodde sig vara i fred. Men efter tio minuter kom en kypare och sade till Wykman:

— Det är telefon från Europa Film.

Herrarna spärrade upp ögonen. Hur kunde man hemma i Sverige veta, att de just i denna minut sutto just på denna plats i världsstaden?

Förklaringen kom när hr Wykman svarade i telefonen. Den som ringde, var den medföljande fotografen Ekman, som satt på hotellet och skulle beställa mat. Nu ville han bara fråga:

— Vad heter »buljong med äggula» på franska?

— bestsellers som filmstoff

"Familjen som var en karusell"

20.

Tamburen

Priden tagen i en från mat-
salen. I dirröppningen till
kallan stas

Ruskan, som bara gagnar vid
auktionen med väringar,
samt barnen hennes hvar-
mindröppningen av Teddey.

Ruskan:

O, oi fint rum rum! Åh
det är den där "ått" ?

Teddey:

Fine? Jag är i äger ju!

Ruskan:

fass, usshh - men när strök
händelserna kommer ut för
Coudet, så lever juvarna och
fjällarna och fjällarna och
juvar, så det är uti opter att
shljö den id.

KK:

Ina - la - la!

Teddey:

Det här är min far, hvar
dröppningen Björn. Hålls på hvar-
men nu!

H.H.:

Sach, det räcker med den
del är!

Ruskan:

Jag vill ha hvar på hvar men
där hvar den fjäll, men de vil-
le uti hvar, så det är viss
utli vid uti opter!

Sida ur Gunnar Widegrens
originalmanuskript till »Fa-
miljen som var en karusell».

Svensk framgång i Danmark.

Europa Films och Gunnar Widegrens »Familjen som var en karusell» hade på fredagen sin danska premiär på den stora Roxybiografen i Köpenhamn, där den blev en av de största pressframgångar någon svensk film inregistrerat. Det blev framför allt en triumf för Karin Ekelund och Ruth Holm. Men också för författaren Gunnar Widegren.

Det skrattades våldsamt på Roxyteatern över detta svenska lustspel», skriver Socialdemokraten och tillägger: »Karin Ekelund spelar ju lustspel på ett alldeles speciellt och förtjusande sätt, och Ruth Holm är övermåttan rolig.» Politiken skriver: »Man roar sig verkligen — hela föreställningen blev en revansch för svensk film.»

"Vårn pojke"

Edvard och hans pojke.

ROLIG FILM — BEHÖVER EJ VARA OKONSTNÄRLIG.

»Säg, regissör Bornebusch, nu har Europa Film gjort »Flickor på fabrik» och »Raggen» och snart påbörjas »Familjen som var en karusell» och »Kvartetten som sprängdes». Ni har lämnat den utpräglade lustspelsgenren och börjat spela in komedier och eleganta lustspel. Är det er avsikt att successivt övergå till en repertoar av mera vägande filmer?

»Jag kan svara både ja och nej. Bröderna Scheutz, mina chefer, ha så småningom prövat sig fram vad det gällt repertoaren och nu nått dit vi idag stå. Vad sedan framtiden har i sitt sköte, beträffande publiksmak och alla andra faktorer en filmproducent har att räkna med vet man inte. Men nu föreligger det ingen öppen avsikt från vår sida att lämna den glada genren. Vi kommer att göra roliga filmer, folklustspel i en avancerad stil om man så vill. Men givetvis kommer vi icke att uraktlåta att på botten av det hela smussla in ett stänk av allvar. Och för min del får jag bekänna att en rolig film kan ha samma konstnärliga ambition som en allvarlig. Den måttstocken arbetar jag efter.»

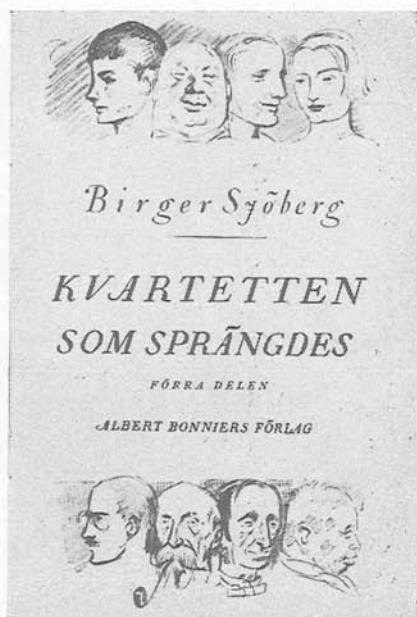

DAGMAR EBBESEN

— "rivande ettrig och oöverträffat
xantipperolig".

Folklustspel i praktupplaga

Jag måste säga, att man gjort verkliga ansträngningar för att vad beträffar uppsättning och skådespelarkrafter uppnå verklig kvalitet.

Dir. Gösta Sjöberg.

Kritiken:

Europa Film har överträffat sig själv och åstadkommit ett folk-lustspel i praktupplaga.

Filmson i A. B.

Romanen som blev teater har blivit en film med en rollista som en dansk smörgåsmatsedel.

F. J.

Kvartetten som sprängdes

Regi: Arne Bornbusch. **Manuskript:** Gösta Sjöberg och Guido Valentin efter Birger Sjöbergs bok med samma namn. **Musikarrangemang:** Erik Baumann. **Bildfoto:** Harald Berglund. **Ljutfoto:** Nils Knutsson och Eric Jonsson. **Arkitekter:** Bibi Lindström och Max Linder.

Officin o. ensamrätt: A.B. EUROPA FILM.

En enastående rollbesättning:

Karl Ludvig, kamrer ..... Carl Barklind
Anders Avik, fabrikkör ..... Nils Lundell
Fru Avik, född Tabell ..... Olga Andersson
Märta Avik, deras dotter ..... Aino Taube
Edmund Avik, deras son ..... Helle Winther
Alma, jungfru hos Aviks ..... Rut Holm
Musiker Andersson, »Bratscha» Gideon Wahlberg
Bengt Erlandsson, »Cello» ... Helge Hagerman
Ture Borg, notarie, »Första fiolen» Ake Engfeldt
Organisten ..... Gösta Gustafsson
Maj Andersson, »Electrical girl» Birgit Rosengren
Tant Klara, Skräcktanten» ... Dagmar Ebbesen
Teodor Planertz, ingenjör ..... Ivar Käge
Notischefen ..... Arthur Cederborg
Lööv, journalist ..... Eric Abrahamsson
Hanna Tornej, »spår i kort» ..... Lili Ziedner
Borg, lanthandlare, Tures far ..... Sture Baude
Thun, Borgs granne ..... Helge Karlsson
Gren, badvaktmäst. »Far i skåpet» Eric Laurent
Grens kumpan ..... Harald Welnor
Augusta, Ture Borgs värdinna Viran Rydqvist
Fru Tillberg, Karl Ludvigs hush. Inga-Lill Åström
Överkonstapeln, »Jättefilosofen» ... Nils Ekstam
Längd 2,855 m. Färg: Röd.

Europa Film inspelar "Kvartetten som sprängdes".

Dramatiseringen som blev en av Dramatiska teaterns bästa kassapjäser och som visst icke alldeles strukits från repertoaren än, gjordes av dir. Gösta Sjöberg och red. Guido Valentin och dessa två kunniga herrar ha även skrivit filmmanuskriptet.

Mat ä gött.

Notischefen Eric Abrahamsson

Nils Lundell—Aino Taube

»Kvartetten» är en stjärnfilm för Carl Barklind. Han dominerar från början till slut. Hans kamrer Karl Ludvig är en rar och levnadslustig farbror med frisk aptit på livet och maten.

Kvartetten — Bratscha — Gideon Wahlberg, Organisten — Gösta Gustafsson, Första fiolen — Ake Engfeldt, Cello — Helge Hagerman.

Edvard P. på

Filmspelning på Charles L:s fädernegård.

»Söder om landsvägen» är namnet på Edvard Perssons första stora skånefilm, som i dagarna börjat inspelas på ort och ställe, d. v. s. i det frodiga Skåne. Miljön blir exklusivt skånsk, och det har sitt speciella lilla intresse att den bondgård, som i filmhandlingen äges av Edvard Persson och sålunda utgör miljön, i verkligheten är Charles Lindberghs »fädernegård» Gårdslösa i Smedstorp.

Kritiken är nöjd.

Nu har Europa åstadkommit en inspirerad sak igen, »Söder om landsvägen», och strax strömmar publiken till biograferna. Vilket bevisar att Europa (som alla andra filmbolag) ej bör gripa sig an med uppgifter, som bolaget inte känner för, inte inspireras av. (»Raggen» gick också — fast den inte var folkklustspel i vanlig mening. Ty även »Raggen» var inspirerad.)

»Söder om landsvägen» bevisar dessutom att vårdad teknik, vackra bilder, omsorgsfull dekorering, frihet från plumpa effekter inte skrämmer bort folk från biograferna.

»Söder om landsvägen» står tekniskt och estetiskt — i fyllighet och bredd — över Europas tidigare folkklustspel.

Så har Europas misslyckade mellanperiod av »höjning» dock haft något gott med sig.

(St. T.)

Edvard P. och norrmännen.

Her har man en svensk film som er i enhver henseende vellykket som lystspill og som dessuten besidder helt osedvanlige egenverdier som landskapsfilm, som skildrer av Skånes skjønhet og befolkningens eiendommeligheter. Det er både hvad regi og fotografering angår en av de beste filmer svenskene har sendt ut og der spilles god folkekomedie efter gammel kjent men samtidig godkjent opskrift. (Morgonbladet)

Edvard P. och danskarna.

Edvard Persson går allmänt under namnet Larsen i vårt grannland på andra sidan Öresund. Detta är någonting ganska anmärkningsvärt. Ingen annan svensk komiker har i Danmark uppnått popularitet i så hög grad som Edvard Persson. Förklaringen ligger säkerligen däri att Edvard Persson är skåning och representerar en humor, som står dansken närmare än uppsvenskens. Redan den yttre typen tilltalar danskt kynne på ett aldeles särskilt sätt.

Edvard P. och negrerna

Edvard Persson-filmen »Söder om landsvägen» ges i dagarna för 400:e gången i Göteborg. Den typiskt skånska filmen har gjort succé överallt i Skandinavien och håller nu på att erövra världen, den visas t. o. m. i Afrika.

En skånsk skåning i en skånsk säng.

sin mammas gata

1:a veckan **UTSÅLT**
 2:a veckan **UTSÅLT**
 3:e veckan **UTSÅLT**
 4:e veckan **UTSÅLT**

— — —
 Nu 20:de veckan

Aptit.

Vi hade tio meter mad. Det heter förresten inte mat utan mad och vi hade två långbord, vardera fem meter långt och alldeles översållat med mad. Möen mad och go mad. Inga attrapper. Spettkakorna voro levererade från Tomelilla — härliga spettkakor. Vi hade allt schå i världen att hindra statisterna att hugga in i otid. Ty det gällde som bekant att även få med deras glupska aptit på filmen.

Ur intervju med Gideon Wahlberg.

Filmens lotteri

Jag hade inte trott det förut, men »Söder om landsvägen» har lärt mig att landskapsfilmer ha mer än lokalt intresse. Jag hade inte trott att den skulle gå ihop ens, jag tänkte: ingen bryr sig om sådant utanför Skåne. Men hur gick det — samma succes överallt. Lika utsålt i Lappland som i Norge! En succés är som en lotterivinst — man kan inte beräkna, man drar undan ridån och säger: blir det en nit?

Ur en intervju med Edvard Persson i S.D.S.

Är svensk film kultur

Författarfront mot filmen.
"Pensionat Paradiset" kom
bägaren att rinna över.

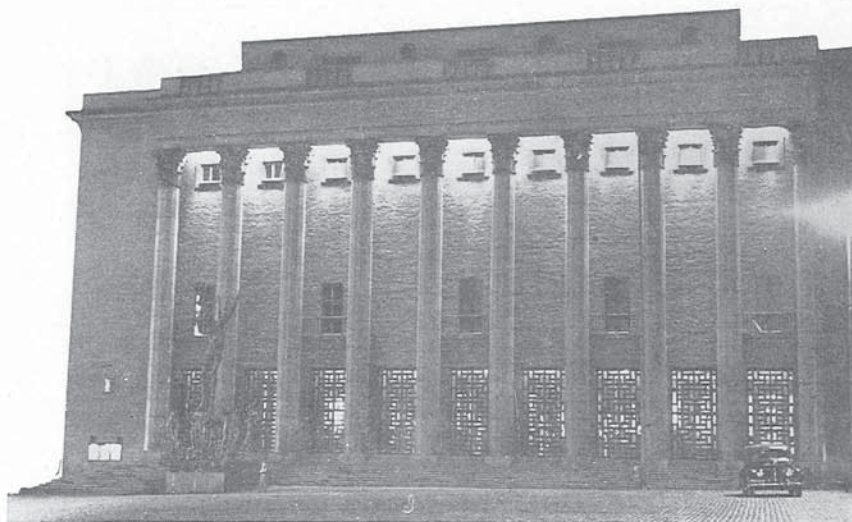
Protetsmöte i Konserthuset.

Nu har den brutit ut på allvar, kampen mellan författarna och filmen. Droppen, som kom bägaren att rinna över, blev Wivefilms slapstickfars »Pensionat Paradiset», som av en för omväxlings skull enhällig kritik be-tecknats som svenskt filmrekord i simpelhet. Nu stiger den ideella och kulturella opinionen upp på allvar, och det blir författarna som gå till storms mot filmvärldens gyllene taggträdsstängsel. Sveriges författareförening arrangerar torsdagen den 25 febr. kl. 8 e. m. en offentlig diskussionsafton i Konserthusets stora sal, där det alltså blir ord och inga visor.

Dr Carl Björkman :

Och varför skall i detta nu filmen vara det enda gebit där Sverige söker jämförelsepunkter med dem som ha det sämre ställt än vi? Vi komma ändock inte ifrån att det ojämförligt mesta i denna svenska produktion är undermålig vara, intellektuellt undermålig, moraliskt undermålig, undermålig som smak och undermålig som uppbyggelse, ett enfaldigt andligt gods där grovheten och smaklös-

heten fira triumfer när filmerna *inte* komma med någon pretention, och när det flacka och fadda regerar när filmerna komma med pretention. Jag skärper avsiktligt formuleringen: svensk filmproduktion i detta nu har icke något av värde att ge svensk publik; för bildade svenska åskådare är den icke till någon glädje. Om hela denna produktion med ens försvunne, skulle där inte uppstå något tomrum. Film kan vara kultur. Svensk film är kulturfara.

Man kunde fortsätta och i det oändliga räkna upp filmtitlar, titlar på filmer som vi alla sett en och annan av, men som vi aldrig skulle göra oss mödan att hålla isär och helt enkelt inte kunnat hålla åtskilda så på pricken lika äro de, och tillsammans efterlämna de ett ytterst difust minne av kvalm, smaklöshet och en tarvlighet så gemen att vi icke utanför svensk film kunna erinra oss ha sett dess like. Handla dessa filmer om militärer, så veta vi på förhand att det inte finns ett uns till övers för ädelmodet och tapperheten, fosterlandskärleken och troheten i det lilla; en svensk militärfilm avser endast att locka till gapskratt åt tappade benkläder och för stora uniformer, åt trasiga gevärsmeka-

nismer och gamla beväringarbitar ur Svenskt skämtlygne. Handla de om familjeliv och amorösa förbindelser, så är mönstret evigt det-samma — det är den svenska filmens vithåriga old lady hickande på Skandia, Spegeln och Röda Kvarn eller som en snäll farmor eller arvtant klivande omkring utanför »de båda ungas» sovrum, lyssnande vid dörren för att övertyga sig om att *det verkligen sker någonting därinne på dubbelotto-manen.*

Dr Carl Cederblad :

Folkbildningen får några futtiga hundratusen kronor men ge oss mera pengar, så skola vi genast med glädje ta upp kampen med folkbildningens sabotörer —

eller kulturfara?

Vilhelm Moberg:

Man har frågat, vad författarna ha med svensk film att skaffa. Och den frågan kan man ju verkligen göra sig. Jag vill än en gång erinra om, att direktör Olof Andersson själv fällt den mest förkrossande domen över svensk film, då han vid ett liknande diskussionsmöte 1933 yttrade: en god film är en film som betalar sig.

(Direktör Andersson protesterade nere i sin bänk, men hr Moberg replikerade att han hade klara bevis på det olyckliga yttrandet.)

Jag har själv erfarenheter av hur »högre makter» bestämma vid filminspelningar. Jag följde en scen i en film, till vilken jag själv skrivit manuskriptet. En man skulle ta fram några papper ur ett kassaskåp. När han öppnade dettas dörr, stod det ett dussin pilsner inne i kassaskåpet. Några sådana funnos ej i mitt manuskript, och när jag protesterade hos regissören så fick jag veta, att det inte gick att lyfta bort ölet, ty det hade beställts från högre ort.

producenterna av dålig film! I svensk film är fotograferingen alltid god och skådespelarprestationerna ofta goda, men är strunt och är snus om ock i gyllne dosor.

Dir. Olof Andersson:

Jag vill visst inte ta filmen i försvar i vått och torrt. Den totala produktionen av film i Sverige står inte i rimligt förhållande till våra tillgångar, vi ha tyvärr inte så många goda scenarieförfattare, regissörer och skådespelare, att det räcker till för de trettio filmer, som producerades förra året och av vilka S. F. framställde blott fem. För den repertoaren behöva vi inte skämmas. Den är inte en skamfläck för svensk kultur, och jag protesterar om den repertoarens publik kallas »pöbel och pack».

Per Axel Branner:

Den utmärkte Alf Ahlberg skrev för ett par år sedan en artikel, som handlade om moderna människors benägenhet att ta allting över en kam. En socialdemokrat tjänar bra med pengar, strax äro alla socialdemokrater kapitalister, en fackföreningspamp förskingrar, strax äro alla fackföreningspampar storskojare o. s. v. Likaså nu med detta angrepp mot filmen som hr Björkman gjort och vilket verkar publikfrieri i lika hög grad som »Pensionat Paradiset». Jag protesterar på det allra kraftigaste mot, att man riktar detta slag i ansiktet på allvarligt arbetande filmmän, och jag kan inte tro, att författarföreningen menat så illa som det ser ut.

REGISSÖR ILSKNAR TILL.

Regissör Hyltén-Cavallius inledde därefter det lilla tumult varmed diskussionen avslutades med att hoppa upp på estraden och förklara, att man redogör inte på fem minuter för tjugo års arbete — tiden hade nu maximerats — varpå han demonstrativt lämnade salen.

KARIN EKELUND

— "precis så ljuvlig som en svensk flicka skall vara".

Än leva gamla gudar

Rolf Botvid sätter in en fullträff på Edvard . . .

Comedian Teaches 'Lesson'

"Old Titans Still Are Here," a new Swedish dialogue comedy starring Swedish Comedian Edvard Persson, opened yesterday at the Grand Theater.

Persson, well known to local audiences through his previous appearances here, is seen as a small town business man whose children forsake their small town for the bright lights of Stockholm. Implying that fourflushers are to be found in any large city, Persson goes to Stockholm and in his own inimitable manner shows his snobby children that honest work and simple tastes are the prime requisites for happiness. All the humor and tuneful music which have been found in previous Persson films is found in full measure in the present production.

Karin Ekelund, Nils Wahlbom, Dagmar Ebbeson and Thord Bernheim contribute support.

Swedish short films, including "Winter in Bergeslagen" and "My Boat," supplement the feature attraction at the Grand.

. . . men det skulle han aldrig ha gjort.

I Göteborg har man premiärspelat »Än leva de gamla gudar», som gjorde stor lycka. Edvard Persson själv hade rest ned till premiären och blev vederbörligen hyllad av den entusiastiska göteborgspubliken, som drog in honom på scenen och överhöljde honom med blommor. Edvard passade på tillfället att uttrycka sin stora belåtenhet med göteborgspubliken och framhöll bland annat att om han fått bestämma själv, när han kom till världen, så skulle han ha velat bli göteborgare.

Edvard Persson-filmen »Än leva de gamla gudar», som på lördagen celebrerar sin 125:te föreställning på Sandrew-teatrarna Astoria och Plaza, har nu setts av 75,000 stockholmare — ett rekord som t. o. m. överträffar Edvard Perssons föregående största succéer.

Gudarna och gudinnorna i högtidskläder framför en modern bar, där det bjudes nektar.

"Gudarna" drabba samman

Öppet brev till en svensk filmkomiker.

Käre Edvard Persson.

Strängt taget har vi inte råkats mer än en enda gång, jag skulle tro för fem år sedan. Vi blev bröder då, och jag är glad åt att kunna kalla Dig för Du, nu när jag skriver till Dig.

Vad Dig själv beträffar, så förefaller det mig som om Du dragit en farlig slutsats av Din popularitet. Tänker Du så: jag är mycket omtyckt, alltså måste allt vad jag gör vara rätt? Ja, Du tycks verkligen taga Din popularitet som kriterium på att Du är »bra». Kan man tänka sig något riskablare för en artist? Han tappar sin självkritik och väller ut över sina bräddar. Sådan är Din situation just nu, om jag inte tar fel. — — —

Låt mig alltså säga Dig uppriktigt att på mig verkar Du självtillräcklig. Den egenskapen hos Dig yttrar sig på flera sätt.

Du liksom vill göra inlägg i allmänna spörsmål, och Du gör det med den pondus och den läromästerton, som Du väl anser, att Din popularitet berättigar Dig till, och i Din lägre publiks anda. Du säger sådana saker, som vanliga människor älskar att höra offentligt, och Du applåderas, men tyvärr vinner Du bifall med illojala medel. Det finns nu massor av folk, som till exempel tycker, att kultur och kulturella strävanden är något tråkigt, onödigt och besvärligt, och som gärna ville slippa att bekymra sig därom. För den har Du bland annat den simpla och segervissa aforismen, att »kultur är som en parfym. Man stänker den på sig för att dölja, att man egentligen luktar illa inunder». Och Din publik tillägnar sig jublande denna dumhet och känner sig befriad från de kulturella plikterna, ty dess idol har talat. — — —

Man skall inte säga, att dessa anmärkningar är så oviktiga. Jag kan inte få in i mitt huvud annat än att den komiker, som har den största publiken i landet alldeles uppenbart verkar mot kulturen, och gör det med belåten, programmatisk myndighet.

Stig Almquist.
(Filmjournalen)

Stig Almquist

Europa Film står tillbaka:

Om olycklig kärlek...

Herr Stig Almquist har länge giljat till den svenska filmbranschen för att i alla fall stanna i den mera passiva egenskapen av kritiker hos Bonnierkoncernen. Som sådan är han mycket kritisk mot de aktiva och har blivit det än mera, sedan det blivit definitivt klart såväl för honom själv som filmbranschen, att hans begåvning inte lämpar sig för branschen, till vilken han tydligen lider av någon slags olycklig kärlek...

Anledningen till att man nu måste ta upp det Almquistiska rönnbärskomplexet till granskning är, att han i motsats till hela den vederhäftiga kritikerkåren såväl i Sverige som de övriga skandinaviska länderna och Amerika, funnit för gott att ideligen i sina recensioner och inte minst mot Edvard Perssons stora succéfilm »Söder om landsvägen» etablera angrepp mot honom personligen. Nu sist i samband med Edvard Perssons senaste film »Än leva de gamla gudar» ha icke mindre än tre Bonnierkoncernen tillhöriga veckotidningar samtidigt gripit sig verket an med Edvard Persson. I två av dem står herr Almquist personligen för det, och i den tredje förekom ett utfall i ren Fäder-

neslandsstil av en personlig umgängesvän till herr Almquist, herr Tannerfors. Nog sagt.

Det är tydligt att herr Almquist i dessa veckotidningar fått alltför fritt spelrum för sina komplex och att herrarna Bonnier själva stå utanför det hela. Och det är därför berättigat att nu behandla herr Almquists personliga ställning till Edvard Persson och svensk film med samma analyserande frigjordhet, med vilken han själv behandlar svensk film och dess skådespelare...

En del av de anmärkningar, som herr Almquist framställt, skulle — om de vore berättigade — av en yrkesman riktas mot författaren, regissören, produktionsledaren eller rollen, ej mot Edvard Persson personligen.

Skulle en sådan utgångspunkt mera allmänt tillämpas, skulle emellertid några andra av våra bästa skådespelare ha kunnat vara hopplöst omöjliggjorda. De spelade nämligen en gång in ett manuskript av herr Almquist — registrerat av honom själv. De minnesgoda filmintresserade minnas måhända den Almquistiska filmexpeditionen till Sydamerika sommaren 1934 — finansierarna glömma den aldrig.

Hur gick det med skådespelarna i den filmen? Fingo de också dålig kritik? Och vilken kritik fick herr Almquist själv?

Det har, som herr Almquist vet, gjorts många undermåliga svenska talfilmer, men endast en så undermålig, att den aldrig kunnat visas...

Med hänsyn till det myckna herr Almquist själv nu skriver om andras filmer är det kanske lämpligt att påminna sig den historien för att rätt värdesätta hans kompetens som kritiker. Kritiken har, då den utövas sakkunnigt och lojalt, den stora uppgiften att vägleda publiken, som dock — det visar erfarenheten — aldrig låter duperas sig. Den sakliga kritiken är alltid lika uppskattad av och välgörande för filmfacket som för publiken. Beträffande fallet Almquist är det ju allmänt känt, att biografpubliken i stort sett över hela landet slutit sig till att något är på tok i hans kritikerverksamhet, och vi anse det därför också vara på sin plats att giva allmänheten en vägledning i dess berättigade kritik av kritiker.

(Broschyr från Europa Film)

— i tidningsspalterna

Vad andra filmkritiker ha tyckt om Edvard Persson.

Robin Hood:

Det finns beröringspunkter mellan sin plats att giva allmänheten envägen. Den ene är liten och späd, den andre stor och allt tjockare. Men de ha mycket gemensamt, inte bara sättet att torka sig om näsan med ärmen. Båda ha hjärtan, som ömma för de små och saktmodiga i samhället. Båda äro borna moralister och väckelsepredikanter. Båda äro rutinerade komiker och glädjespridare, fast den stora tekniska skickligheten bärs upp av ett spontant känsloliv så att den inte märks. Båda äro musikaliska och trogna sin typ och sina traditionella huvudbonader.

Tir Ramek:

Vi kan inte se annat än att Edvard P. utgör en fin tillgång, som man bör tacka för till på köpet. »Än leva de gamla gudar» är bra gjord, den har äkta partier och roliga. Filmen är liksom dess huvudperson sympatiskt oprentiös. Och den äger gemyt — mitt i moraliserandet.

Mils Edgren:

Edvard Persson var personligen utmärkt i »Söder om landsvägen», han är lika bra eller bättre i »Än leva de gamla gudar». Det är bestämt en film, som går rakt till hjärtat hos de flesta.

Edvard P.

Jerome:

Edvard Perssons humor har aldrig förr blomstrat så friskt och levande som här. Humorn har mognat med åren, har fått sälta och även något patos, ett äkta, varmt patos. Och så kommer det sig, att man så gott som hela tiden filmen rullas trivs med den, känner sig hemma hos den och även gillar den. Man kan ganska lugnt säga, att detta är Edvard Perssons mest ambitiösa och bäst genomarbetade film — träffar ännu några pinnhål högre än i förra filmen »Söder om landsvägen».

Edvard P. är ledsen.

Hr. Edvard Persson själv är egentligen mera bedrövad än arg och gör en del reflexioner om en kritikers uppgift i allmänhet. Om Europafilms åtgärd säger han:

— Ja vad skulle bolaget göra annat än samla en del goda omdömen och ställa dem mot hr Almquists? Man må

ha vilken inställning till en viss konst- art som helst, men skickas man att recensera en som man kanske inte gillar så högt och rent, får man väl alla fall ta litet hänsyn till att det finns andra människor i salongen än man själv. En kritik som slungas ut under vredesmod har ingen välsignelse med sig, och det värsta är att den gör både spelare och producenter villrådiga om vilka vägar de böra gå. En kritiker som vill leda människor måste tala lidelsefriare och inte som skett blanda ihop person och sak. Slår han, skall han slå i kärlek, annars har man rätt att försvara sig.

D. N.

En storm i ett vattenglas

resumerar Europafilms chef, direktör Gustav Scheutz. För det första är det här ingenting nytt; Stig Almquist tycker inte om konstarten, han ogillar den folkliga filmen och tycker mera om exklusiv, konstnärlig film. Vi respektera honom som kritiker, men då han recenserar just denna konstart är frågan: är han den lämplige domaren?

För det andra är det alls ingenting märkvärdigt med vår broschyr, det är en sedvanlig broschyr, som kom-

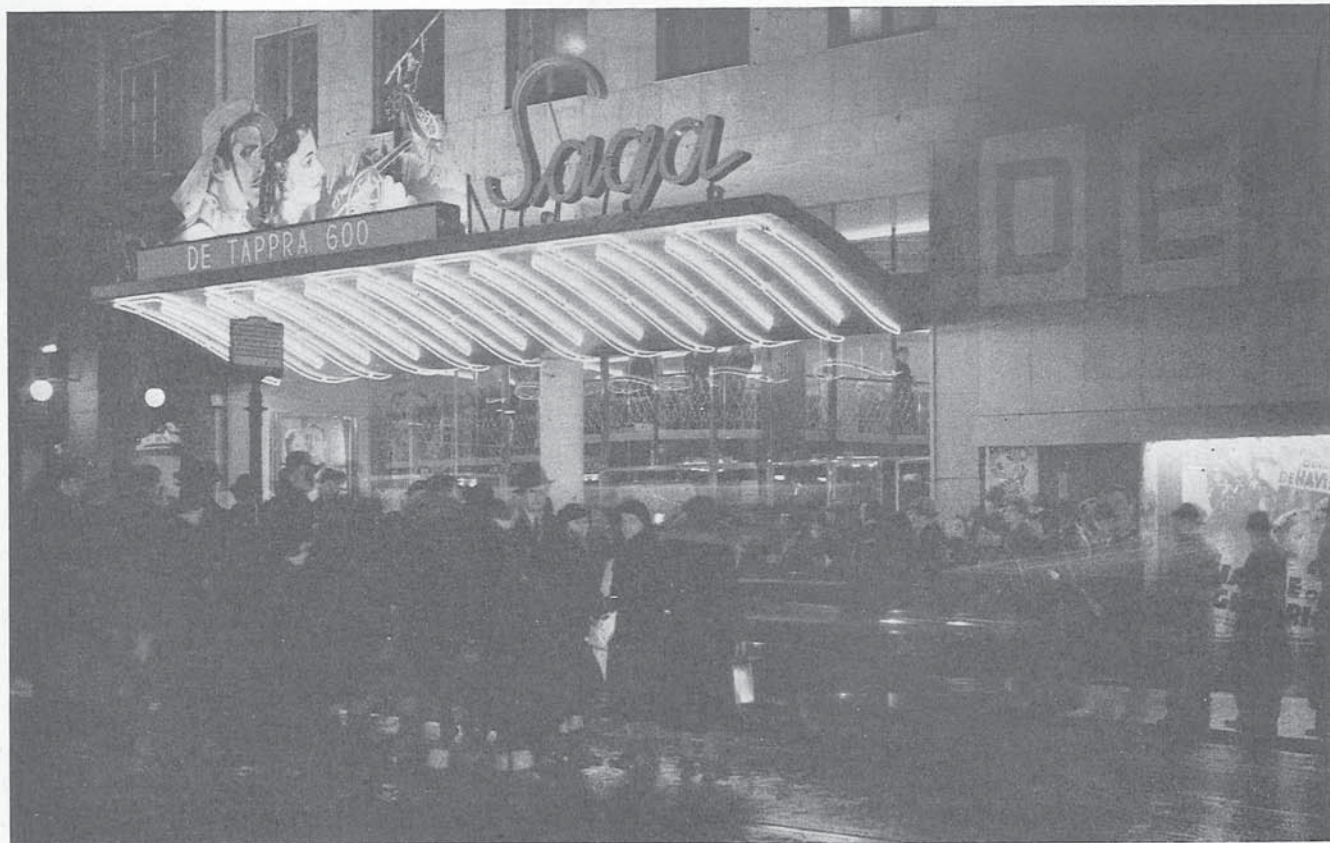
G. Scheutz.

mer ut till varje ny film. Att tala om en pamflett eller något sådant är rena löjligheten. Vi ha bara där tagit in ett litet genmåle, en liten tankeställare för hr Almquist, som ju i ett öppet brev i Filmjournalen dragit till storms mot hr Persson. Att vi i vår tur våga kritisera en kritiker, det är i så fall det uppseendeväckande.

A. B.

”Saga” blir verklighet

Sagas invigning

»Saga» har nu blivit verklighet, d. v. s. den moderna »Saga» som är Europa Films stora biograf vid Kungsgatan. I dag fredag invigs lokalen med premiären på »De tappra 600», och den blir fullsatt, bl. a. med samtliga legationer, prins Carl samt Karl-Gerhard, vilken senare hör till invigningsofficianerna.

Bygget i hörnet av Regerings- och Kungsgatorna har pågått länge, men först i dag släpps strömmen på: »Saga» i blekrosa neonlys. Och under exteriörens baldakin släpps publikströmmen in.

Vestibulen är först en smula förvirrande. I taket springer människorna med huvudet nedåt. Rolig idé att ha spegeltak. Likadant är det med vestibulens ena vägg: den är liksom taket av spegelglas, infattat av mässingslister. Allt detta gör att vestibulen blir kollosal.

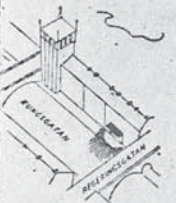
Salongen är imponerande, modernt chosofri, men utan den vanliga kalla slätheten i de moderna biograferna. Den rymmer c:a 1.000 platser, varav 320 på läktaren.

Inom kort öppnar

Saga

Direktion: EUROPA FILM

med premiär på

DE TAPPRA 600

med ERROL FLYNN
och OLIVIA DE HAVILLAND

— en film från WARNER-BROS.

Prolog

vid Sagas invigning

av Karl Gerhard

Av Filmens Sagofurstar har i afton jag kidnappats
att som Prologen hälsa dem, som på vårt Broadway kappats
att viga in ännu ett flott och vackert Biotempel
och trycka på vår sköna stad ännu en storstadsstämpel.
Det är ju så att här i stan finns många paragrafer.
Teatrar ha vi, sport och dans, men inga biografer.
Behovet av en ny är känt, det måste alla medge.
Med särskild fröjd vi alltså ta i bruk den 93:e.
Den döpts till SAGA. — Först jag fann det namnet lite grynigt
men ändra mig — Vår tid skall ha nånting »elinor glynigt».
På sagor har vår tid aptit — om de berättas hastigt
och kostar guld och människoliv och reklameras mastigt.
Ty Tidens stora sagobok skrivs ej av Grimm och H. C.
Vi nutidsbarn ha inte tid att läsa — vi vill åse.
På hus av pepparkakor förr vi sutto snällt och knapra.
Nu bjuds vi in på gästabud av Wahlberg och av Capra.
Där kaviar och ostron trängs med gåsens skära lever
och där man badar i champagne och seglar i Genever.

— — —
I Sagans värld står tiden still — nej, låt oss gå på bio!
där vet vi om det börjar sju han får'na klockan nio.
Av diaboliskt sköna män de oskuldsfulla tryckas
och med juveler, kilovis, från topp till tå de smyckas.
Den Törnroshäck som växte hög har filmens herrar rivit
och in i sagans slott med lock och pock publiken drivit.

— — —
Så nog är alltjämt poesi och dikt en stor artikel.
Så kostbar att den ej bärs fram på bricka utav nickel.
För varje biograf som byggts vi mer oss Broadway närmar
en vräkig stil. — Herr arkitekt, här blir nog ingen diskning
Ert verk är inget sista skrik — det är en sista viskning.
En sober och förnäm miljö — finess i överflödet.
Om Scheutz man inte säga kan: Han trampade på brödet. —
Må detta rum för Tidens Konst, sam står så vackert färdigt
få — peppar-peppar! — framgång jämt och må det brukas värdigt.
Sexhundra tappra män nu stå beredda att intaga
båd' invigningspubliken och Den Nya Bion Saga.

Bland bergslagsfolk —

Karin Ekelund och Sten Lindgren.

»BERGSLAGSFOLK».

Europa Films »Bergslagsfolk», som på måndagen får sin premiär på Saga, lovar att bli en svensk premiär av mer än vanligt intresse. Såväl den ene författaren som regissören och kompositören äro debutanter på filmens område, men var för sig inom närbesläktade områden mycket välkända namn. Waldemar Hammenhög debuterar som filmförfattare, då han tillsammans med Sölve Cederstrand står för manuskriptet. Hilding Rosenberg står för filmens ganska omfattande musik, och som regissör debuterar Gunnar Olsson.

BERGSLAGSFOLK — Karin Ekelund, Hugo Björne Arnold Sjöstrand och Gerda Björne.

”Skicka hem nr 7.”

Den senaste teatern i Sandrew-kedjan, Alcazar, inviges i kväll med Europa Films lustspel »Skicka hem nr 7» med Dagmar Ebbesen, Nils Lundell, Rut Holm, Nils Wahlbom och Birgit Rosengren.

Västmanländskt på Sagabiografen.

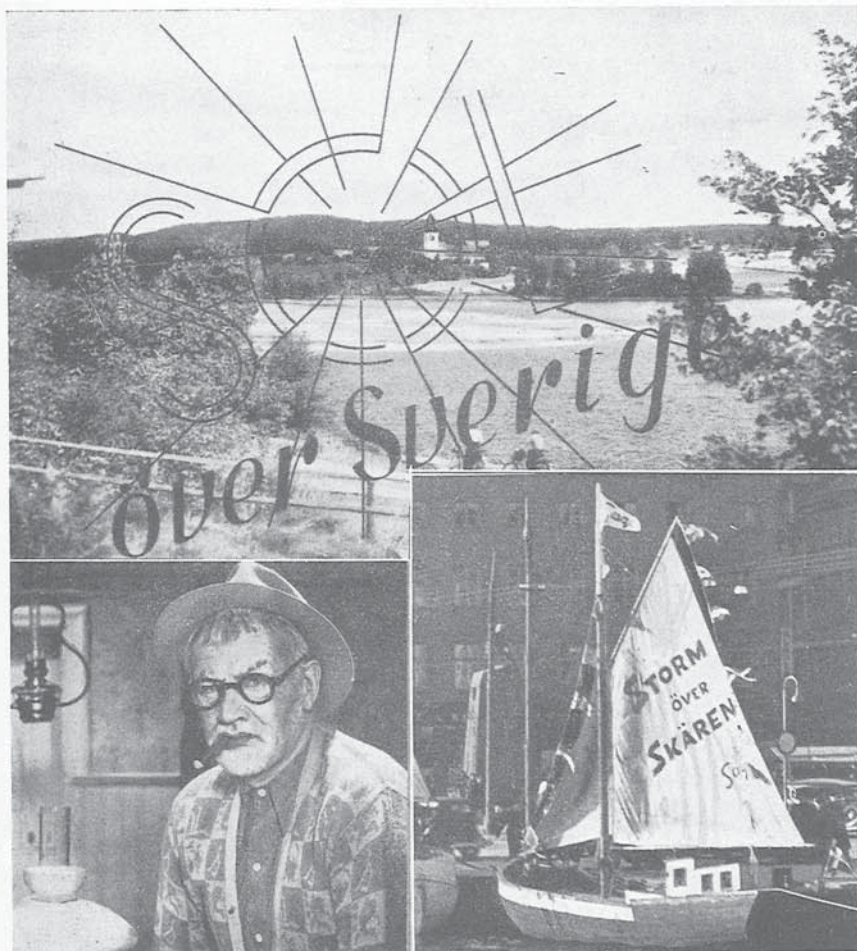
Sagas direction har i samarbete med Västmanlands hemslöjdsförening beslutat att till måndagens premiär på »Bergslagsfolk» anordna en västmanländsk utställning av textilier och andra hembygdssalster — typiska för detta landskap.

Utställningen — den första i sitt slag på en biograf i Stockholm — kommer att hållas öppen varje dag fr. o. m. tisdag, då vernissage äger rum.

St.-T.

och Albert Engströmstyper

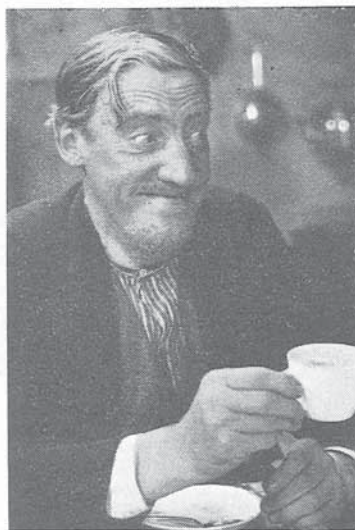
På tiden.

Det har gjorts många skärgårdsfilmer, men Europa Film har nu kommit på den goda idén att låta den verkliga skärgårdsskildraren Albert Engströms historier ligga till underlag för en film. På tiden! F. K.

Äntligen.

Äntligen en svensk film, som verkligen skildrar riktiga människor på ett riktigt sätt med ett minimum av schablon och ett maximum av äkthet. Handgripliga Engströmare, skrovliga, sega eller mosiga, kloka eller dårar! Och skildrade med en sådan kärlek och inlevelse, att man inte kan undgå att känna dem allihop som personliga vänner.

Äntligen en skärgårdsfilm som inte skildrar Stockholmarens söndagsskärgård — visserligen inte heller Strindbergs tragiska salt- och jord- och fisk- och fuktdof-

Emil Fjällström i »Storm över skären»
tande Havsband eller Hellströms
illusionsavklädda Tjurö. Men Al-
bert Engströms gemytliga skär-
gård med käringsnack och man-
folkshumor, med fåglar och grä-
sten och brännvin.

Per Lindberg i N. D. A. om
»Storm över skären».

Sol över Sverige.

Manuskript:

Theodor Berthels
efter idé av John Olsen

Filmens sista akt författad av
Bertil Malmberg

Mulet i Varberg.

Hr. Arne Bornebusch var i staden för en tid sedan och filmade »Sol över Sverige». Vi hoppas att inte den lilla filmtruppens båda skådespelerskor se alltför ledsna ut. Kanhända blevo de vredgade på Varberg, sedan de vänligt men bestämt avvisats från en restaurang, därför att de uppträtt i shorts. Ryktet påstår nämligen att detta hände, och talar det sant, så får man naturligtvis skänka restaurangledningen sitt fulla gillande. Att hugga in på smörgåsbordet mer än halvnaken är litet väl starkt, och om vederbörande av någon anledning hade för sig, att det gick an i en småstad, så bedrogo de sig givetvis synnerligen grundligt. Det går an lika litet här som i Stockholm.

Någon ordning får det dock vara, även om man är en frigjord filmskådespelerska. Från Stockholm.

Varbergs-Posten.

Arne Bornebusch.

Färgfilmen kommer — kommer inte?

**Färgen gör en
ny revolution
i filmens värld.**

Hundra färgfilmer färdiga
redan till nästa säsong.

(Från S. D. S:s Londonredaktion.)

Nya färgfilmen
kommer
hit till hösten.

**Komma naturliga färger
att ta död på filmkonsten?**

"Fantasound" heter
det nya ljudsystemet
inom Filmtekniken.
Det har provats i sam-
band med Walt Dis-
ney's senaste alster —
den tecknade filmen
"Fantasia" som får
'stereoskopiskt' ljud.

**Kapprustning
i färgfilmning**

Naturliga färger
bli onaturliga, och
fordra "make up".

**VAD BLEV DET AV
FÄRGFILMEN?**

BORTA OCH HEMMA

Sten Lindgren i "I nöd och lust."

"I nöd och lust"

Mona Mårtensson filmar åter.

Mona Mårtensson har under ett par års tid varit borta från den svenska filmen, men i Ivar Johanssons film från de stora viddernas, midnattsolens och de starka människornas land, »I nöd och lust», har hon den kvinnliga huvudrollen. Mona Mårtensson spelar mot Sten Lindgren — en av svensk films verkliga karlar — i en underbar berättelse om stark kärlek och obrottslig trohet i Nordlandets miljö. Manuskriptet har skrivits av Ivar Johansson — som också blir filmens regissör — efter en idé av John Olsen.

Kritiken.

Filmen ger ett mäktigt intryck. Man förbluffas över kameramännens och regissörens arbete. De grandiosa bilderna och den strama hållningen ställer filmen långt över normalnivån bland svensk film.

N. D. A.

"Baldevins bröllop"

Roller:

Baldevin ..	EDVARD PERSSON
Sörensen	Arthur Fischer
Fru Sörensen	Bullan Weijden
Fru Westman ..	Dagmar Ebbesen
Johan, kallad »Havets son»,	Björn Berglund
Skeppsmäklare Johnsson	John Ekman
Astrid, hans dotter,	Elsa Holmquist
Sofi	Lisskulla Jobs
Bolsjeviken	Tom Walter

Dagmar Ebbesen och Edvard Persson i "Baldevins bröllop".

Elsa Holmquist och Björn Berglund i "Baldevins bröllop".

Mona Mårtensson i "I nöd och lust".

Succépjäs blir film.

Vilhelm Krags pjäs »Baldevins bröllop» ligger som grundval till den nya Perssonfilmen med samma namn. Pjäsen har under en lång rad av år varit en av de stora succéerna på Sveriges teatrar. Som inspelningsplats har valts Fjällbacka i Bohuslän.

"Du gamla, du fria..."

Sigurd Wallén hos Europa Film.

Sigurd Wallén har engagerats av Europa Film för att spela huvudrollen i »Du gamla, du fria», en hemvändande svensk-amerikanare Charlie Johnson, som ser på »gamla landet». Det är sålunda utlandssvenskarnas problem som utgör temat i filmen. Hilda Borgström gör Charlies gamla mamma, Karin Ekelund hans brorsdotter. Även Karl-Arne Holmsten har en stor roll.

Karin Ekelund och Sigurd Wallén i "Du gamla, du fria".

Hilda Borgström i "Du gamla, du fria".

Glad beredskap

Rosor.

Den här gången kommer väl ingen att ha något att anmärka på den svenska filmens sätt att behandla militärlivet. »Kustens glada kavaljerer» är rena rama propagandan för försvaret.

St.-T.

Karl-Arne Holmsten, Thor Modéen och Åke Söderblom.

Kustens glada Kavaljerer

Harry Brandelius sjunger:

»Här dansar kustens glada kavaljerer.»
 »Ingen vacker flicka kan älska en malaj.»
 »Vi ska ut och rycka in.»

Rut Holm uppvaktas.

Europa Film började på måndagen inspelningen av sin nya film »Kustens glada kavaljerer». Man startade med exteriörtagningarna ute i Vaxholm och Oscar Fredriksborg. Åke Söderblom, Karl-Arne Holmsten, Karin Ekelund, Rut Holm, Thor Modéen, Carl Barcklind m. fl. medverka i filmen som bygger på en idé av Sölve Cederstrand och regisseras av Ragnar Arvedson. Den militära medverkan utgöres av Armé-, Marin- och Flygfilm samt kapten B. J. Borgestam på KA 1.

Lill Slam tar hem spelet.

Åke Söderblom har gjort sitt namn känt som en framstående revyartist och filmskådespelare. Han har varit med i många filmer och ännu flera revyer sedan hans karriär började. Han kom inte plötsligt, det var först med tiden som man lade märke till en skådespelare vid namn Åke Söderblom, bl. a. var han framstående i imitationens svåra konst men han hade andra strängar på sin båge. Han skrev sketcher, radiopjäser och filmer tillsammans med en god vän. De blevo kända som Stor Slam och Lill Slam. Lill Slam var Åke det, och Stor Slam var Börje Larsson.

Givetvis kom Åke Söderblom till filmen. Bland hans första uppgifter var att sitta på Margit Rosengrens sängkant och läsa recensioner. Denna scen förekom i Edvard Persson-filmen »Den farliga leken». Sedan dess har Åke Söderblom fått den ena rollen efter den andra och han har för varje år blivit allt populärare. Och han är värd det. Åke Söderblom får i dag läsa att han jämföres med så stora namn som Chaplin och Rhudin.

Scenen.

"Skanör-Falsterbo"

Den skänskaste bilden.

Anna-Lisa Ericsson.

Smått

Skanör är som man vet Sveriges minsta stad, och man undrar med skäl hur den skulle sett ut, om den varit ännu mindre. Folkmängden uppgår enligt gängse hörsägner till 187 personer. Den skulle varit större om inte tre personer vid förra årsskiftet avflyttat till Falsterbo.

*

Djurlivet i Skanör är synnerligen omväxlande, alldeles bortsett från de nötkreatur, man möter på trottarerna. Fågellivet är sålunda utomordentligt intressant inte bara genom gässens insatser på körbanorna. En speciell attraktion är den stora grodkolonien, liksom allting annat belägen inom stadsplanen. Vissa tider på året är det ett kolossalt kväkande därifrån, dock icke under turistsäsongen, då grodorna äro strängt förbjudna att ge några missljud ifrån sig.

*

Under förberedelserna till inspelningen av »Skanör-Falsterbo» fördes stora diskussioner om hur man skulle kunna bygga upp staden Skanör i ateljéerna. Det visade sig stöta på diverse svårigheter. Somliga sade att det berodde på att ateljéerna voro för små, andra på att Skanör var för stort. Plötsligt fick någon det infallet att man skulle resa ner till ort och ställe och ta bilderna, vilket skedde. En fin idé.

*

Arthur Fischer var vid en mycket tidig tidpunkt under förberedelserna till filmen utsedd att spela Skanörs borgmästare. Han hade ingen aning om hur denne såg ut och var mycket spänd på att få se originalet. När detta inträffade är det svårt att säga vem som blev mest förvånad, borgmästaren eller Fischer. De båda herrarna voro så lika varandra att de mycket väl kunde varit bröder. Skål! Tack ska du ha!

EDV. PERSSON OCH REGISSÖR PERSSON AVHANDLAD EN DETALJ!

Teckning av Arthur Fischer.

Affischen av Lagerstedt.

DET SPÖKAR

"Spöke till salu"

Karl-Arne Holmsten och Nils Poppe.

Regissör Ragnar Arvedson konstaterar att spöklimmen är inne.

Stockholm.

Det skreks av förtjusning på Aveny i går, när Europa Film bjöd ut spöken till salu mitt i natten.

St.-T.

Komiker.

Nils Poppe hade man hela tiden roligt åt och man hoppas med tiden få se mer av denne utomordentlige artist.

S. P.

Göteborg.

Spöke till salu är en film av det slag att man vägrar att skriva om den. Man får hoppas att nästa vecka skall bjuda på ett njutbart program.

Utan Signatur.
Göt.-Tidn.

Midnattspremiär.

Höstmörkret har kommit och de gamla trivsamma spökhistorierna ha åter säsong. Europa Film slår ett slag för genren med sin nyinspelning, »Spöke till salu» med Tollie Zellman, Hilding Gavle, Annalisa Ericson, Karl-Arne Holmsten m. fl. Spökauktionen ägde rum vid en midnattsseans på Aveny och Lorry i onsdags kväll. Midnattspremiärer äro förvisso en nyhet för Stockholm. En recensent hade dock ingen anledning att rosa uppslaget. Men kanske publiken mera uppskattade reklamvisen.

Sv. D.

Spöken.

Överraska edra gäster med en spökafton. Vi uthyra gamla rustningar, sköldar, spjut etc. Lakan har ni säkert själva.

Aktiebolag Dekoria.
Tulegatan 6.

I "Frun till handa"

Den vackraste visan.

Den vackraste visan om kärleken kom aldrig på pränt.

Den blev kvar i en dröm på Montmatre hos en fattig parisstudent.

Den skulle ha lyst över länderna och tvingat en vår på knä och en värld skulle tryckt till sitt hjärta en ny Musset.

Han skulle ha vandrat vid kajerna med en blek liten blåögd Lucile och diktat violer och kyssar nu en natt i april.

Den vackraste visan om kärleken kom aldrig på pränt.

Den begrovs i en massgrav i Flandern med en fattig parisstudent.

Ture Nerman.

Musik av Lille-Bror Söderlund.

Anders Henriksons

speceribitråde var vidare en lika levande som lustig karikatyr, som i hög grad bidrog till den allmänna förnöjelsen, men så är också denne skådespelare de små rollernas mästare som ingen annan.

N. D. A.

Betyg

På aumodan ber jag få intyga följande:

Rut Holm,

som under en tid av 4 veckor varit i dialogtjänst hos mig på biografen Saga, är snygg och proper samt dessutom hejdlöst rolig och kunnig i såväl enkla som svårare replikföring. Hon är nöjd om Ni ser henne en lämplig kväll i veckan och kan på det allra varmaste rekommenderas till Olympia och Rosy.

Stockholm i okt

Kan de Numma

"Vi på Solgläntan"

Europa Film påbörjar i dag inspelningen av sin senaste film »Vi på solgläntan» med Dagmar Ebbesen, Rut Holm, Nils Lundell, Britta Brunius m. fl. Regissör är Gunnar Olsson och manuskriptet är efter en idé av Sven Zetterström.

Anna Stenberg

Jonas Botvid

Carl Johan

Org. Bergström

Leif Ericson

Inge Wern

Lina Lindberg

Mis Loppa

Ther Lindén

Anna Wigstrand

Barbro Fogdmark

Pauline Zuelstam

Kull Natrop

Mar Lethler

Olsson

Barbro Kollberg

Gunnel Backström

Sigge Finst

Susanne Carlsson

Björn Berglund

Sture Sundt

Nilsberg

Elin Persson

Ja. Olsson

Mar Linn

EDVARD PERSSON

LITE GRANN
FRÅN OVAN

Omslaget till Edv. P:s memoïrer.

Den populäre gästgivaren

Önskas för filmning.

3- eller 4-årig pojke eller flicka, liknar eller kan bli lik Edvard Persson önskas för medverkan i Edvard Persson-filmen »Kalle på Spången». Svar med fotografi omedelbart till Europa Films studio, Sundbyberg.

Rusning av filmbarn.

Svårt tycks det inte vara att få fram filmbarn här hemma — när Europa Film annonserade efter »3-årig pojke, lik Edvard Persson» kom det över 100 svar! Idel pigga och nytra småherrar, åtföljda av föräldrar som i alla tonarter besjöngo respektive tellingars yttre och inre företräden. En pappa glömde i sin iver att likheten skulle gälla Edvard P. och förklarade att »alla människor säga att han har film-anlag, men så är han också lik Gary Cooper». Så småningom gallrades det, och ungefär ett dussin aspiranter fingo provfilma, varpå valet till slut föll på unge hr Nils Erik Thorell från Danderyd.

»Lille Edvard P.» är en man med mycket bestämda åsikter. När han som den riktige Edvard P:s son i »Kalle på Spångens» slutscen på filmen skulle säga »Far ska komma hem» vägrade han. Inte ens en kola kunde få honom att ta reson. Du är inte min pappa» sa han däremot till filmherrarnas förtvivlan om och om igen.

N. D. A.

Alle Tiders største

Film-Sukces

... gik over

100 Uger

i København

★

... set af langt over

1.000.000

Mennesker i Danmark

Politiken skrev:

Perssons hidtil største Sukces

Berl. Tid. skrev om Persson:

Hvor er han dog elskelig

Social-Demokraten skrev:

Munter Skaane-Idyl bedste Persson-Film til Dato

Berlingske Aftenavis skrev:

Naar Persson synger, saa lytter man!

Aftenbladet skrev:

Den »Landevejs-Kro« er værd at aflægge et Besøg

Kalle på Spången

Gamla kvarnen räddas.

Häljarps kvarn, som dömts att brinna ned framför filmkameran med Edvard Persson klättrande på vingen, har nu fått nåd. Det 150-åriga kulturminnet kommer nämligen att övertagas av Rönnebergs härads hembygdsförening, som emellertid skaffat Edvard P. en annan stubbemölla, som utan protester får gå upp i rök. Den ligger i Kingelstad, en och en halv mil sydost om Hälsingborg och har utvalts av intendent Olsson för Skånes hembygdsförbund, vilken företagit inventering av Skånes gamla kvarnar.

En fast punkt.

Edvard Persson har blivit en institution som Skansen och Gröna Lund. Man kritiserar honom inte — man accepterar honom med hull och hatt, sådan han rullar fram och står. Man kan inte längre tänka sig honom annorlunda. En fast punkt i den svenska tillvaron.

Robin Hood i St. T.

Det glada skördelaget.

»LANDEVEJS-KROEN» er den største Filmsukces Danmark endnu har kendt. Premiere-Teatret NØRREPORT (900 Pladser) spillede 4 Forestillinger pr. Dag og opførte Filmen i 86 Uger. Teatret indspillede ialt D. Kr. 104.000 i Leje.

Samtlige Biografer i Danmarks Provinsbyer har opført Filmen 4 à 5 Gange, — ja, enkelte Teatre endda 8—10 Gange.

Filmen har ialt til Dato indspillet D. Kr. 399.000: — og kommer antagelig op paa ca. D. Kr. 420.000: — inden den er udspillet.

Hvorfor Filmen blev den enestaaende Sukces er vanskeligt at definere med Sikkerhed, men man maa erindre, at den kom op paa et Tidspunkt, hvor Tyskerne var rykket ind i Danmark, — og det er sikkert den fredfyldte, lune og gemytlige Stemning i Filmen, som var saa absolut modsat Tyskernes haarde og kolde Opførsel, som gjorde at Publikum i Filmen fandt Udtryk for deres egne Følelser og Længsler.

Filmen blev så populär i Danmark, att ett av de nya hotellen i Köpenhamns omgivningar, »Gamle Bellevue» i Klampenborg, som skulle byta namn bad om tillåtelse att få uppkalla hotellet efter Persson-succén »Landvejs-Kroen».

Sydafrikanskt

Ryttmästare Sten G:son Nordensköld har just återkommit från en intressant långresa, som han med filmkameran företagit till Sydafrika för Europa Films räkning.

— Det har varit en givande resa. Jag och min son ha varit borta i fem månader.

— Färdvägen?

— Från Stockholm reste vi med Transatlantics »Klipparen» till Dunbar, där vi köpte en paketbil som resan sedan företogs med. I den kunde vi stuva in såväl oss själva — vi sov där om nätterna — som all filmutrustning. Färden gick sedan över Kreüger Park till Södra Rhodesia, där vi på den svenska missionsstationen Muene stannade en månad. En avstickare gjordes till

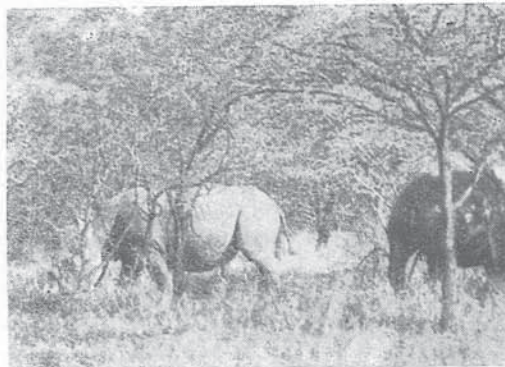
Victoriafallen och sedan skedde återfärden till Dunbar via Johannesburg och Zululand.

— Och resultatet?

— Jag räknar med att av de 3 000 meter som upptagits få fram fyra kortfilmer: »Med Klipparen till Afrika», »Mnene — 'den sköna'», »I Chakaland» och »Söder om ekvatorn».

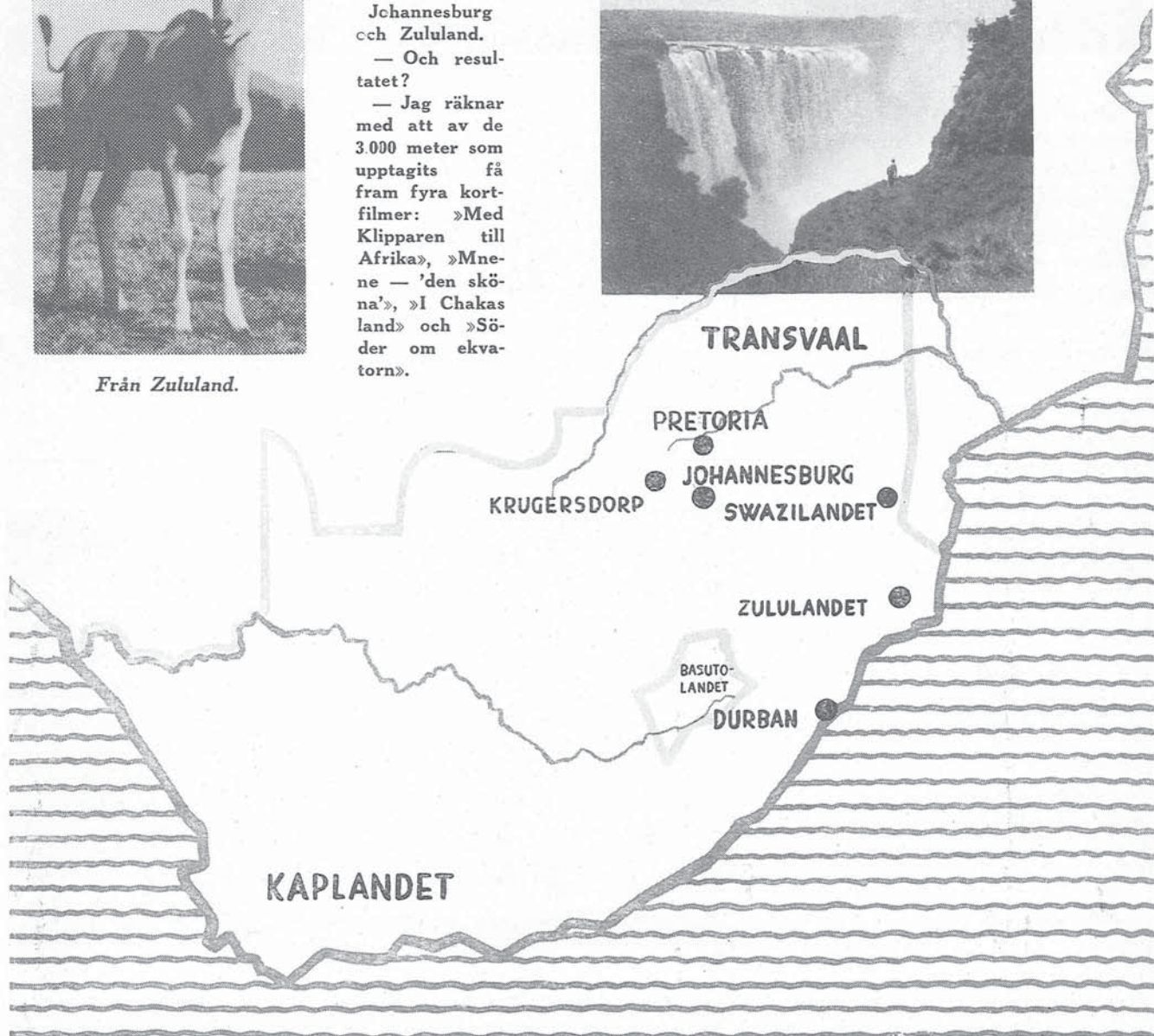

Från Zululand.

Från Kreüger Park.

Victoriafallen

Europa runt Europa

Tusenmilafärd.

Europa Films bilande filmexpedition återvände i går till Stockholm. Det är redaktör Torsten Flodén och fotograf Sven Thermaenius, som efter 3 månaders intressant bilfärd — 2.963 mil — återvänt med 6.000 meter film i bagaget.

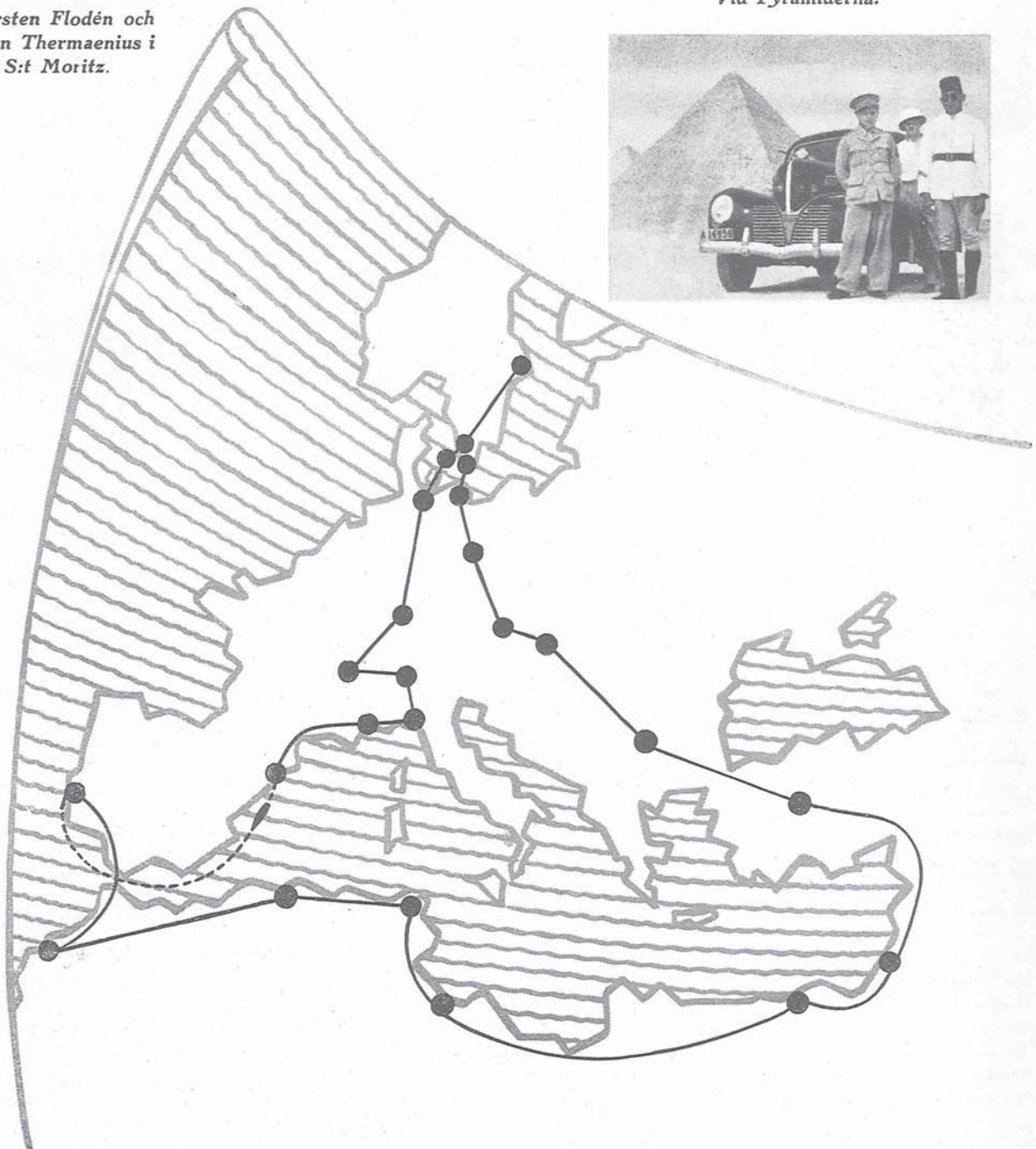
Långfärden har gått Stockholm—Hamburg—Heidelberg—St: Moritz—Genua—Nizza—Bordeaux—Lissabon—Casablanca—Tunis—Tripolis—Kairo—Jerusalem—Ankara—Budapest—Wien—Berlin—Malmö—Stockholm.

Materialet skall nu utredigeras till fem kortfilmer: »Tripolis», »Tur i Tunisien», »Libyen genom vindrutan», »Jerusalem» och »Portugal».

Torsten Flodén och
Sven Thermaenius i
St Moritz.

Vid Pyramiderna.

BLYGT OCH FREJDIGT

Rohmans affisch.

Innehållet:

Det vore meningslöst att referera denna tusenbladstärta av blyg kärlek och led förförelse, arbetgivarfräckhet och kassörsädelmod, finska kriget, första maj 1940 och hans majestä till häst.

G. P.

Undra på att Anton är blyg.

T. T.:

»Ja, men Persson är fenomenal, det hjälper inte vad du pratar. Han är kostlig och oemotståndlig — bara dom tog bort en fläskig närbild på slutet! — Och så festlig så det är inte sant.»

»Ja, visst är han det. Jag tycker mycke om Edvard Persson. Men förstår du inte att» o. s. v. o. s. v.

Idrottsbladet.

HENRY RICHTER, glad och frodig skånejournalist, är idégivare till många av Edvard Perssons filmer.

EUROPA SAGA **PREMIÄR!**
FILM KUNGSGAT. 24.
 7.15 och 9.15. Försäljning kl. 12-5.
 Tel. 20 20 57, 20 20 58.

Rut Holm
 med dialog av Kar de Mumma.
 Se premiärannonser!

HANNA i SOCIETÉN

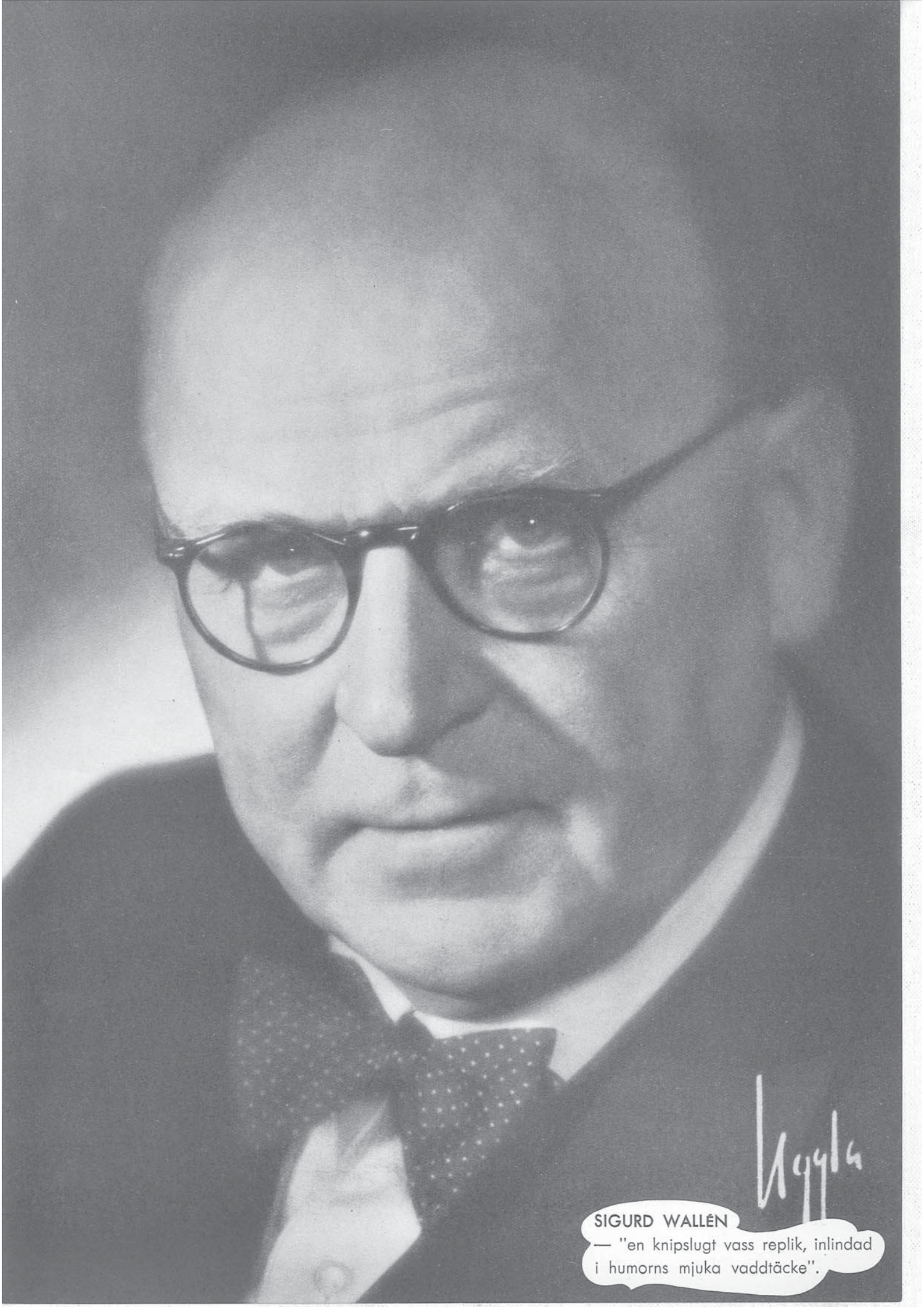

En piga i salong.

Ändå kan ingen makt på jorden få mig att säga ett ont ord om Rut Holm. Hon må tro mig eller inte, men i den filmen är hon åttiofem kilo andlig beredskap. Hennes strålande förmåga att klippa till i en i och för sig billig replik så den blir hyfsad och kul är rena kulturarbetet och billiga repliker finns det många fast Kar de Mumma stretat med den äran. Utan hennes köksvisdom, hennes bredd och orubbliga snällhet i guldhjärtat innanför trånga bluslivet och hennes glada aptit på allting från saffransbullar till karusell och elektrikern Johansson skulle filmen blivit underjordiskt svår, så full av mossiga fars-scener som den är.

Miss Bio

Wygla

SIGURD WALLÉN

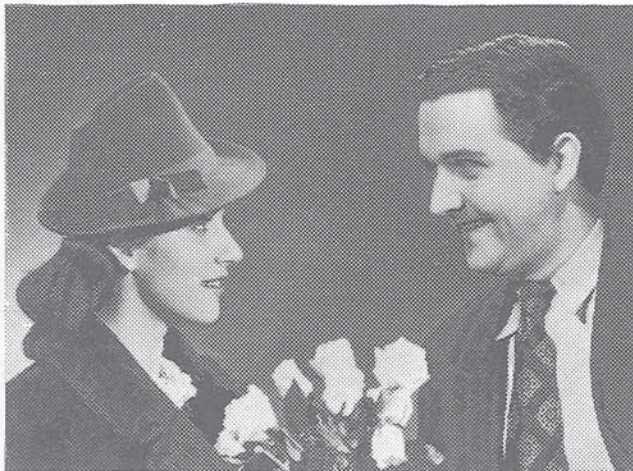
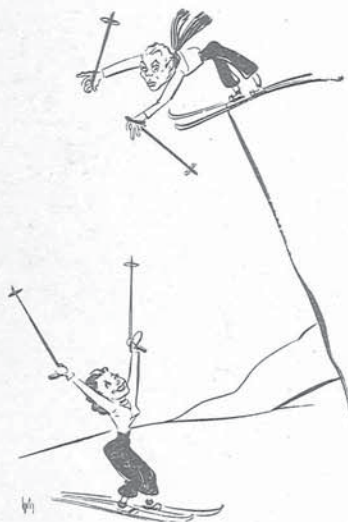
— "en knipslugt vass replik, inlindad i humorns mjuka vaddtäcke".

Komedielegans

Sonja Wigert och Sture Lagerwall.

Marianne Aminoff och Stig Järrel i Hennes Melodi.

Älskvärdhet.

»Hennes melodi» visade sig vara en älskvärd och behändigt spunnen komedi, som man hade mycket nöje av. För en gångs skull fick man här en svensk film som var vad den utgav sig för att vara, när den kallade sig komedi. Det var helt enkelt en ovanligt sympatisk, elegant och sober liten sak för att komma från den filmiska hemmaköket. Inte en enda plump i protokollet kunde man anteckna. Och de bästa scenerna hade en lekfull charm och gratie som var helt betagande. *D. N.*

Charm.

»Hennes melodi» från Europa Film är en visserligen lättsmält — man skulle säga sommarlätt om den icke utspelades på vintern — men icke desto mindre i sitt slag god film. Den har Stockholmsatmosfär, i högsta grad charm, den är i absolut avsaknad av plumpar, som skulle kunna få den goda stämningen att svikta. Den är med ett ord det goda ungdomliga humörets film. *N. D. A.*

N. D. A.

Humor.

Som en tjuv om natten har mycket att bjuda på, både humor, spänning, sentiment och ett stänk sentimentalitet. Allt vad man kan begära. Även en hel del bra »gags». Framför allt

spelas den så väl. Sture Lagerwalls Ekman-ärvda spelsäkerhet är ingen överraskning längre, men den är alltid ett nöje att se. Även de andra är dock utomordentligt säkra, bl. a. Thor Modéen som här gör en roll och inte rad av revysketcher — en rolig roll som notorisk klocktjuv med gott hjärta. Den tycks ha roat honom kungligt. Det är överhuvudtaget märkvärdigt hur ledigt replikerna faller genom hela filmen, och hur roade alla måtte ha varit av uppgifterna. Birgit Tengroth har inte på länge varit så söt och spelat så inspirerat.

Det finns inget plump och dumt i detta svenska lustspel. Det är ett par talangers lyckade försök att ge folk en rolig kväll. *St.-T.*

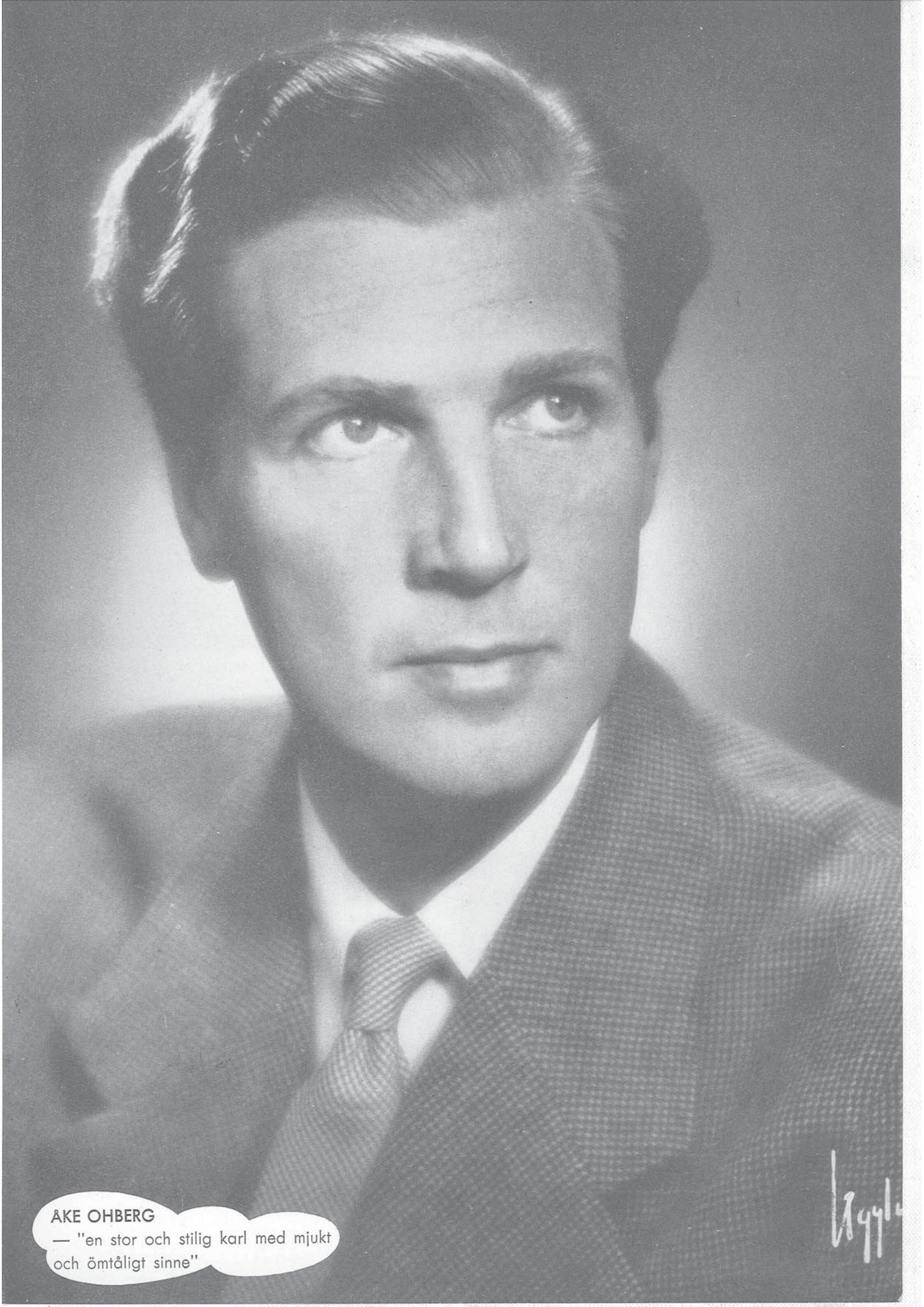
STURE LAGERWALL
BIRGIT TENGROTH
Hilda Borgström, Thor Modéen, Sigurd Wallén, Carin Swenson, Gunnar Olsson, Dagmar Ebbesen, Nils Poppe, Gösta Cederlund, Stig Järrel m.fl.

*Som en tjuv
om natten*

En film om kärlek, hjärte-
tjuvar och andra skälmar i
RAGNAR ARVEDSONS
och Börje Larssons regi.

ÅKE OHBERG

— "en stor och stilig karl med mjukt
och ömtåligt sinne"

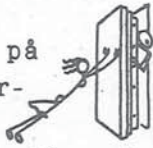
1894

Två komedier till

Kära Nil!

Jag sitter på kontor. Här-
omdagen
råkade jag låsa in
chefen i kassavalvet,
och sen höll moster

Gullan på
att få dån-
dimpen, och
jag försök-
te springa omkull en

lastbil - alltsam-
mans bara för att
jag fått
ärva en
miljon.

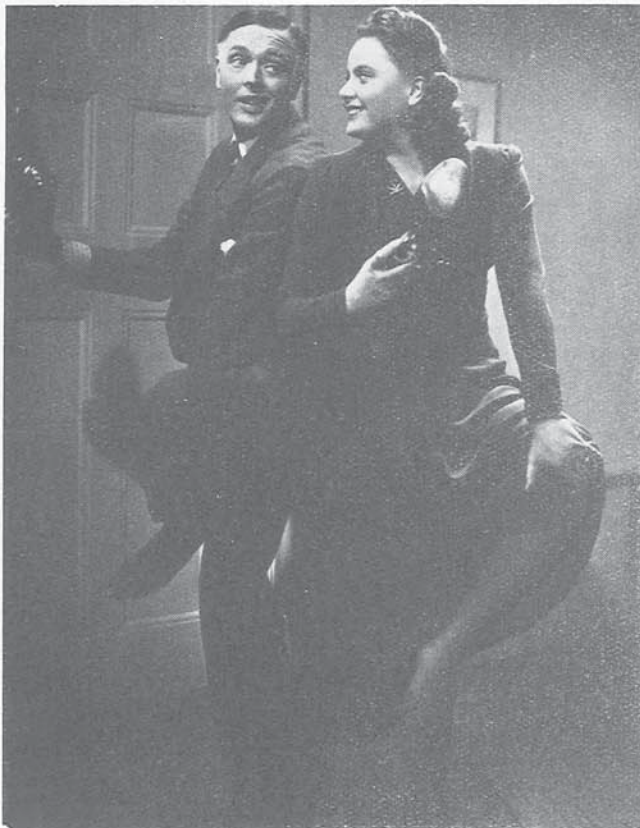
Att det ändå klarade
sig beror på att jag
är en

UNG DAM MED TUR

(filmen kommer på Saga)

Ake Ohberg och Sonja Wigert i
»Ung dam med tur».

Håkan Westergren och Birgit Tengroth i
»Så tuktas en äkta man».

För . . .

Det finns gott om roligt och finurligt turnerade situationer och spelscener i »Så tuktas en äkta man». Ojämförligt bäst kommer Torsten Flodén till sin rätt, när han får lägga upp en raljant scenföljd eller brodera ut en förvecklingsperiod. Där märker man alltid, att han vet mera om film än de flesta andra svenska filmförfattare; scenerna flyta lätt och lekande ur varandra, longörerna äro få och dialogen är full av lyckade infall och vändningar.

(O.R.—t i D.N.)

. . . och emot.

»Så tuktas en äkta man» kallar Torsten Flodén sitt nyaste tramp i filmklaveret. Det där tuktandet såg man inte så mycket av, men då hela filmen är förljungen som en veckotidningsnovell, varför skulle då inte titeln vara lögnaktig?

(Arbetaren.)

“Romans”

En ny regissör.

»Jag tror sällan en regissör debuterat under mera lovande auspicer än Åke Ohberg med den här filmen.

L. G. i Sv. D.

Debuterande filmförfattaren Staffan Tjerneld har tidigare bl. a. skrivit en rad älskvärda, kabaréartade rapsodier för radion. »Romans» är nu, om man så vill, en rapsodi för filmen. Den fullföljer i viss mån, men mycket personligt, den inje Europa Film slog in på med »Hennes melodi»: hela historien har en lätt ton av saga över sig.

D. N.

Peter Kreuder, som hittills haft utsålt vid samtliga sina konserter och vars grammofonplattor säljas i rekordsiffror, säger sig ha funderingar på att göra en turné genom hela Sverige. Dessutom ligger han i underhandlingar med Europa Film om medverkan i en musikfilm.

S. D. V.

Skall nu Sonja Wigert lämna oss? — det stod en uppgift därom. Det vore bedrövtligt. Hon smeker öga och öra. Hon kan nu samspela med kameran. Och när nu Hasso rest så...

Julia Caesar, som också var med i »Romans», kan trots allt inte fylla tomrummet.

Idrottsbladet.

Sonja Wigert och Sture Lagerwall.

Peter Kreuder.

KRITIKEN:

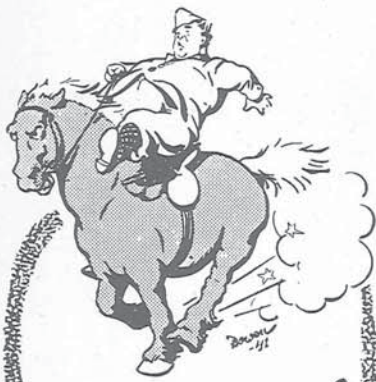
Den lille blekfete tyska pianocharmören har en bergsäker publikpopularitet i det svenska publikhjärtat, paret Wigert—Lagerwall likaså. Resultat: utsålt hus ett par dagar i förväg. Festpremiär, som det heter i annonserna. Ingen i salongen behövde denna gång bli besviken i sina förväntningar. Den trogna Peter Kreuder-publiken fick sitt lystmäte. Innan ridån gick åt sidan dirigerade Meister Peter personligen ett potpurri, som var en lekfull långdans av gamla kända svenska melodier. Och i själva filmen musicerade han sedan immerbadd, så att det till sist närapå blev för mycket av det goda. Men det bästa var dock att underhållningen också älskvärt knöt ihop sig till en verkligt tjusig liten film.

O. R-t i D. N.

Soligt och roligt

Vem är den vilde ryttaren?
I veckor i ett sträck
han fyller biografen
med jubel och med skräck
(Pitt för Starbuckes kavaj)

jo

Edvard Persson
**EN SJÖMAN
TILL HÄST**

"Soliga

I »Soliga Solberg» som i måndags hade sin Hässleholmspremiär, är Edvard soligare än någonsin och lämnar denna gång liten plats åt moraliserande. Hans humoristiska attityd till livet och vardagen är oantastlig och för övrigt skapas den vanliga kontakten mellan duk och salong, när den oförbrännlige Edvard är med.

(Kr. L. T.)

Sohlberg"

Man talar om att svensk film gått framåt, men med Soliga Solberg och liknande filmer tar vår film i stället ett jättekälv bakåt. Allt det som ratats i modern filmkonst finns med. Man överraskar sig själv med att sitta och vänta på styckets bov i slafsigt rock och rutig sportmössa. Men var lugn — han infinner sig också!

Tim O'Tej.
(Värml. Folkblad)

Arne Bergvall

August Fredson

Arnim Svensson

Åke Gunnarsson

Arne Lindström

Mikael Andersson
"Skulörten"

Åke Skliis

Ulla Wikander

Stefan Ahlberg

Hilma Bergström

Åke Ohlberg

Vive Gustafsson

Waimi Brinse

Topi Westberg

Saukola Båge

Sydney Wallin

Peter Lindgren

Olle Hanning

Sara Reinholdt

Harry Paulsson

Fonten Winge

2019-
Lorenz

Emy Koppman

VEM VAR

LASSE MAJA

Man eller kvinna?

Sture Lagerwall och Emil Fjellström — »magnifik, en saftigare och gemytligare typ får man leta efter».

(D. N.)

Extra.

Rond för rond visas en upp- tagning av Olle Tandbergs Berlinmatch mot italienaren Musina som förprogram. Olle Tandberg är personligen närvarande vid 7,15-föreställningen och presenteras av T. T.

KRITIKEN. I.

Det har kommit något nytt och friskt i den tämligen likriktade svenska celluloidproduktionen med »Lasse-Maja». Pir Ramek i U.N.T.

Ett vågstycke

Berättelsen om Lasse-Maja.

Lasse-Maja hade sin glansperiod i början på 1800-talet. Han föddes av hederliga men icke fattiga utan tvärtom mycket välbärgade föräldrar. Lars Molin var hans borgerliga namn. När han var åtta år, dog hans far, och senare gifte hans mor om sig. Han trivdes inte ihop med styvfadern, och därför höll han sig borta så mycket som möjligt från hemmet för att i stället fördriva tiden i glada vänners sällskap. För att finansiera sitt allt dyrbarare liv, som till stor del förflöt på dansstugor, begick han då och då en stöld, och detta blev hans start på yrkestjuvens bana. Över dessa stölder låg det väl föga eller ingenting av romantik, och när hans liv senare kom att utgöra en sammanhängande rad av tjuvnadsbrott, vill det givetvis speciella omständigheter till för att han skulle vinna den väldiga popularitet, som kom honom till del.

Det finns sympatiska och osympatiska skälmar. Lasse-Maja hörde till den förra kategorien. Han var elegant och skicklig i sitt yrke och han hade humor. I hans kupper saknades sällan en komisk poäng, han höll folk i spänning och fick dem att skratta.

Lasse-Majas liv tedde sig som ett enda stort äventyr. Med tiden blev det också alltmera riskfyllt. Allt flera kände igen honom, antingen han kom i kjol eller byxor, och att han kunde hålla sig undan alla länsmän, som voro på jakt efter honom, berodde till stor del på de försänkningar, han hade inom stora befolkningslager.

Han infångades slutligen på Slottsbacken i Stockholm i febr. 1811, då han stod och tittade på vaktparaden. Sedan följde en lång rättegång och 1813 dömdes han till livstids fängelse på Carlstens fästning, där han satt till 1838, då han benådades.

KRITIKEN II.

En ovanligt trevlig svensk film. Liane Linden! Äntligen en svensk filmstjärna, som inte ser ut som en kroppkaka! Och hr Emil Fjellström är sedan 25 år tillbaka Sveriges naturligaste film-skådespelare. Men så var han också med i red. H. Zetterströms sommarrevy »Hertiginnan av Dannviken» på Kristall-salongen. Han är ej vacker, men han är god.

Kar de Mumma i Söndags-Nisse Strix.

KRITIKEN III.

Europa Film har givit sig på vågstycket att göra en historisk film, trots den inrotade föreställningen bland våra filmproducenter att kostymfilmer inte har några chanser hos svensk publik. Med »Lasse-Maja» vänder Europa Film hastigt, lustigt och lekfullt upp och ned på denna gamla fördom.

S. D.

Torsten Flodén (författaren), och Sture Olsson (regissören), Gunnar Lagerwall (i huvudrollen) ha lyckats förträffligt med sin »Lasse-Maja» — det är en sann fröjd när den berömda storskojaren stjäl silver, lurar kronofogdar och hyser flickor om vartannat.

S. P.

med publiktycke

Bättre än Lagerwall skulle ingen av våra skådespelare ha kunnat göra rollen. D. N.

Restauranglivet på 1800-talet.

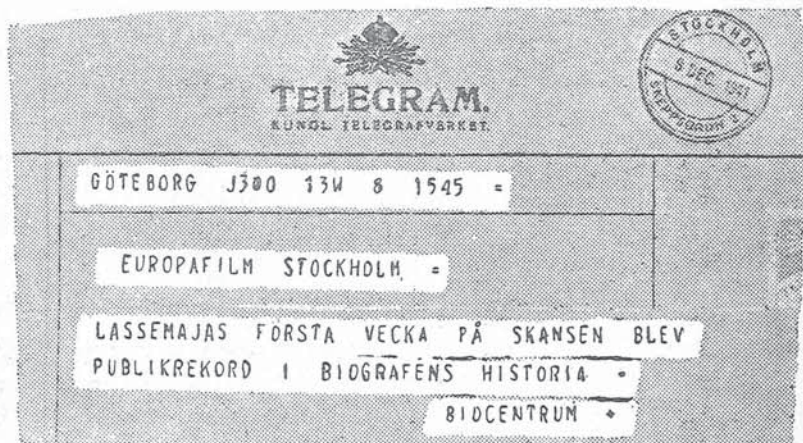
Det finns en annan kostlig detalj i filmen. Den består helt enkelt däri, att man projicerat vår egen tids dansrestauranger på början av adertonhundratalet. Effekten är nog mera originell än verklighetstrogen. Man får se Stockholms glada värld skutta omkring till krogorkestrar, medan en »refrängsångerska» från anno dazumal frestar herrarna med lösa seder. Fanns det krogar med dansmusik på den tiden? Tilläts ensammas damer komma in på bättre näringsställen, där det serverades champagne? Fanns det redan då krogångerskor i vår enkla huvudstad?

(Bonniers Månads-tidning.)

Affischen

Av G. Åberg

En litterär äventyrsfilm

Arets första svenska film, Karl Ragnar Gierows och Åke Ohbergs »Snapphanar», har blivit en stor och glädjande framgång. Här ovan har tecknaren fångat några av de mest framträdande figurerna.

Porträttör: Nils Melander, Svenska Dagbladet.

DET KAN JAG!

Regissören Åke Ohberg berättar hur han under förarbetet till »Snapphanar» råddes att vända sig till Karl Ragnar Gierow för att få litteraturanvisningar, vilket han också gjorde. Sedan han fått de önskade uppgifterna, kastade han fram en fråga om dr Gierow möjligen visste någon, som kunde skriva ett filmmanuskript på ämnet.

— Det kan jag, svarade Gierow

FÖRBJUDEN.

»Snapphanar», som sedan en tid gått för utsålda hus i Oslo, har förbjudits av okupationsmyndigheterna under motivering att filmen förhålligade parti-samverksamhet.

lugnt. Och så kom Karl Ragnar Gierow att skriva sin första film. Det kan tilläggas att författaren själv har snapphaneblod i ådrorna.

Snapphanar

Manus: **KARL RAGNAR GIEROW**
 Regi: **ÅKE OHBERG**
 Foto: **SVEN THERMÆNIUS**
 Musik: **LARS-ERIK LARSSON**
 Arkitekt: **MAX LINDER**
 Inspicenter: **STURE LINDSTRÖM och OLLE BRUNÆUS**
 Ljud: **STIG WESTRELL**
 Ljudsystem: **TOBIS KLANGFILM**

Roller:

Grimme-Jens.....	Edvard Persson
Cilla, hans hustru ...	Tekla Sjöblom
Grimme-Ored	} söner { Georg Fant
Grimme-Per ..	
Grimme-Nils ..	} deras { Åke Ohberg
Ryttmästare Helsing	Carl Ström
Kerstin, hans dotter	Eva Henning
Översten	Sven Bergvall
Länge-Tuve	Gunnar Sjöberg
Löjnant Cronhjort ...	Bror Bügler
Sören	Yngve Nordvall
Mogens	John Ekman
Lille-Jonas	Bengt Ekerot
Kniva-Jösse	Ernst Brunman
Krögarflickan Marna	Marianne Löfgren
Krögarflickan Marit...	Ingrid Michaelsson
Krögarflickan Karna	Blenda Bruno
En löjtnant	Nils Kihlberg

Dessutom medverka:

Robert Jonsson, Axel Lindberg, Fritiof Bjärne, Elvin Ottosson, Mim Persson, Ninni Löfberg, Henrik Schildt, Harald Svensson och Julia Caesar

Längd: 3.088 m.

Färg: GUL

Här har åter något nytt framförts i svensk film, något som bådär gott för vår inhemska filmproduktions utveckling och framtid. »Lasse-Maja» började och »Snapphanar» fortsätter de friska tagen.

Köping-Posten.

ALLA TIDERS

rekord har filmen Snapphanar slagit i Kristianstad, där den svenska filmens vagga stod. Redan på julafton var det utsålt till annandagen och tre följande dagar.

— SNAPPHANAR

130.

Härvid avtrycket i baksidan.
De passera en väg vid. På
anden sidan botten på pa-
fär. En träd över vägen. En
skott smälter o. botten
fjäder av i skening.

131.

Närvid av det liggande katter
om sin förtäring med en
en otvilit ansikte.

132.

Enig skening. En rög.

Helsing:
sit av!

Han kommer i själva besikt
en lästare. Han tar upp
katten och förtäring den på
skrivet igen. Den skott
Juster, en katten
fjäder av av.

Ur Karl Ragnar Gierows original-
manuskript till »Snapphanar».

Historisk baksida.

Teckning av Birger Lundquist.

En särdeles film måtte »Snapphanar» vara! På morron efter Uppsalapremiären tyckte »Nyan», att Edvard P. aldrig varit bättre än här, medan Gierows doktorala manus befanns tämligen alldagligt och ingalunda det mästerverk som en ivrig reklam basunerat.

Men på eftermiddan kom tidn. Uppsala med typerna flämtande av bombasmer över det vett och snille som framstrålar ur Gierows geniala manus, under det den stackars Edvard P. aldeles inkompetensförklarades!

(A.B.)

Det intressanta fallet

Ingegerd:
 Vad ännu doktorerna vara mitt
 problem?

Arnholm:
 Jag har för mig att ni går
 omkring och insulerar er att ni
 har förlorat er ära

Ingegerd:
 Men det har jag ju!

Arnholm — en typiskt svensk
 intellektuell som åtgår ut
 enkla förhållanden — blir
 det var gång han stäter på
 fördomar av något slag.

Arnholm (utbrätt):
 Nousens. Hur skulle en yttre
 värld kunna göra någonting
 åt er ära.

Ingegerd (plågad):
 Låt det doktorerna, är det nöd-
 värdigt att diskutera den här
 saken? Doktorerna sa själv att
 jag skulle tänka på någonting
 annat...

Vagnmar Lagerström

Felaktiga fniss.

Handlingen är kanske inte så lättillgänglig. Det måste tydligen finnas möjlighet att missuppfatta den. En del mycket malplacerade fnissningar bland premiärpubliken i går kväll kan inte förklaras på annat sätt. Annars är »Fallet Ingegerd Bremsen» en av de senaste årens bästa psykologiska analyser som svensk film bjudit på. Den ger några närbilder på ett brottmålsfall, som vardagsmänniskan mår väl av att begrunda en stund. Tendensen är för all del inte särskilt driven; snarare är den avrundad och för åskådaren behagligt smaksatt med romantiska stänk. Men det är ett stycke dramatik, god dramatik och människostudie. Men det är framför allt skådespelartekniskt och filmtekniskt ett gott yrkesprov.

(Nya Samhället)

Märklig filmnyhet.

Känd journalist skriver manus
 efter känd bok.

Som en av de intressantaste bland de bebådade svenska filmnyheterna torde väl få räknas »Fallet Ingegerd Bremsen» efter Dagmar Edquists kända roman. I samråd med författarinnan håller nu Torsten Flodén på att utarbeta manuskriptet. Titelrollen blir Sonja Wigerts nästa uppgift hos Europafilm efter den nyligen avslutade »Ung dam med tur».

Ovan Sonja Wigert, nedan tillsammans med Georg Rydeberg.

Ingegerd Bremssen

**SONJA WIGERT
ANDERS HENRIKSON**

En ung kvinna överfalles av en man, som förövar brutalt våld mot henne. Den ohyggliga händelsen inträffar just då hon står i begrepp att gifta sig. Kort tid efteråt faller ett dödande revolverskott — vad är det som i själva verket har hänt?

Detta är upptakten till

Dagmar Edqvists
FALLET

INGEGERD BREMSSSEN

En läkarfilm med en
kriminalfilms spänning.

Regi: **ANDERS HENRIKSON**

LÄKARNA HAR ORDET!

Dr Jacob Billström:

Jag tycker »Fallet Ingegerd Bremssen» är en alldeles utmärkt film. Bra spel och en bra uppläggning av ämnet. Överfall av denna art åstadkomma betydligt svårare skador än många tro, de själsliga följderna äro mycket allvarigare och långvarigare än de kroppsliga.

Dr Allan Grönwald:

Visserligen ger inte filmen en ingående bild av precis hur det går till i verkligheten, men det kan man nu inte heller begära. Den är i alla fall gjord utan överdrifter och utan någon direkt felaktig skildring av det rent medicinska problemet.

St.-T.

INSÄNDARE:

Jag är en enkel människa och vet inte mycket om film, men nog tycker jag det är höjden att man skall behöva betala för att på bio få se sådana här otäcka saker. På bio skall man ha roligt! Livet är tillräckligt gräsligt ändå!

Jönköpingsbo.

Vad det handlade om.

Fallet Ingegerd Bremssen är mycket komplicerat. Varje försök att på några rader skissera handlingen måste resultera i en anhopning av brott och lidande: våldtäkt, psykisk chock, neurosbildning, mord, fängelse, etc. Och det skulle kunna vilseleda publiken om filmens mening. Meningen är att på ett rättframt sätt skildra en fin och känslig läkares försök att läka de själsliga sårerna hos en fin och känslig ung kvinna som strax före sitt bröllop råkar ut för ovan nämnda olyckor i nämnd ordning. Det är alltså en läkarfilm av det psykologiserande slaget, men också en studie i brottmålspsykologi.

St.-T.

I autografjägarnas paradis.

Noora Martensson

Simma Hillberg.

Lies Jacobsson

Brige Mellvig

Bellan Ross

Liskulla Jost.

Gunna Olsson

Hesse
Emanuel

Max Hansen

André Githens

Margit Rasnqvist

Eva Hennig

Helén Nyman

Evster Hillberg

Jonna Bengtson

Jarl Laras

Sally Palmblad

Britta Munius

Margit Månsted

Marlene Gyllenhammar

U. Bengt, Logardt

"En äventyrare"

*Jag tackar min Gud
jag hafver ej gjort
mitt Fosterland någon skada
min högsta sak är allom väl spord
för ett Giftermål måste jag bada
jag föres nu bort Nordost i Fjällen i bojer.*

LARS WIWALLIUS

Regi: Gunnar Olsson.
Manus: Torsten Flodén.
Historisk text och musik:
Nils Ferlin och Knut Brodin.

Eric Gyllenstierna	}	.....	Sture Lagerwall
Lars Wivallius			
Gertrud Griip			Ingrid Backlin
Theresa Palditska			Margit Manstad
Wulff Griip			Thor Modéen
Jesper Bock			»Kulörten» Andersson
Helena Daa			Gull Natorp
Slottsprelaten			Hilding Gavle
Gustaf II Adolf			Henrik Dyfverman
Richelieu			Olof Sandborg
Rönnow Bille			Willy Peters
Casten Bille			Bror Bügler
Wallenstein			Tore Lindwall
Alice			Gunnel Broström

Autografjägarnas villebråd.

Olof Berg

Emma Wänström

Erik Skerfvarn.

Peter Blie.

Hugo Jacobson.

Ping Pongjuss

Anna Lisa Bauda

Håkan Westergren

Margareta Falck

Daarna Kallb.

Engelbaldstedt

Rolf Sobriel.

Henry Palm.

Hilding Carlén

Åke Rånby

Quintin Jönsson

Leif Rönin

Jonas Rydberg

Anna. Gustaf Krigsbröm

Marianne Amundoff.

Helene Engfeldt

Dans Skelmer

Jonas Jönquist

"Sol över Klara"

Edvard Persson som Ararat

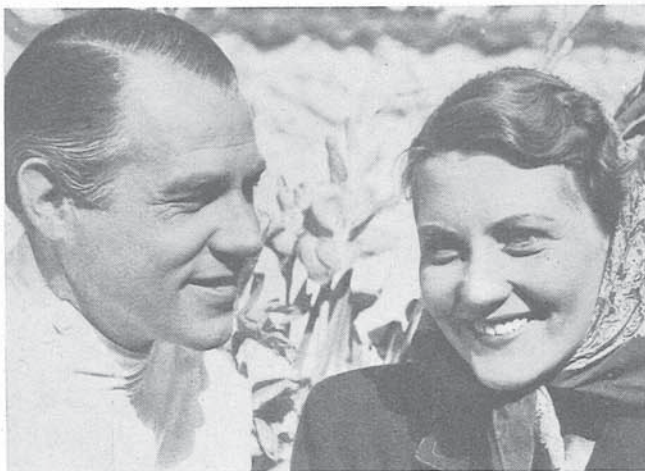
Barbro Flodqvist och Björn Berglund
i »Sol över Klara».

Sol över Klara
gillas i U.S.A.

»Sol över Klara» med Edvard Persson i huvudrollen som »den väldige vinröde Ararat» är den senaste svenska film, som haft premiär i New York. Filmen får ett över hela linjen synnerligen entusiastiskt mottagande i hela New York-pressen.

Av skådespelarna får givetvis Edvard Persson huvudparten av berömmet och man framhåller också vilken stor popularitet Edvard Persson åtnjuter över hela Amerika, icke bara bland svenskättlingar och svensktalande.

Barbro Kollberg och Fritiof Billquist.
i »Stinsen på Lyckås».

Som förspel

visas »Per-Albin regerar», en kortfilm om Per-Albin Hansson med anledning av hans 10-årsjubileum som statsminister. Arne Bornebusch har regisserat filmen efter ett manus av Elsa Britta Hansson, statsministerns dotter, och Sven Jerring är speaker och intervjuare.

Om himlen inte skulle vara blå någon dag
så tar jag fram min tralla och trallar
ett slag
det finns här i livet inget gladare
program
än att tralla, att tralla, att tralla sig
fram.

(Sjunges av Edvard P.)

Det mångbesjungna

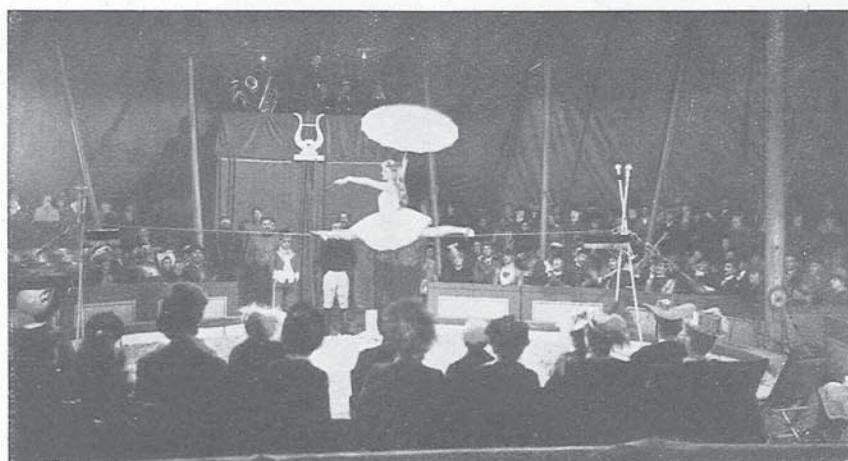
Elvira Madigan blir film.

*Sorgeliga saker hända
Än i våra dar minnsann
Sorgeligast är dock denna
Den om fröken Madigan.*

Det finns väl knappast någon av den äldre generationen, som inte åtminstone någon gång hört Saxons populära visa om Elvira Madigan, den sköna, unga cirkusprinsessan, som jämte en högadlig svensk löjtnant spelade huvudrollen i »det svenska Mayerlingdramat», den tragiskromantiska kärlekssaga, som 1889 ändade med dubbelt självmord i en liten dansk stad. Nu får vi sena tiders barn genom filmen uppleva det passionsdrama, som visan skildrar, och som på sin tid väckte sådant enormt uppseende. Åke Ohberg fullbordar nämligen i dagarna en Europaprodukt, som rätt och slätt fått namnet »Elvira Madigan». Manuskriptet till denna har utarbetats av ingen mindre än Harald Beijer. Huvudrollerna spelas av Ohberg och Eva Henning.

*Ögat blixtrar, hjärtat darrar,
ty hans kärlek den blevörd.*

*När hon dansade på lina
likt en liten lärka glad*

*bifallsropen hördes vna
ifrån fyllda bänkars rad.*

En recension.

Cirkus Madigan, som nu fått sin cirkusbyggnad vid järnvägsstationen gaf i går afton sin första föreställning härstädes. Aftonens program var omvexlande och rikhaltigt. Bland de uppträdande må nämnas miss Elvira, som med säkerhet och elegans utförde sina produktioner på slak lina.

(Hudiksvallsposten i maj 1889).

En moders klagan.

(Ur ett brev av Elvira Madigans moder)

Hans brev gingo alltid ut på, att han var skild från sin hustru, och att han skulle taga livet av sig, om hon icke gäve honom ja. Han lovade henne ett förtjusande hem med allt idylliskt utmål. Kabinetet skulle vara i rött plysch, arbetsrummet i grönt och sängkammaren i blått plysch — allt utmålades så lockande för hennes arma fantasi.

Hudiksvall den 30 juli 1889

Hennes bedrövade moder

Nora Madigan.

*Vacker var hon som en ängel,
tjusande att se uppå.
Smärt om livet som en stängel,
kind så skär och ögon blå.*

I ensamt majestät.

En dansk skådespelare, som varje kväll uppträder i en revy, fick en våldsam lust att se den svenska filmen om Elvira Madigan, som ännu går på en av Köpenhamns biografier. Eftersom han är en god vän med bios ägare, körde denne en extra föreställning med hr skådespelaren ensam i salongen. Så blev det ju alltid litet reklam för filmen.

Kärleksdramat

A. 69

Officerslogen:

Alla officererna är tydligt intagna av henne.

A. 70.

Kring Elvira på arenan. Hon gör en liten blick, mycket kort men mycket stekande. Hon verkar nästan blyg. Så springer hon fram till sin ställning och klättrar upp på plattformen.

A. 71 - 91.

En bildvita som skildrar Elviras dans och publikens reaktion. I synnerhet växelbilder mellan henne och officerslogen.

Officersrens reagera var och en enligt sin karaktär men varje man skall vara förhållad av flickan. Framför allt gäller detta Sexton. Det finnes en stor och lugn förändring i hans ansikte, man får en känsla av att det är något som fört in honom. Det spelas så att de andra av officersren som inte bara talar och på Epik Bildviten slutas med en vid bild av arenan, så Elvira springer ned från ställningen och blir mottagen med stormande applåder. En vektormästare kommer in med en blomsterkrans.

Ur Harald Beijers originalmanuskript till Elvira Madigan.

Elvira Madigan

Eva Henning · Åke Ohberg · Irma Christenson
Gunnar Sjöberg · Marianne Löfgren · Ragnar
Arvedson · Jullan Kindahl

"Elvira Madigan"
regi Åke Ohberg,
blev "årets bästa
svenska film" 1943.

Rusning.

Den danska staden Svendborg upplevde häromdagen fullkomligt tumultartade uppträdanden i samband med premiären på »Elvira Madigan». Svendborg var den stad som det olyckliga paret passerade på väg till Taasinge, strax utanför staden, där slutakten i det nordiska Mayerling-dramat utspelades år 1889. Det finns ännu många svendborg- och taasingebor, som erinra sig de båda kontrahenterna i dramat, och att filmpremiären därför skulle väcka osedvanligt intresse, hade man väl på känn. Men intresset överträffade enligt nu hitkomna danska tidningar allt som hittills upplevts i biopremiärväg i Danmark. Biljetterna slutförs på några tiotal minuter, inte bara till premiären utan man köpte för flera dagar framåt på samma gång. Kritiken var överflödande med beröm, och det ströddes rikligt med rosor för Eva

Damhattarna på bio.

Mel.: Elvira Madigan.

Hennes hatt var stor och skymde fast den var modern och grann, men för stackars mig den skymde helt Elvira Madigan.

Jag vet inte om de sköt sig eller älskade varann men publiken grät och snöt sig för Elvira Madigan.

Prunus Padus i Dala-Dem.

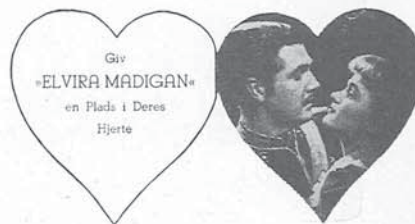
Henning och Åke Ohberg. Den danska pressen förespår Elvira Madigan den största succé, som någon film någonsin haft i Danmark.

V. A.

Minnesgoda människor.

Trots att över femtio år gått sedan tragedien lever kärlekssagan i bygden. Och stämningen härute undgår ingen. Man erinrar sig berättelserna från begravningen. Hela socknen följde de båda döda, ingen tänkte på att klandra eller döma. Den officierande prästen citerade det kända Jesusordet: Den renom är, kaste första stenen. Massor av blommor ströddes ner i Elviras grav, ögon tårades, många grät högt, ja, till slut blev allmänna gripenheten så stor, att psalmsången måste avbrytas en stund.

(Njogu i A. B.)

Belöningar till den svenska filmen.

10 troféer för de bästa prestationerna.

I känslan av den svenska filmproduktionens ökade betydelse har Aftontidningen beslutat att varje år belöna de värdefullaste insatser, som under den gångna säsongen gjorts på olika områden av den svenska filmen.

Vår svenska filmproduktion växer oavslått i omfång och är nu mera än någonsin en angelägenhet av kulturell och samhällslik vikt, inflytesrik både som förströelse och konst.

Aftontidningens filmtroféer äro tio till antalet och komma att utdelas för de bästa prestationerna i svensk film under året:

Avsikten är att nominera:

den bästa samlade produktionen

den bästa filmen

det bästa regjarbetet

de bästa skådespelarprestationerna, manliga och kvinnliga, dels i huvudroller, dels i biroller, sålunda tillhopa fyra stycken

det bästa originalmanuskriptet

den bästa fotograferingen och

den bästa kortfilmen.

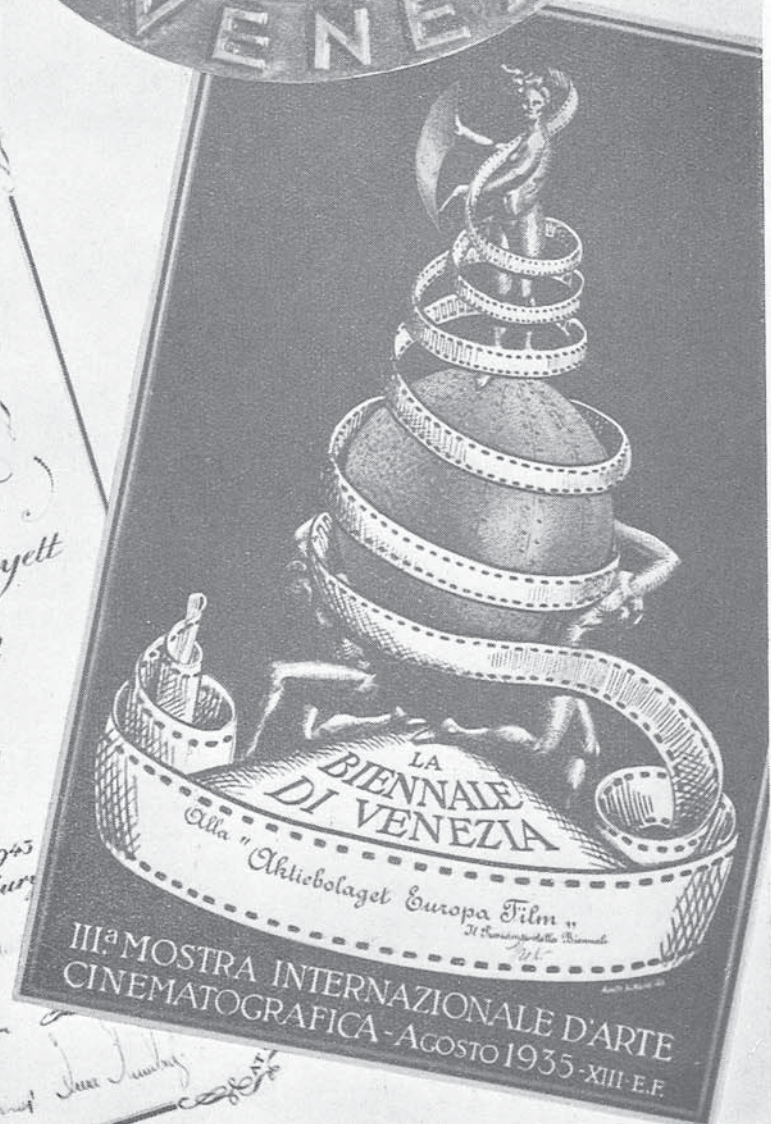
Varje segrare erhåller ett exemplar av en statyett av Bror Hjort, föreställande den genialaste och universellaste av filmens alla konstnärer, Charlie Chaplin. Varje segrares prestation hufvästas därtill på ett diplom, som överlämnas samtidigt med statyetten. Diplomet har ritats av konstnären Otto G. Carlsund.

Aftonbladningens Filmtrofé
1942
AFTONBLADNINGEN
 belönar med detta
Diplom
 och Charlie Chaplin statyett
 AB. Europa Film
 för
 bästa samlade svenska filmproduktion
 säsongen 1941-42.
 Stockholm den 15 maj 1942
 Aftonbladningens Filmjury:
 Paulin Branninck. Gust Johansson.
 Håkqvist Emma Anders

Aftonbladningens Filmtrofé
1943
AFTONBLADNINGEN
 belönar med detta
DIPLOM
 och Charlie Chaplin-statyett
 AB. Europa film
 för
 bästa svenska film
 säsongen 1942-43
 Stockholm den 21 maj 1943
 Aftonbladningens Filmjury:
 Paulin Branninck.
 Håkqvist Emma Anders

1935: Hedersnämmande för svenska kortfilmer vid Biennalen i Venedig.
 1942: Hedersnämmande för "Snapphanar" vid Biennalen i Venedig.
 1942: Den bästa samlade svenska produktionen.
 1943: Den bästa svenska filmen: Elvira Madigan.

Får jag be om autografen!

Willy Peters

Irma Christensson

Julia Cas-ar

Heracl Emanuelsson

Warkage

Suzette Backlin

Rut Holm

Ethie Skoglund

Olaf Winmarstrand

Anna J. Sjoberg

Einvalde Petersen

Alma

Edvard Wahlberg

Carl-Erik Wingård

Josef Cedersund

Hed. Anne Holmström

Marianne Höfger

Sofia Wigert

Wjördis Pettersson

Olaf Jön

Carl Störn

Ann-Louise

Rudolf

Kagge

SICKAN CARLSSON

— "ett pärlande skratt i svensk film".

Wiggen

MAX HANSEN

— "en scenens och filmens trollkonstnär"

En pålitlig sak —

Fullträff.

Filmen är en fullträff. »Livet på landet» är i alla avseenden en behaglig överraskning. Det skrattades både mycket och ofta på premiären i går och publikens belåtenhet med filmen tog sig också uttryck i en spontan slutapplåd, som växte till ovationer.

Sk. D.

*

»Livet på landet» tog hem en obestridd publikseger. Allting går rakt genom rock och väst till den plats där man brukar ha hjärtat. Rörliga och genuina skånetavlor, överraskande många bra typer och ett frikostigt uppbåd av stora och små filmstjärnor. Regin är bäst i de scener där det är mycket folk. De har blivit levande och naturliga. Fotot är också av förstklassigt slag — en mängd bra interiörer från livet på landet.

N. D. A.

Edvard Persson som Onkel Bräsig dansar med Dagmar Ebbesen.

Roller.

Zakarias Bräsig ..... Edvard Persson
 Frans von Rambow ..... Georg Fant
 Axel von Rambow ..... Bror Bügler
 Frida von Rambow ..... Birgitta Valberg
 Carl Haverman ..... Ivar Kåge
 Louise Haverman ..... Ingrid Backlin
 Frits ..... Willy Peters
 Marie Möller ..... Mim Persson
 Carl Brockman ..... Colbjörn Knudsen
 Fru Brockman ..... Dagmar Ebbesen
 Pastor Berger ..... Sven Bergvall
 Pastorskan Berger ..... Gull Natorp
 Procentare Brolin ..... Albert Ståhl

Birgitta Valberg och Bror Bügler.

Ingrid Backlin och Georg Fant

Häft 1. Pris 25 öre.

Lifvet på Landet.
 är också en av de
 roligaste och oförargligaste böcker
 som någonsin blivit skrivna.

**LIFVET
 PÅ
 LANDET**

AF
 P. REUTER

Med färdiga illustrationer
 af
 E. LUNDQVIST m. fl.

FRÖLÉN & C
 STOCKHOLM

Obs! Annålan å omstazets bakå-lå!

"Livet på landet"

Det gamla Trädet

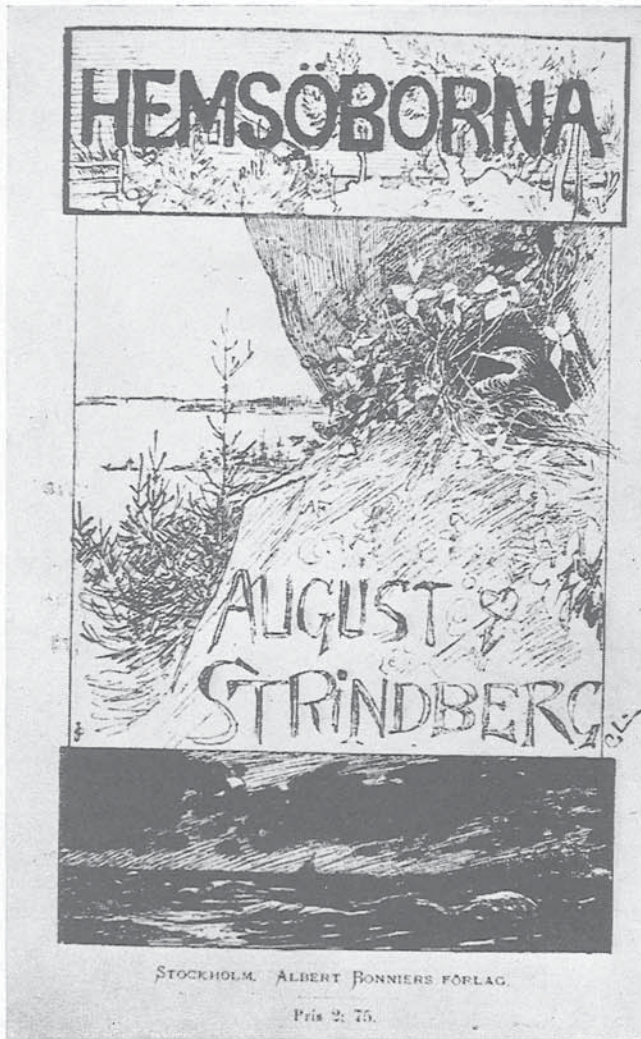
I hundra år har trädet stått
och sett hur slakten gå,
och varje bonnmar har det fått
sin gröna hätta på.
Och unga par har svärmet kring
en stund i bonnardoft,
men trädet har lagt ring till ring
sen de har blivit stoft.

Här har de puttit trä och trä
och viskat ett i ett
att några som har älskat på
har världen aldrig sett.
Det var när detta träd stod ungt,
det händer än i dag,
och trädet lyssnar minnesfärgt
till unga hjärtans slag.

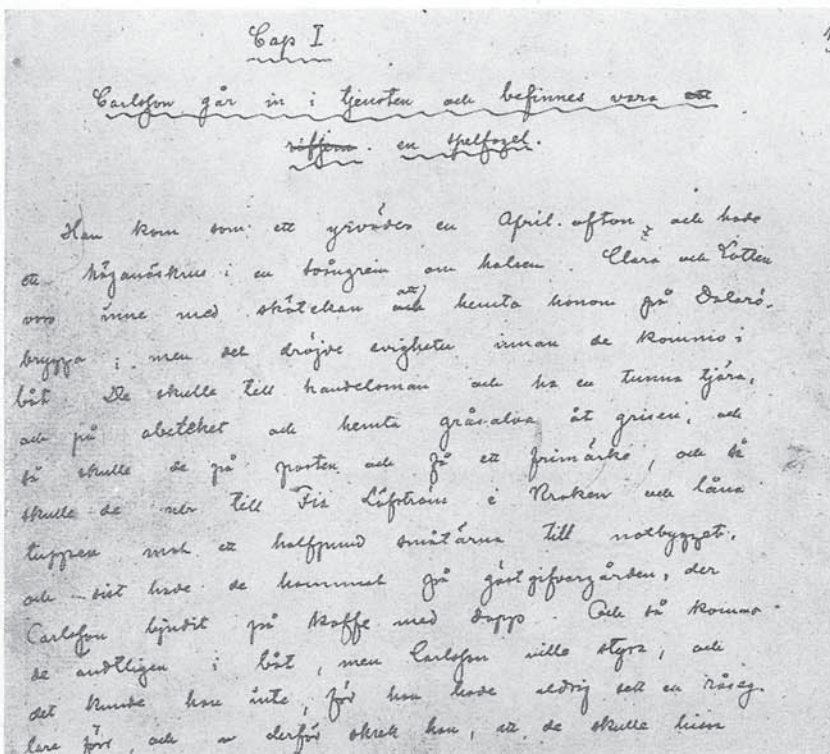
Gabriel Jönsson

August Strindberg

Dagmar Ebbesen och Adolf Jahr

Ur Strindbergs handskrivna manuskript.

På ort och ställe.

Europa Film har inte skytt några ansträngningar, då det gällt att göra filmen så äkta som det är möjligt. Naturen har man haft till skänks — exteriörerna har tagits på ort och ställe i Stockholms yttre skärgård — de byggnader, som förekomma i Strindbergs bok och som numera inte finnas kvar i sitt ursprungliga skick, ha med ekonomiska uppoffringar och mycket besvär i minsta detalj rekonstruerats efter tillgängligt foto- och annat bildmaterial från 1880—90-talet.

Skärgårdens egen befolkning har medverkat som statister, och det märkliga härvidlag är att de även ha repliker att säga. För en utomstående är det icke någon lätt sak att överhuvud taget få en genuin skärgårdsbonde att säga många ord. Att sedan få honom eller henne att yttra långa meningar i en ljudmikrofon är ett både tidsödande och tålmodsprövande företag. Men Sigurd Wallén har visat sig kunna den konsten, och han ensam torde väl kunna vara mäktigt ett sådant mirakel. Wallén känner sina skärgårdsbor utan och innan och de känner honom. Hade det inte varit för Walléns skull, så hade befolkningen helt säkert aldrig medverkat i en film.

i filmupplaga

Då och nu.

August Strindbergs skärgårdsskildring »Hemsöborna» har filmats två gånger. Första gången var år 1918, alltså under stumfilmens dagar och andra gången som ljudfilm 1943. Som ett kuriosum kan antecknas att den första filmversionen kom till under världskrigets fjärde år, och att denna nya upplaga inspelats under det nu pågående stora krigets fjärde år. Det ligger alltså precis 25 år emellan.

Rollistan då och nu är ett intressant kapitel. Drängen Carlsson, spelades 1918 av Rune Carlsten. I dag är det Adolf Jahr. Dagmar Ebbesen är ljudfilmens madam Flod, hennes företrädare i rollen hette Matilda Caspér. Rundqvist — filmens (och bokens) utan tvivel mest strindbergsäkt figur — visar upp två intressanta namn: Torsten Hammarén (1918) och Sigurd Wallén. Sigurd Wallén har f. ö. gjort en stor insats i dagens »Hemsöborna» och vem skulle just nu kunna skildra den stockholmska skärgården bättre än han? Scenariot har man utarbetat tillsammans med författaren Einar Malm, regin är hans och dessutom spelar han som sagt Rundqvist — en krumelur helt i hans egen smak. Gusten kommer nu i Peter Höglunds skepnad — förra gången var det Gösta Cederlund.

Nils Ahrén spelade pastor Nordström 1918 — den roll som Emil Fjellström nu gör. »Den, som icke känt pastor Nordström, skulle aldrig ha gissat att denne skärkarl beklädde ett andligt ämbete; så hade trettio års själavård ute i skären förvandlat den fordom ganska fina kapellpredikanten», — så beskriver Strindberg pastor Nordström i sin roman.

Och så återstår att nämna, att Carl Barklind var regissör 1918.

En enda medverkande har varit med i båda versionerna — maskören och sminkören Gustaf Runsten.

»Han kom som ett yrväder en april-afton och hade ett höganäskrus i en svångrem om halsen... —

Sigurd Wallén.

Strålände.

Filmen har samma osökta äkthet som romanen. Dagmar Ebbesen gör en strålände insats. Vårvinterisarna och den makabra likfärden hör till de scener man skall minnas.

A. B.

På teatern.

— August Strindberg publicerade sin »Hemsöborna» inte bara som roman, han dramatiserade den också och pjäsen — som inom parentes sagt inte alls är så bra som boken — uppfördes 1911 på Folkteatern i Stockholm. Jag var med då också och spelade den gången drängen Carlsson, berättar Sigurd Wallén.

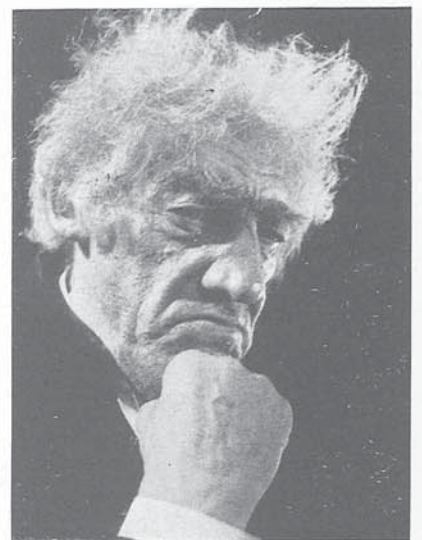
August Strindberg skickade efter premiären bud på mig. Han bodde då för tiden i det s. k. »Blå tornet» vid Drottninggatan och det var alltså dit jag ställde mina steg. Inte så litet rädd och nervös för den delen om jag skall vara ärlig. Jag knackade på, men det dröjde en bra stund innan han öppnade. Han lyfte av den stora järnhaken på insidan, men sedan blev det inte mer än en liten springa i dörren. Han släppte aldrig in någon i sin lya, och där stod vi och pratade, han där inne och jag ute i farstun. Han hade kallat på mig för att tacka. För det var fina recensioner trots allt. Själv såg han aldrig sin pjäs, han tyckte för övrigt inte alls om den och han gick ju så sällan ut. Men recensionerna hade han läst och var glad över dem.

*

En rejäl skärgårdsskildring med bra typer och så illusorisk inramning som man gärna kan begära. Adolf Jahr som Carlsson är utmärkt, Dagmar Ebbesen ger en fullt trovärdig bild av madam Flod, Emil Fjellströms pastor, en festlig klick i tavlan och Wallén träffar som vanligt prick.

D. N.

Roller:	
Carlsson	Adolf Jahr
Madam Flod	Dagmar Ebbesen
Gusten	Peter Höglund
Rundqvist	Sigurd Wallén
Pastor Nordström ...	Emil Fjellström
Norman	Nils Hallberg
Clara	Alice Skoglund
Lotten	A.-M. Bergendahl
Fru Nordström	Elsa Ebbesen-Thornblad
Professorn	Hugo Björne
Ida	Anna-Greta Krigström
Lina	Birgit Johanneson

Emil Fjellström

EN STARK SAK —

Unikt.

»Gröna Hissen» har blivit en fantastisk publikframgång och sedan premiären på Saga för mer än sju veckor sedan har det inte funnits en enda biljett att uppbringa till någon föreställning. Filmen är den enda svenska film, som någonsin blivit försedd med svenska texter. Publiken skrattar nämligen så, att det bitvis är omöjligt att höra vad skådespelarna säger och på allmän begäran måste Europa Film därför texta vissa avsnitt av filmen. Veterligt är detta första gången en film måst textas för en inhemska publik.

A. B.

Recept.

GRÖNA HISSEN

(Kort drink med lång verkan.)

1/5 Gin
 1/5 Renat
 1/5 Rye Whisky
 1/5 Curacao
 1/5 Rhum
 plus mera whisky.

*

Bofors tillverkar huvudvärkstabletter.

Bofors kommer snart att tillverka acetylsalisylsyretabletter. 300.000.000 tabletter skola göras per år.

Gaby Stenberg och Karl-Arne Holmström skulle bort på sitt håll och lämnade då sin make resp. maka på tu man hand med varandra.

Dessa båda — Max Hansen och Sickan Carlsson — försökte sig med att titta på gulfiskarna,

men det blev trist i längden,

"GRÖNA HISSEN"

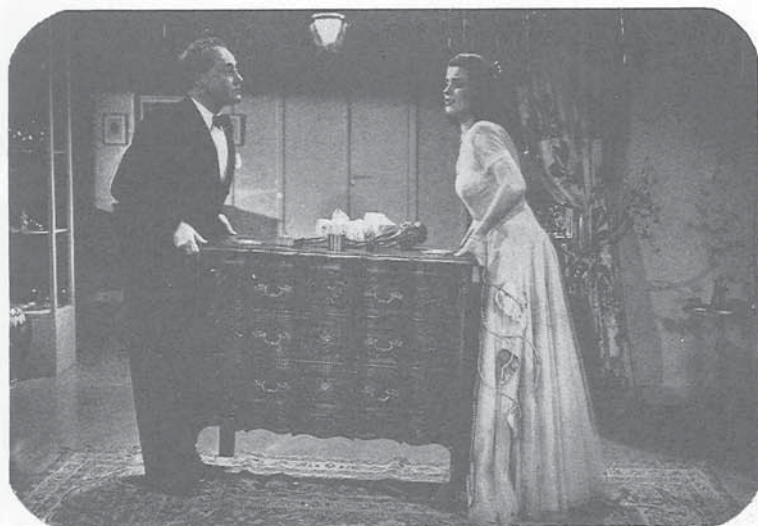

Europa Films strålande fars »Gröna Hissen» går denna vecka på Centrumbio och bör väl locka fullt hus alla dagarna, ty stycket är faktiskt något av det roligaste vi någonsin sett i filmväg, i varje fall i svensk film. Filmen har gjorts i Börje Larssons regi efter Avery Hopwoods kända pjäs med samma namn och bygger på ett manuskript av Torsten Lundqvist, som har bearbetats av Karde Mumma.

Tranås-Posten.

och de beslöto att pigga upp sig med en drink. I sin okunnighet om drinkar och deras verkningar mixade de en omåttligt stark sådan.

Snart började man flytta möbler och ha skojigt värre.

En film med otvetydigt publiktycke har haft premiär på Hansa, »Gröna Hissen», det blir nog många fullsatta hus till innan den slutat snurra upp och ner. Filmen bygger på Avery Hopwoods pjäs med samma namn och huvudrollen, Billy, var den roll, som Gösta Ekman helst kopplade av i mellan Hamlet och Per Gynt. Man förstår att rollen trots sin obetydlighet var lockande för en konstnär, som älskade att brodera fantasifullt på sina scenkapelser. På film har den även förekommit tidigare, bl. a. med Heinz Rühmann.

Ock nu är det Max Hansen, som skänker liv och humor åt uppvisningen av cocktailberusning i de högre stadierna.

Gottlänningen.

Nästa dag blev ett uppvaknande med baksmälla och ett ordenligt problem att klara upp.

BERÄTTELSEN OM SONJA

Olle Hedberg filmas.

Den senaste nyheten på filmfronten är att Europa Film skall filma Olle Hedbergs Karsten Kirsewetter-serie under namnet »Stopp, tänk på något annat». Författaren själv medverkar vid manuskriptets utarbetande och Åke Ohberg blir filmens regissör. Hasse Ekman och Eva Henning spela det unga paret.

Moder, son och far – Hjärdis Pettersson, Hasse Ekman, Olof Winnerstrand.

Kolleger emellan.

På tal om film och mångsysslare så har Kar de Mumma döpt om den utmärkta filmen om Karsten Kirsewetter till »Stopp, gå på något annat!» Varav man kan sluta att Kar de Mumma just nu inte har bearbetat någon dialog för Europa Film.

Filmson i A.B.

KAR DE MUMMA SVARAR:

Däremot är den ordinarie kritiken i kvällspressen, som bekant, fullkomligt omutlig, så det går inte an att svänga ur sig något i den här stilen: »Filmkritikern Gurgel har höjt 'Lidelsernas kramp' till skyarna, varav man kan sluta att han just nu fått en fet växel påskrivna av produktionsledaren. Och annonsavdelningen har också sitt på det torra för en tid framåt.»

All vår press och litteratur präglas f. n. av stölder, mutor och luredrejeri (bra ord), och det var verkligen på tiden att en ärad kollega tog bladet från munnen och sade sanningen.

Karsten Kirsewetter möter Sonja.

FRANSMÄN I STOCKHOLM erhålla engagement som filmstatister.
Hänvändelse till Europa Studio, Sundbyberg.

Rörande enighet.

Välmenthet är alltid ett försonande drag, och detta drag lär också förekomma i »Stopp! Tänk på något annat». Somliga tycker si, andra så och andra både si och så. Eftersom det är en film om ung kärlek, så förstår man att alltsammans hänger på kärleksscenerna. I en morgontidning får man veta att »det inte förekommer en enda riktig och varm kärleksscen». En annan morgontidning skriver något mildare, att »det finns inte en enda riktig kärleksscen i hela filmen utom den sista». Alltid något. Redan i en aftontidning finner man dock att kärlekssagan är »oemotståndligt förtrollande», vilket visar hur överraskande vändning allting kan ta. »Man konstaterar», heter det i denna kvällsrecension, »den finaste svenska filmen om unga moderna älskande människor. Ohbergs bästa, Hasses bästa, Hennings bästa, Europafilms bästa — för i år, ja, för alla andra år.» Inför denna kompakta enhällighet måste man ge sig och ingenting annat återstår än att själv rusa åstad och titta, för att kunna bilda sig en egen missuppfattning.

Sv.D.

Franskt.

Ohberg har lyckats bra med de olika episoderna och miljöerna i filmen, men är värd en särskild komplimang för sitt trolleri med de olika utländska scenserierna.

V. T.

Cello i St.T.

OCH KARSTEN KIRSEWETTER

Eva Henning och Hasse Ekman.

Idrottsbladet:

Och Hasse Ekman och Eva Henning är det unga paret.

Finns vackrare i Amerika?

I Europa ej.

Eva — sällsynt ömt och känsligt fotograferad och musikebeledsagad — var intagande som ointaglig äktenskaps-förkastarska och resignerad, stillfull livsnjuterska. I den senaste egenskapen kom hon oss ibland att sakna Viveca Lindfors. För reserverad spetskhet...

Men kärleksscenerna, ja, eftersom de ej komma till Amerika, så får Amerika komma hit!

De sista 20 minuterna skulle jag vara djupt tacksam att få se igen, då jag om några år fyller jämna år — jag hade tänkt bjuda ett antal värdefulla människor på en innehållsrik fest då! Ej utan film.

Torsten Tegnér.

SUNDBYBERG—SVERIGES REVIERA

Saga-filmen »Stopp! Tänk på något annat», har fått mycket beröm bl. a. för de »autentiska franska miljöskildringarna», vilka dock icke som publiken tror, tagits upp i Frankrike, utan samt och synnerligen trollats fram av Europa-films trollkarl till arkitekt, Max Linder. För folkscenerna hade så gott som hela den franska flyktingskolonien i Stockholm mobiliserats upp och i flertalet franska scener fanns över huvud taget inga andra svenskar med än de båda huvudrollsinnehavarna, Eva Henning och Hasse Ekman. Alla andra medverkande äro infödda fransmän. Naturscenerna i filmens utländska avsnitt ha hämtats ur franska och schweiziska kortfilmer.

Författare, regissör, huvudroll —

Kärlekspar.

Dagmar Ebbesen och Sigurd Wallén är ett kärlekspar så gott som något trots att de icke motsvara den gängse bilden av ett sådant.

»Röda dagen» var den första film där de förekom som gifta — de hade förresten tidigare gjort precis samma roller i Erik Lindorms pjäs med samma namn som gick på Folkteatern i Stockholm. De därpå följande filmerna, där de förekom i samma situation, var »Skepparkärlek» samt den därpå följande »Kärlek och kassabrist», byggd på Vilhelm Mobergs pjäs med samma namn. Nu hade den stora filmpubliken på allvar börjat intressera sig för paret Ebbesen—Wallén och vant sig vid att se dem spela tillsammans, framställa

Författaremöda.

— Jag sitter faktiskt inlåst hela dagarna, säger Sigurd Wallén. Jag har åtagit mig att skriva scenariot till min nästa film »Vår Herre luggar Johansson»; som jag med tiden ska regissera och spela huvudrollen i och för att ha kontroll på mig och vara säker på att jag verkligen jobbar har Europafilm spärrat in mig hela dagarna i ett rum uppe på sitt kontor. Kontroll. . . tssss. . . har man hört på maken. Det är knappt att man får gå ut på lunch en gång.

genuint svenska typer och lärt sig att hålla av dem bägge.

Sedan dröjde det några år innan det populära filmparet åter visade sig på vita duken. 1934 kom »Karl Fredrik regerar», som blev mycket väl motta-

Som regissör.

Början.

Sin första bekantskap med »filmens underbara och lockande värld» gjorde Sigurd Wallén omkring 1910 som ung skådespelare vid Folkan. På dess bakgård inspelade Anna Hoffmann-Uddgren, Kristall-salongens och Sveasalens direktör, filmatiska mästerverk som det tog ända upp till 4—5 dagar att få färdiga! Sigurd Wallén var med i något som hette »Blott en dröm», där hans fru och Gösta Ekman gjorde det älskande paret. Självt spelade han den nattsvartaste bov.

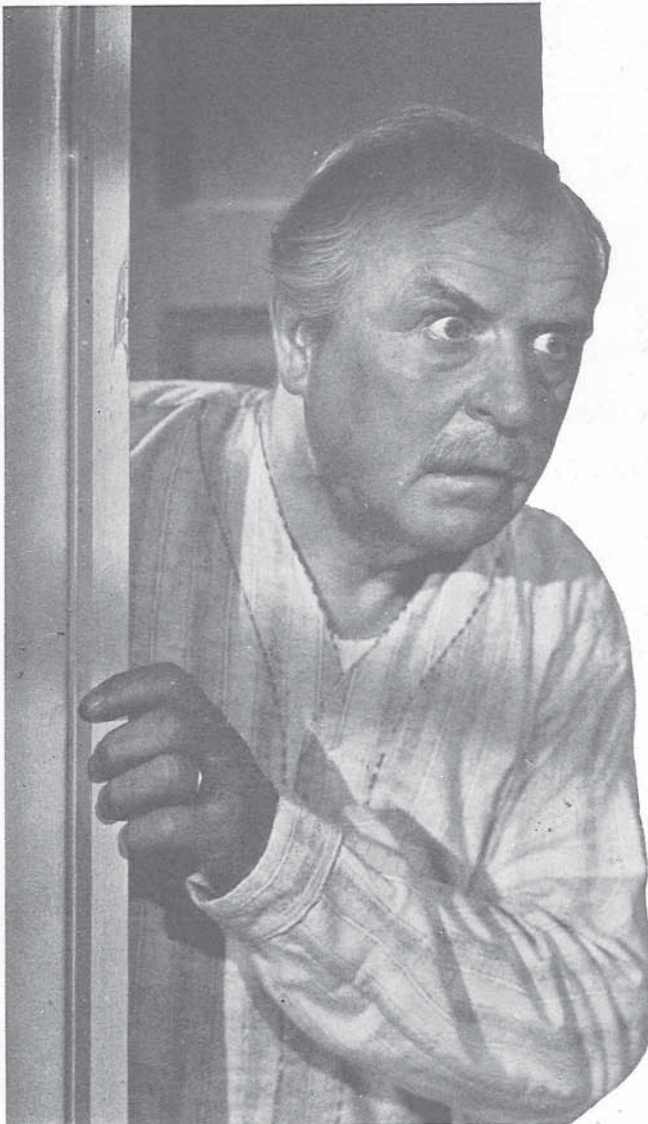
Filmregissör blev Sigurd Wallén 1920, då han regisserade stumfilmsupplagan av »Andersonskans Kalle». Den filmen kostade 36.000 i framställning och spelade in ett netto på *en halv million!* Då hade den nybakade filmregissören knappast sett en filmkamera, men han hade en bra fotograf, som hjälpte honom med de tekniska finesserna.

gen. I den filmen var de emellertid inte gifta, men det var kärlek med i spelet ändå. Dagmar var nämligen Karl Fredriks hushållerska. Walléns hushållerska var Dagmar även i den därpå följande filmen »Barndomsvänner». Sedan den filmen har de praktist taget varit gifta hela tiden. Vi nämner »En fattig miljonär» och »Vår herre luggar Johansson».

Nu kommer de i »Skeppar Jansson» och här blir det återigen en liten utflykt utanför äktenskapet. De har mycket att göra med varandra i den här filmen, men de äro inte gifta med varandra. Troligen kommer det väl inte att dröja alltför länge innan vi se dem som man och hustru igen.

Dagmar Ebbesen och Anders Ek.

Som Johansson.

Sigurd ordnar allt

Rosor.

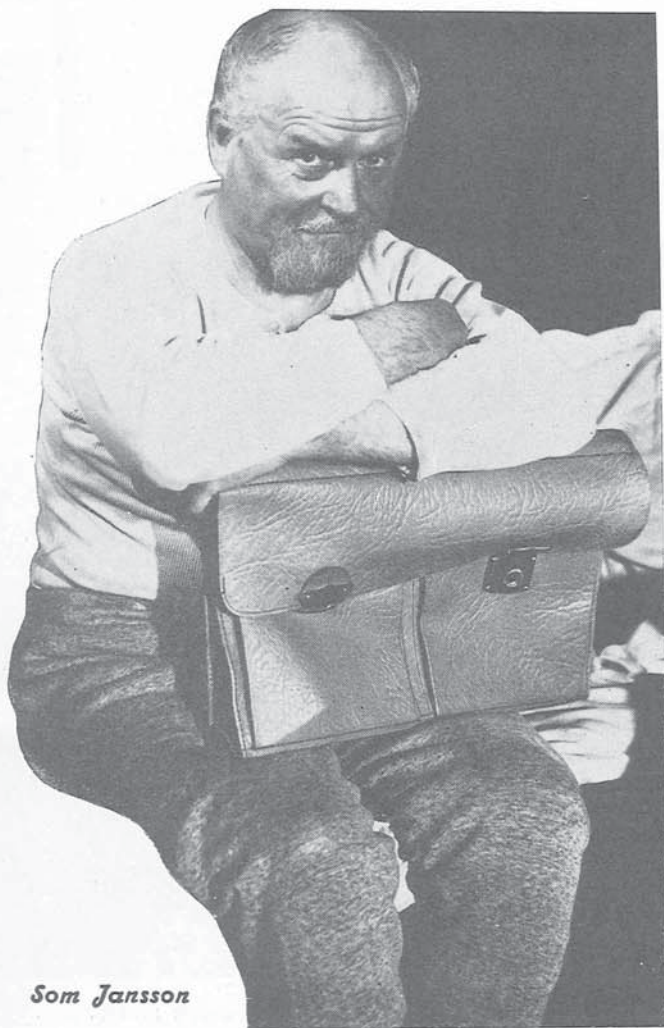
Det var något av det roligaste, riktigtaste och mest äkta vi sett av svensk film på många goda dagar. Ett gott skratt förlänger livet sägs det, då kommer vi att få leva mycket länge, så som vi fick skratta i måndags åt filmen »Vår Herre luggar Johansson». Det är inte ofta man får sig till livs en så kraftig portion av rolighet på en gång, som den Sigurd Wallén bjuder på i denna film. Den spelades i ett rasande friskt tempo men ändå var det trivsamt, lugnt och behärskat. Vad man trivdes med Sigurd Wallén och gubbarna han hade omkring sig!

Södertälje Tidning.

När Sigurd Wallén, Douglas Håge och Dagmar Ebbesen samtidigt uppträder i en film är det garantier för att ingen skall ha tråkigt.

Nu återfinner man dem i »Skeppar Jansson» och de bereder högtidsstunder av skratt, späckad som den är av torrumor och roande repliker.

S. A.

Som Jansson

Gunnel Broström — "svensk slén."

6:e
upplagan
Sigurd Wallén:
REVDAGS
—
MEDÉNS

Popularitet.

Den svenska filmpubliken känner sin rospigg vid det här laget — och den vill inte ha honom ett ens annorlunda. Få inom svensk film äger Walléns förmåga att sprida glädje och gamman omkring sig.

Östgöten.

Sigurd Wallén har spelat sig in i svenska folkets hjärtan med sin enmansteater och han firar väldiga triumfer inom sitt speciella gebit i skärgårdsfilmen »Skeppar Jansson».

S. A.

"Skeppar Jansson" slog i New York,

New York, fredag

Den svenska filmen »Skeppar Jansson» med Sigurd Wallén har haft premiär i New York på en biograf vid Fente avenyen och fått ett gott mottagande.

I New York Post skriver Irene Thirer att »Skeppar Jansson» är angenäm och pittoresk. Filmen är varm och mänsklig, säger hon och förmodar att alla skandinaver som går och ser den måste få hemlängtan.

Sigurd Wallén tycker hon om även om hon anser att han liknar en jul-tomte litet för mycket. Arthur Rolén, Olof Bergström och Douglas Håge blir också uppmärksammade liksom Gunnel Broström, som hon utnämner till »en svensk sirén».

Expressen.

Har den äran!

Sigurd Wallén firade som sig bör sin 60-årsdag i Roslagens famn, närmare bestämt på Skeppsådal, där han filmade för fullt och icke ville veta av någon uppvaktning. Helt kunde emellertid »Pappa Sigurd» inte undandra sig hyllningar utan han fick gång på gång slita sig ifrån filmarbetet och mottaga deputationer med gåvor. Direktör Gustav Scheutz i Europa Film hade rest ut för att överlämna en större kristallvas med blommor, och paket, brev och telegram växte under dagens lopp till en ordentlig hög, som jubilaren vid mörkrets inbrott — förr slutade han inte dagens filmning — satte sig att gå igenom.

Margaretha Falén och Douglas Håge.

Edvard Persson med filmsällskap på utflykt.

Nycterhetsfolket protesterar.

Det har blåst upp till diskussion kring Edvard Perssons senaste film »När seklet var ungt». Nycterhetsvännerna på ett par platser i landet ha offentligt protesterat mot den enligt deras uppfattning orättvisa svartmålning av nycterhetsrörelsens genombrottsår, som filmen ger.

— Jag har mycket svårt att förstå, att nycterhetskämparna ha kunnat uppfatta denna film som ett angrepp på deras rörelse, säger herr Persson. Jag vet mycket väl, att de ha utfört ett storverk, då det gällt att göra folk mer avhållsamma och att deras arbete är värt all respekt.

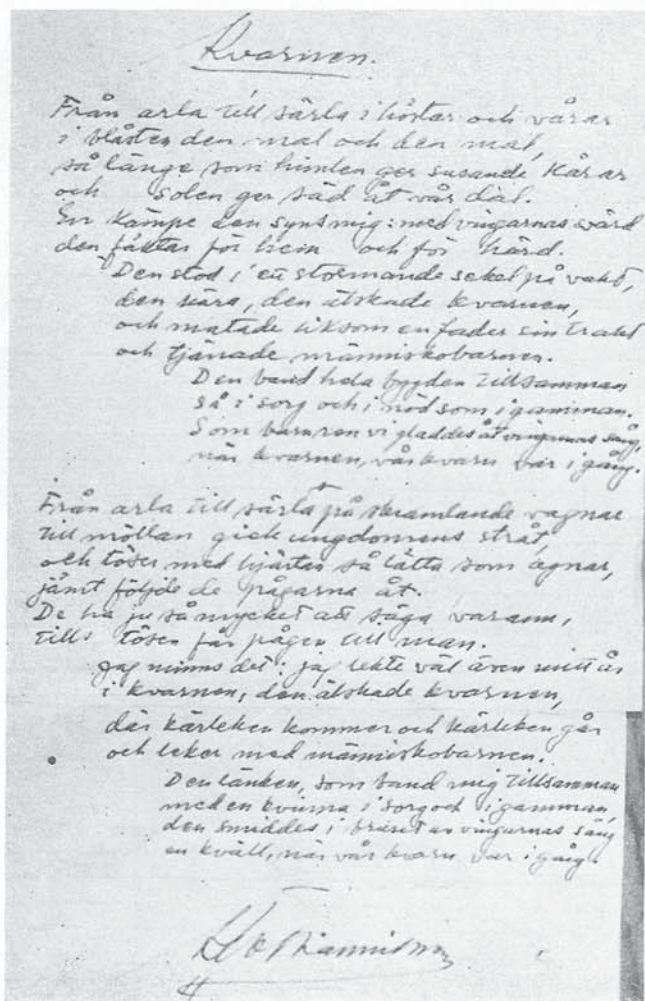
— Jag tycker att folk borde observera det problem, som filmen rent historiskt sett velat dra upp som det viktigaste i hela händelseförloppet, nämligen skildringen av de olika, mäktiga folkrörelser, som vid sekelskiftet höll på att arbeta sig fram trots spott och spe. Har t. ex. socialismen tvekat att exemplifiera det förlöjligande, som följde mästern Palm i spåren? Har frälsningsarmén någonsin varit rädd att dra fram de rent otäcka svårigheter, som i folkopinionen mötte denna nu av alla erkända rörelse? Varför skulle då inte nycterhetsrörelsen kunna tåla ett litet löjets skimmer, eftersom detta verkligen fanns och frodades under rörelsens första framträdande. Vi måste komma ihåg, att filmen vill skildra hur det verkligen gick till när seklet var ungt.

Edvard blir ormtjusare.

»2 st. levande huggormar köpas». Hänvändelse till Europafilm, Grand Hotell, Möllex.

Ormarna äro avsedda för inspelningen av filmen »När seklet var ungt» efter Ossiannilssons bok »Slätten», berättar fru Edvard P. Den föreskriver sig från den tid, då bl. a. nycterhetsrörelsen började vinna terräng här i landet och det är inte minst som nycteristiskt åskådningsobjekt som ormen skall fungera. Vi ha förresten redan hunnit få sju stycken präktiga exemplar.

H. P.

K. G. Ossiannilssons »Kvarnen», skriven för filmen.

Baron Munthe prövar en Ford av allra äldsta modell.

Triangelndrama i Göteborgsmiljö

HUR MAN FÅR EN FILMIDÉ

En films själva födelsemoment torde väl vara när dess uridé uppstår hos författaren. Jag erinrar mig hur det var när jag fick idén till föreliggande film. Det var vid något tillfälle hösten 1942. Jag föreställde mig en konflikt. En man stod mellan två kvinnor och måste välja. Alltså en mycket vanlig situation. Båda dessa unga flickor var mänskligt likvärdiga, men av skilda typer. Den ena var öppen, glad, generös, hon lekte sig fram genom tillvaron, utan att ställa några krav för egen del och menade att framtiden skulle ordna sig bra, om man bara fortsatte att vara som man var. Den andra var sluten och målmedveten, hon ville först ha motprestationer, innan hon öppnade sig eller gav något, hon hade en förutseende blick mot framtiden, och där ville hon bygga ett solitt hus. En hård och en vek mänskotyp stod emot varandra, och vem skulle vinna den striden? På det tidiga stadiet visste jag inte så värst mycket om det själv. Det enda jag visste var att det var hyggliga människor, som var insnärjda i en härva, som de hade svårt att reda ut. En mycket vanlig historia som vem som helst, innan han vet ordet av kan stå mitt uppe i. Just något sådant tyckte jag att man gärna borde få se på film.

Harald Beijer.

Sonja Wigert och Ake Ohberg diskuterar manuskriptet med dess författare Harald Beijer.

HASTIGT OCH LUSTIGT.

En trevlig flicka kommer tillbaka — Ulla Wikander. Hon har varken filmat eller spelat teater på ett par år utan bara varit lycklig och arbetsam godsägarfru i Västergötland. Nu dyker hon upp i Ake Ohbergs nya film. Det gick hastigt, när man väl fått idén på Europa Film. Ett ilsamtal från Stockholm överraskade fru Wikander vid äggkläckningsmaskinen, besked önskades med minsta möjliga dröjsmål. Efter ett par minuters överläggning med maken beställdes ett nytt ilsamtal till Europa Film, fru Wikander tackade ja till rollen och satt två timmar senare på tåget till Stockholm.

Filmjournalen.

Barbro Kollberg och Sonja Wigert.

Man måste ge Ake Ohberg en verklig eloge för det ambitiösa och hederliga sätt på vilket han infriat sitt löfte att göra en Göteborgsfilm. Att den färdiga produkten gör ett så sympatiskt intryck beror inte bara på hans sympatiska gestaltande av huvurollen. Det beror inte bara — här i Göteborg — på det sympatiska sätt varpå staden, hamnen och Masthugget har fotograferats. Och inte bara på det faktum att man gjort ett allvarligt försök att framställa någonting annat än romantiska sjöcharmörer. Det väsentligt goda hos »Flickor i hamn» är den omständigheten att den äger vad nästan varje svensk film och nästan varje svensk teaterföreställning saknar, nämligen en konsekvent stil. Den är inte stor dramatik i ena ögonblicket och fars i det andra. Kanske är den litet tung, kanske är de muntrande poängerna väl få. Men hellre det än ett här och där instoppat inslag av vulgärkomik, av »hurtiga» krogslagsmål och tjohejiga varietésjömanstag! Det räcker precis med Ake Grönbergs joviala nuna — han kunde gott komma direkt ifrån Navigationsskolan på Kvarnberget — och Ulla Wikanders färgstarka fnitter i några scener.

G. H. T.

Ake Ohberg.

Vilhelm Moberg
Änkeman Jarl

102.

Bred av Jarl och
 Gustava på bänken.
 Ramsen åker in
 på närmare inställ-
 ning av dem.

Dagmar Ebbesen och Sigurd Wallén

Vilhelm Moberg hos Europafilm.

Europa Film har inköpt filmrätten till Vilhelm Mobergs folk-
 komedi »Änkeman Jarl», tidigare en av Dramatens succéer.

Sigurd Wallén skall göra titelrollen, den 70-årige småländske
 korpralen, som är på vippen att träda i brudstol med änkan
 Gustava, som bor i en stuga tvärsöver vägen.

Detta blir den femte Mobergs-filmen efter »Kärlek och
 kassabrist», »Gläd dig i din ungdom», »Rid i natt» och »Mans
 kvinna».

A.T.

Jarl

Här sitter han
 för sig själv an
 brändarna och
 bränna sin lampa
 - därbara sitter
 jag för mej själv
 och bränna min
 lampa. Här sitter
 han och eldar i
 sin spis - därbar-
 ta sitter jag och
 eldar i min. Är
 det inte märkeligt?

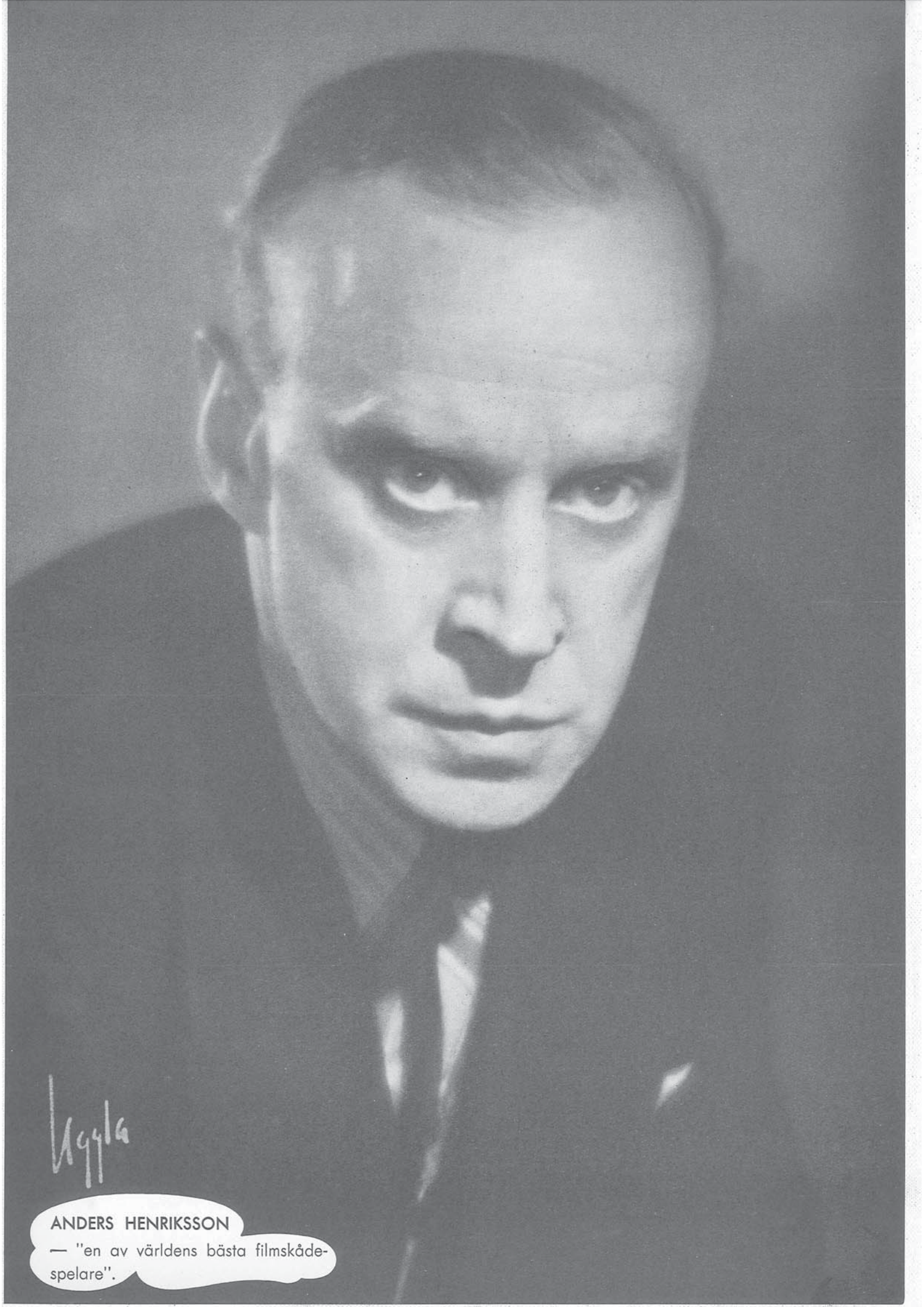
Gustava

Ja, det har jag
 tänkt också.

Jarl

Vi kunde ju också
 sitta och bränna samma
 lampa. Vi kunde sitta
 och elda i samma
 spis. Ja - varför ska
 vi människor sitta
 och vänta upp var sitt
 hus? Vi borde alla
 samman med oss äro
 tillsammans. Vi kunde
 spara hälsan!

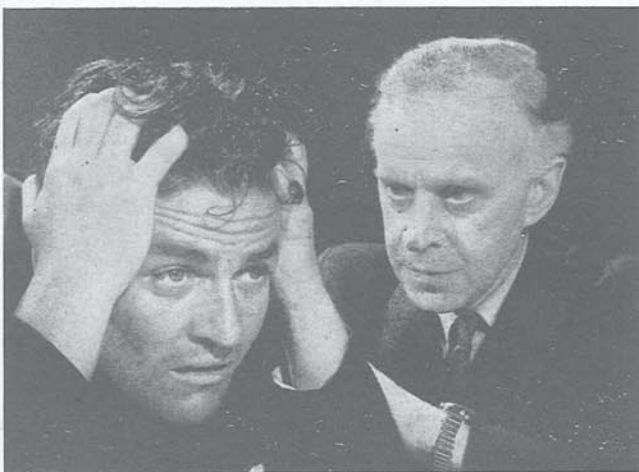
Uggle

ANDERS HENRIKSSON

— "en av världens bästa filmskådespelare".

Ett modernt mysteriespel —

Man kan om man inte pressar beteckningen alltför mycket, kalla filmen »Blod och eld» ett modernt mysteriespel. Det äkta mysteriespelet arbetar med allegoriska figurer. Det gör nu inte filmen, men den rör sig i varje fall med vissa för den religiösa psykologien kännetecknande typer.

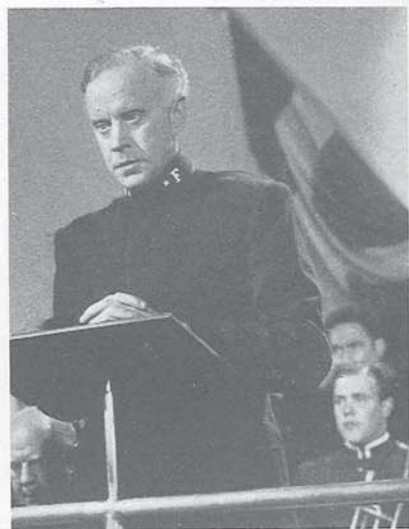
Filmens släktskap med mysteriespelet ligger väl framförallt i det faktum, att man bakom dess synliga händelser måste tänka sig en outgrundlig vilja, som utan att inkräkta på det mänskliga viljandets frihet likväl begagnar detta för sina ändamål, för en övernaturlig planmässighet, ofta fullkomligt främmande för den handlande människans medvetna avsikter. Vad mina handlingar till sist komma att leda till, därom vet jag intet, det faller utanför mitt ansvar och mitt förutseende — detta är filmens grundtanke. Och ändå är det långt ifrån likgiltigt *hur* jag handlar. Ty visserligen kan Gud föra sina planer till seger, icke endast mot, utan t. o. m. genom det onda, men det är likväl av enastående vikt att vi handla i överensstämmelse med den röst inom oss vi förnimma som gudomlig. Varför är det så? Det vet ingen. Det är ett mysterium. Och det är till sist om det, som varje mysteriespel rör sig.

Bertil Malmberg.

Nu är det en diktare av större mått som svarar för manuskriptet och det märks på allt, att det varit en hjärtesak för Bertil Malmberg att belysa trons värld och dess problem, kampen om själar.

M. T.

Från ovan: Inge Wærn och Bertil Malmberg. — Regissören Anders Henriksson försätter sig i stämning i ringhörnan — instruerar Georg Fant — och (t. h.) spelar kapten Hells roll.

"Blod och eld"

Inge Wærn,
som spelade den extatiska unga
frälsningssoldaten, tilldelades Daniel
Engdahls stipendium 1945.

Inge Wærn har spelat *litet* teater i Sverige och *mycket* teater i Wien och Prag. Hon har tysk mor och svensk far och har alltid varit svensk medborgare. Max Reinhardt fick först upp ögonen för hennes speciella teaterbegåvning, han lät utbilda henne och — gav henne en chans. Det var dock först i Prag som det stora genombrottet kom. Där blev hon ett namn. Vägen låg praktiskt taget breddad och klar för den nya unga aktrisen, då kriget satte stopp. Inge flydde till Sverige, till sitt egentliga hemland. Här har hon arbetat sig fram på teaterscenen och i »Blod och eld» fått sin första stora filmchans.

Georg Fant fick ett genombrott som
karaktärsskådespelare.

En vacker rosenbukett.

Vi behöver inte bocka för franskt och amerikanskt längre. Vi bocka för Anders Henriksson.

D. N.

Scener av makalös styrka, hör till det hårdaste, fränaste och bästa i svensk film.

St.-T.

Kritik och förnuftsinvändningar förstummas.

Sv. D.

Glödgd intensitet, som man sällan bevittnat.

Expressen.

En av toppunkterna inom svensk produktion.

G. H. T.

Man bör nog ha klart för sig att Henriksson är en av världens bästa skådespelare.

A. T.

Det hela är hisnande skickligt gjort. — Här räcker inte med klyschan årets bästa svenska film, den är även överlägsen de bästa utländska.

Gotlands Fbl.

Sonja Wigert,
nedan i en scen med Georg Fant.

Kungsgatan blockerad vid premiären.

Sida för autografjägare.

Carl Sandberg

Lugo Hjörne

Dear Rigo

Laga Häberg

Edin Persson

Dynus Ekblom

Carl Sewell

Miggi Tengroth

Tugo Gault

Henry Kant

Kay Selin

Titterlund

Magnus Kenter

Eivor Engelbäck

Peter Höglund

Armin Persson

Ake Claesson

Anders Ek

Gunter Wally

And Tom Kellin

Nancy Dalunde

Finnis Bergman

SONJA WIGERT

— "det mest skälvande, hängivna
känslöknippe vår film äger".

1944

GEORG FANT

— "backfischidolen har blivit en av våra främsta karaktärsskådespelare".

TRÖTTE TEODOR

Teaterpjäsen »Trötte Teodor» har i Sverige spelats över 1.000, kanske närmare 2.000 gånger. Sitt första uppförande här i landet fick den på Vasa-teatern med Viktor Lundberg i titelrollen. Sedan gjorde man i Danmark en bearbetning av pjäsen. Med denna nya version i svensk översättning turnerade Rydings sällskap i landsorten, dels med Viktor Sjöström, dels med Valdemar Dahlqvist som Teodor. I Stockholm spelade Sjöström rollen på Vasan, Dahlqvist på Folkan. Den senare gjorde Trötte Teodor även i en svensk stumfilm.

Tio kilo melodier.

Det var senast med »Alla gå kring och förälska sig» som den ryktbare danske schlagerkompositören Kai Normann-Andersen befäste sin popularitet hos den svenska publiken. Den melodien blev ju en schlager av alla första ordningen. Nu kommer han i »Trötte Teodor» med bl. a. »Man ska ha en melodi».

— Vilken var förresten den första av herr Andersens melodier, som slog igenom i Sverige?

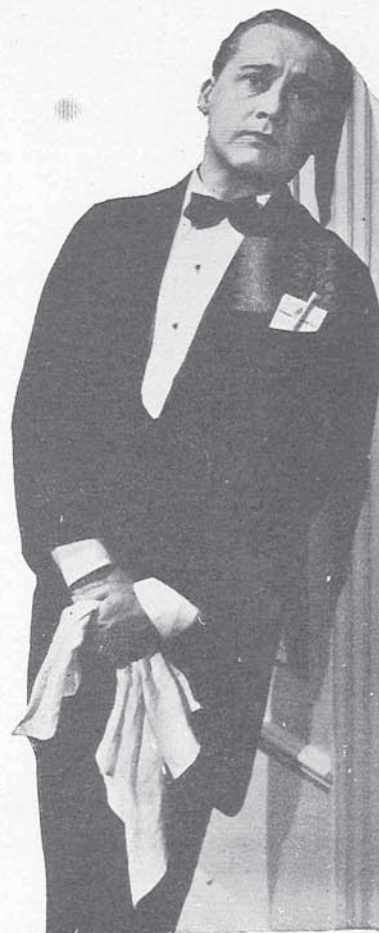
— »Du gamla måne», om jag inte minns fel. Det var någon gång i början på 1920-talet.

Den melodin kommer säkert många av oss ihåg ännu och vi har heller inte glömt »Jag blir så glad när solen skiner» eller »Jag har älskat Dig så länge jag kan minnas» ur filmen »Milly, Maria och jag». Många andra att förtiga.

— Hur många melodier har herr Andersen skrivit allt som allt? 7.000?

— Ungefär något i den vägen.
— Kanske man kan få en litet mer exakt siffra?

— Jag har aldrig orkat räkna efter, men en gång vägde jag pianonoterna till samtliga melodier jag skrivit. Det blev 10 kg.

Alla goda ting är 4.

»Trötte Teodor» är författad av hrr Max Neol och Max Ferner. Max Hansen gör huvudrollen och Max Linder heter arkitekten. Maximalt av Maxar.

Avancemang.

Som myndig hotelldirektör uppträder Carl Gunnar Wingård i »Trötte Teodor».

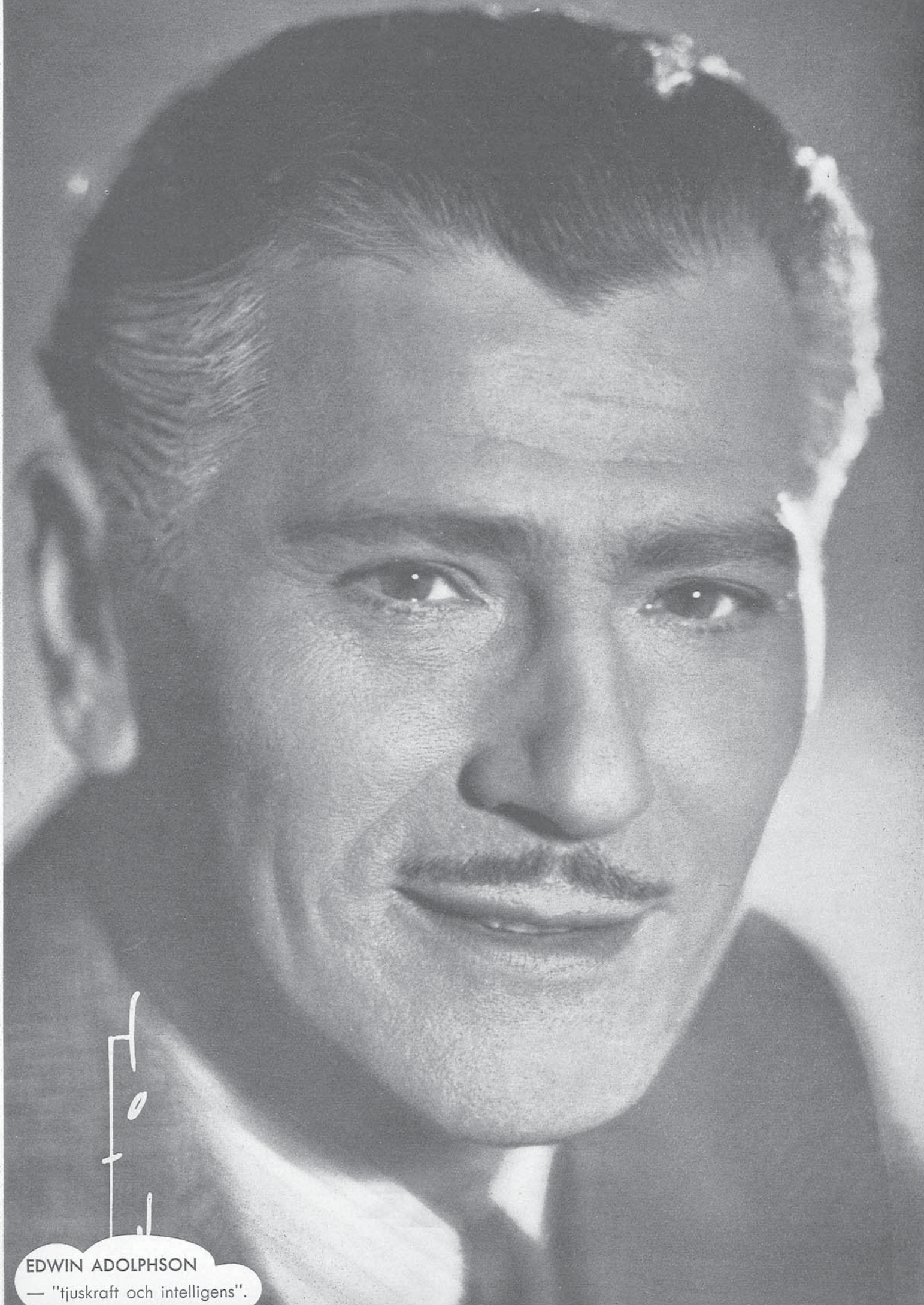
I stumfilmsupplagan av filmen var han *piccolo* — den här gången har han avancerat till *direktör*.

Regi: Anders Henrikson.
Manus: Oscar Rydqvist.

Med:

Max Hansen.
Annalisa Ericson.
Tollie Zellman.
Anders Henrikson.
Bojan Westin.
Sven Lindberg.
Hilda Borgström.
Åke Claeson.
Inga-Bodil Vetterlund.
Carl-Gunnar Wingård.
Carl Reinholdz.
Emile Stiebel.
Ivar Kåge.

EDWIN ADOLPHSON

— "ljuskraft och intelligens".

Den glade skräddaren

268.

I en skogsdunge. Man ser krögarens vagn stå där, grisen har fått på sig den långa svarta kappan och blivit placerad i baksätet. Sören haller på att knyta på kapotthatten...

Hon är så lik min gamla moster, som också såg somnatigt bra ut. Men det bli nog bäst att vi tittar på henne en par gamla vantar på händerna... jag menar fötterna.

269.

En landsväg. Man ser en kärra tungt lastad med olika saker, medan landsfiskalen undersöker kärren, frågar han dess ägare.

OBS!
Glöm inte att Edvard ska ha sin lilla hatt på sig i dessa scener.
K. de M.
Postbox 1514 65

Bearb.
exemplar!

SÖREN:

Som hon nu sitter är hon faktiskt mer lik en människa, än om hon hade varit människa själv. ~~Hon liknar sin gamla moster, som också såg väldigt bra ut i den här ildern. Men det blir nog bäst att sätta några gamla vantar på händerna... gristötterna menar jag.~~

KRÖGAREN:

Det behövs inte. Vi drar ner ärmarna. Det syns inte på lite avstånd...

SÖREN:

Hon har det väl i alla fall så pass fett nu att hon kunde ha råd med ett par vantar...

Jag tror aldrig jag har sett en gris se så välmående ut som den grisen, och ändå har jag sett en väldig massa grisar ända sedan jag njåv va en liten, liten gris. Nej, va pratar jag för rönörja... Nu ska moster sitta alldeles lugnt och stilla, för därnåta har vi självarste landsfiskalen, och han är väldigt tobizig i stiliga fruntimmer...

Åter i Skåne.

Våren har kommit till Skåne. Ett av de säkraste värtecknen är när Edvard Perssons gula bil blir synlig på vägarna och den populära skåningen »söker platser» som det heter till sin nya film. I år ämnar E. P. förlägga filmningen till Ljunbyhedstrakten, närmare bestämt Skäralid. Filmen heter »Den glade skräddaren» och Edvard P. har själv skrivit manuskriptet. Gunnar Olsson blir regissör och om några veckor skall man sätta igång.

Edwards nya fru.

Edvard Perssons fru Mim, född Ekelund, har varit med i nästan alla den skånske idolens filmer under senare år, och nu får hon sin verkligt stora chans. I »Den glade skräddaren», som Europa Film håller på att inspela i trakten av Landskrona, har hon nämligen tilldelats den kvinnliga huvudrollen. Hon bör — bokstavligt talat — kunna spela den con amore för hennes uppgift i filmen är att vara Edvard P:s hustru!

Allas Veckotidning.

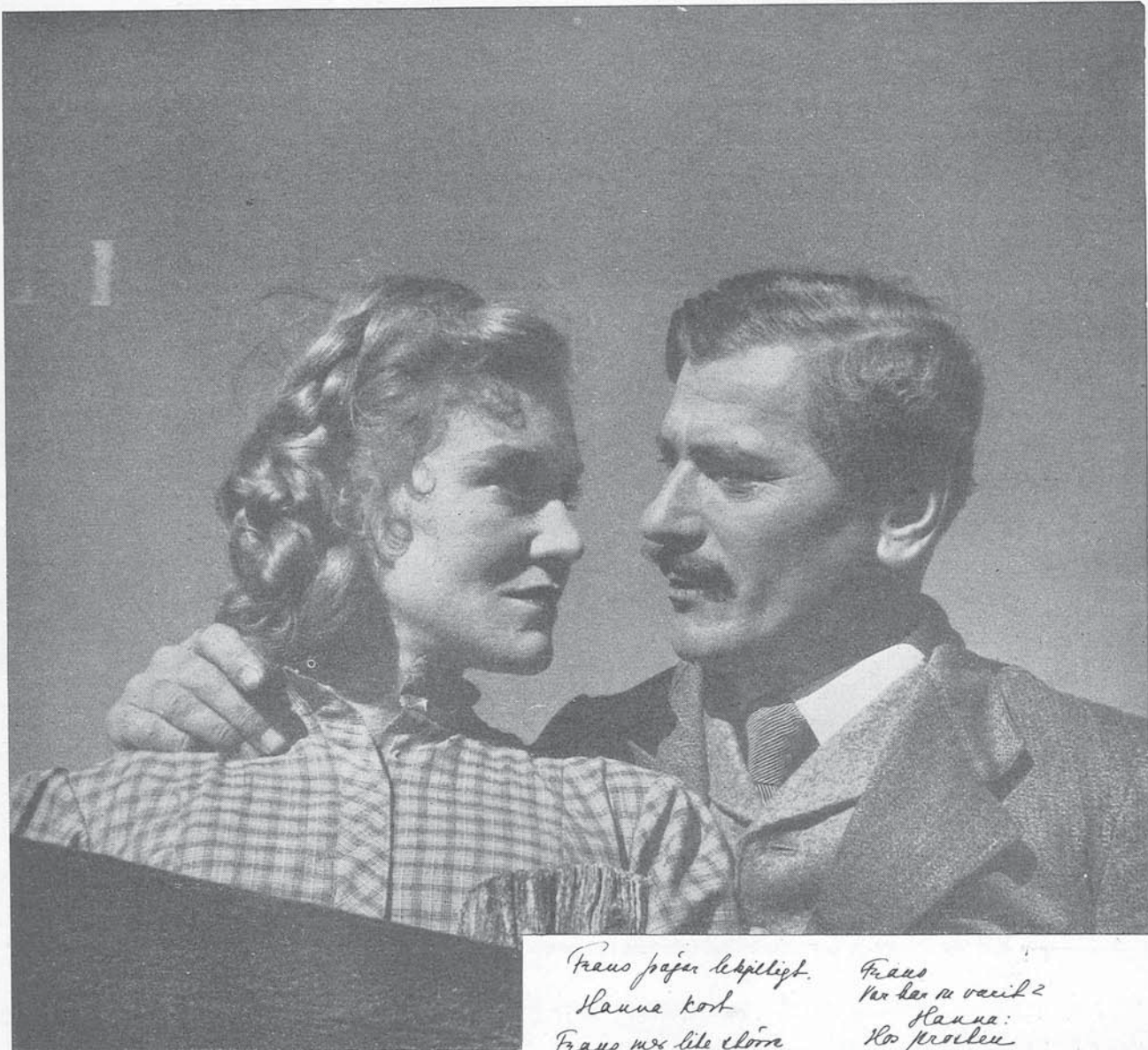
Kar de Mumma har gjort dialogbearbetningen

Edvard Persson som glad skräddare och brandsoldat.

Elin Wagners Åsa-Hanna

Ovan: Aino Taube och Edvin Adolphson.

TRE AV DE ADERTON.

När Elin Wägner nu engagerats att skriva film för Europa Film är det den tredje innehavaren av en stol i Svenska Akademin, som bolaget samarbetar med. Tidigare ha Selma Lagerlöf och Albert Engström förekommit i Europafilm-sammanhang.

S. P.

ELIN WÄGNERNS BÄSTA BLIR FILM.

Växjö, onsdag.

»Åsa-Hanna» skall bli film enligt vad Elin Wägner berättar för tidningens korrespondent. Det är Europa Film, om förvärvat filmrätten till denna författarinans främsta roman. Barbro Alving, signaturen »Bang» skall tillsammans med fru Wägner skriva scenariot och för titelrollen är Aino Taube utsedd. Den manliga huvudrollen, handelsmannen Frans Adamson, spelas av Edvin Adolphson. Regin skall handhas av Anders Henrikson och exteriörerna inspelas i Småland.

A. B.

T. h. Handskriven sida av Elin Wägner ur filmmanuskriptet.

Frans jagar lekfullt.

Hanna kort

Frans var lite elern
utbrädd elakt men inte
starkt

Hanna står och ser
ner på honom där han
ligger på soffan.

Hon får ett fierrant

883

Anders Alving på Hanna i
fierrant. Hon står
av sig på morgonen
för saka saken med honom
och tar fram stulna
Hon får ett fierrant

884

Anders Alving på Hanna i sov-
rummet. Hon står bredvid
soffan och ser på honom
sattena av Anders Alving
Hanna:

"Jag skulle vilja ha
du på något sätt. Men
du är ju min vän och
du är ju min vän."
"Ja, men du är ju min
och min käraste."

Frans

Var han så varit?

Hanna:

Nej, nej

Frans:
Ni har varit förtäta
och jag har varit?

Hanna:

Det finns väl den som
en lagre du tror -
och stanna du ut, Frans.

Hanna

God jul, vad jag har varit
olyckligt. På alla de dagar
att min utelikt och tyg-
er och jag har varit
och har gjort. Det har
han var hem till fort
skottet han på den hand

"BRITA" i Grosshandlarhuset

Eva Dahlbeck gör Brita.

I går började Europa Film i regi av Åke Ohberg inspelningen av »Brita i grosshandlarhuset», efter den första av Harald Beijers mycket lästa och litterärt ansedda »Britaböcker», och titelrollen kommer att utföras av den unga Eva Dahlbeck, som här får sin första huvudroll.

Med »Brita i grosshandlarhuset» fortsätter Åke Ohberg sitt lyckliga samarbete med Harald Beijer, vilket tidigare resulterat i de utmärkta filmerna »Elvira Madigan» (AT-trofé 1943!) och »Flickor i hamn» i våras. Eftersom herr Ohberg dessutom regisserat »Snapphanar» (och »Snöstormen») av Karl Ragnar Gierow och »Stopp, tänk på något annat!» av Olle Hedberg, får man säga, att herr Ohberg som regissör är ovanligt förtrogen med våra bättre moderna författare, åtminstone dem, som skriver hos Norstedt och Söner.

A.T.

PRÄST OCH FÖRFATTARE.

Europa Films studio i Sundbyberg hade i går besök av en grupp präster med kyrkoherde Erik Arbin i spetsen, som besåg inspelningen av Harald Beijers »Brita i grosshandlarhuset». Ovan ses författaren i samtal med kyrkoherde Arbin, vars positiva inställning till film är välkänd framför allt genom den av ärkebiskopen tillsatta filmkommittén, han är ordförande i.

Eva Dahlbeck och Georg Fant.

ROLLISTAN.

Rollbesättningen i filmen »Brita i Grosshandlarhuset» är nu färdig. Sålunda spelar Georg Fant den slarvige direktörsonen, som Brita — ett karriärlystet hembiträde från landet — lägger an på. Hans mamma görs av Stina Hedberg och pappan av Ernst Eklund. Åke Grönberg skall vara Britas lantlige ungdomsvän, Agneta Lagerfelt är den flapperaktiga flicka av god familj, som direktörsfamiljen helst sett sin son bortgift med, och Hilda Borgström trotjänarinnan i grosshandlarhuset.

Åke Grönberg.

TILL DANMARK.

Åke Ohberg avreste i dag med ordinarie trafikplanet från Bromma tillsammans med Georg Fant och Agneta Lagerfelt. I Köpenhamn inspelas en del exteriörscener till »Brita i grosshandlarhuset».

Svenska filmare utomlands! Normala tider börjar återvända.

Agneta Lagerfelt.

Ib Schönberg.

EN DANSK

komiker har engagerats i en liten uppgift i »Brita i grosshandlarhuset». Det är Ib Schönberg, som skall göra en tvättäcka korggubbe på »Ströget».

EVA DAHLBECK LÄMNAR FILMEN OCH DRAMATEN.

Eva Dahlbeck står just nu mitt uppe i filmningen av Europa Films »Brita i grosshandlarhuset». Gör hon den rollen lika bra som sin roll i »Den allvarsamma leken» sätter hon effektivt punkt för sin korta konstnärsvana. På nyåret tänker hon nämligen släppa både filmarbete och sitt engagemang på Dramaten, där hon är engagerad andra året efter elevskolan, för att helt enkelt bli hemmafru hos maken, som är flyglöjtnant i Kalmar och heter Sven Lampell.

— Det går inte längre att ha det så här, förklarar hon öppenhjärtigt vid ett samtal med St.-T. Jag måste få vara hos min make litet och min unge, våran 1-åriga Tomas, som f. n. har det tryggt hos farföräldrarna. Mitt hopp är dock, att min make så småningom skall få förflyttning hit uppåt, så att jag skall kunna återuppta mitt film- och teaterarbete.

St.-T.

Dialogbearbetaren har ordet!

Jag har under en lång följd av år varit verksam som dialogbearbetare, och det är framförallt Europafilms manuskript som gång på gång blivit utsatta för denna i mångas tycke onödiga och överbetalda klåfingrighet. I Sverige ha vi ju så många förträffliga filmförfattare, att dessa s. k. dialogbearbetningar strängt taget äro överflödiga, men likväl anlitas jag titt och tätt av Europafilms direktion, som antagligen har fått för sig att en dialogbearbetning betyder tur. Eller också vill man genom ett nytt uppdrag göra det möjligt för mig att betala de skatter, som jag ådragit mig genom tidigare dialogbearbetningar. Filmdirektörer äro förtjusande människor, rörande i sin hjärtinnerliga omtänksamhet. Aldrig faller det t. ex. Pauline Brunius in att ringa till mej och säga:

— Hej, lilla Mummis, nu vill jag att du skall bearbeta och damma av Shakespeare, så att du kan tjäna en hacka till jul!

Filmkritiken har tyvärr en ganska ensidig inställning till dialogbearbetandet. På det hållet tror man att arbetet bara består i att någon mer eller mindre bekant kåsör eller revy författare bekvämt slår sig ned med det färdiga manuskriptet och gör en liten ändring med blåpennan här och var. Och sedan kvitterar 2.500 kronor för besväret.

Ack, om det bara vore så lätt. Men på dialogbearbetarens lott kommer i de allra flesta fall ett betydligt

mera omfattande arbete. Redan innan dialogbearbetandet kan taga sin början måste han läsa igenom ett flertal olika manuskript, sammanträda med direktörer, regissörer, manusförfattare, skriva olika P.M., äta och dricka med skådespelarna, resonera, diskutera, telefonera och intrigera. Det är inte bara replikerna som skall bearbetas, till den »litterära» rådgivningen hör också att bearbeta människorna och med liv och själ deltaga i manuskriptets födelse. Ja, det kan t. o. m. gå så långt, att dialogbearbetaren måste avresa till Sigtuna Stadshotell och sitta där och hålla manuskriptförfattaren i handen under arbetets gång. Och den andra handen håller manuskriptförfattaren naturligtvis i groggen, ty hur skulle det annars kunna bli någon film.

Det är sant att det i regel är omkring 50 st. författare om ett svenskt filmmanuskript innan det kan anses färdigt. Naturligtvis skulle det bli bättre om antalet nedbringades till 10 eller högst 15 personer, men det förutsätter att han under skrivarbetet läser in regissören och i stället låter dialogbearbetaren, mot extra honorar, vara den bestämmande.

Mina dialogbearbetningar ha framförallt gått ut över Edvard Persson och Max Hansen, två ypperliga konstnärer, som dock inte äro så roliga att de inte genom en samvetsgrann dialogbearbetning kan bli ännu roligare. De äro båda replikens mästare, och det är ett stort nöje att arbeta för dem. Med hr. Persson

har man faktiskt inte så mycket besvär, eftersom han tar med sig det färdigbearbetade manuskriptet till Skåne, och sedan hör man inte av honom förrän filmen är klar för visning. Och där dialogbearbetningen slutar, tar hr. Persson vid. d. v. s. det händer att skådespelaren gör ett och annat eget tillägg. Men dessa äro i regel så spirituella (eller beprövade), att dialogbearbetaren gott kan stå för dem också. En gammal, god historia är inte att förakta, det insåg också Fridolf Rhudin, som ofta framhöll:

— Har folk skrattat åt en sak 100 gånger, kan du ge dej fasen på att dom skrattar den hundraförsta också.

Hr Hansen är det något besvärligare med, ty där spelar språket en avgörande roll. Han har svårt att uttala vissa svenska ord, sådana med bokstaven »u» i, varför det gäller att plocka bort alla sådana ord och byta ut dem mot andra. Ett ord som »uppenbara» kan han t. ex. inte alls klara upp, men »avslöja» går betydligt bättre. Och så gäller det att lyssna till vad som låter roligast i hans mun. Det går så till att man bor i hop med honom några dagar och låter honom gå fram och tillbaka i rummet med en liten cigarr i munnen och säga replikerna i olika formuleringar. Men då gäller det att ha samma öra som biopubliken. Har man det och kiknar av skratt, då känner hr. Hansen att han är på sin mammas gata och fastställer den slagkraftiga formuleringen.

Jag har också lärt mig att *härma* skådespelarna och utför därvid arbetet på egen hand. Jag låser in mig på rummet och gör både Persson och Hansen och t. o. m. Rut Holm, och så känner jag efter hur jag trivs med replikerna. Min härmningsförmåga är ibland så otäck, att mina närmaste, däribland fröken Hildur Larsson, *tror* att ifrågakvarande personer verkligen befinna sig inne i rummet. En gång, när jag gick omkring och gjorde Max Hansen i »Lille Napoleon», minns jag att fröken Larzon svarade i telefonen ute i serveringsrummet: — Nej, skriftställaren tar inte emot nu. Den där Max Hansen är här och arbetar med honom, och dom får inte störas.

Vid den tidpunkten befann sig Max Hansen i Köpenhamn.

Naturligtvis bör en dialogbearbetning inte vara ett fristående arbete, tillkommet bara för replikernas skull. Robin Hood, den utmärkte filmkritikern, gjorde en gång gällande att bearbetade repliker tillkomma utifrån, d. v. s. att hänsyn icke tages till de agerandes karaktärer och filmens handling. Ja, det har faktiskt hänt någon gång, när det varit alldeles särskilt bråttom med en bearbetning, men systemet är helt förkastligt. Man kan nog få fram ett och annat gapskratt i salongen, men filmen som helhet blir lidande på det. Dialogbearbetningen bör helst göras i intimt samarbete med manuskriptförfattaren, så att replikerna, som man säger, födas fram ur sitt organiska sammanhang. Det får inte bara bestå i en massa påklistrade vitsar och mer eller mindre publikfriande vändningar, ty det är ju en viss skillnad på en film och en munter revysketch.

Min dröm är naturligtvis att få skriva en film alldeles själv, och Gud nåde den som då kommer och vill bearbeta replikerna. Men det är inte så lätt att skriva för filmen, det har många fått erfara; däribland G. Tannefors, som tillsammans med 46.788 andra personer författat »Svarta Rosor». Många gånger vet man inte vem som har gjort vad och varför. Rösten är Sylvains, men händerna äro Esaus.

För min egen del kanske damimitatören Stig Järrel hade rätt, när han i en kvick insändare i Svenska Dagbladet förklarade: »*Revysförfattare bliv vid din last!*»

Men så länge hr. Wigforss lever och har hälsan vill jag gärna fortsätta med att bearbeta film åt Edvard Persson och Max Hansen. Och helst åt Europafilm, som alltid visat den allra största förståelse för dialogbearbetarens mödosamma värv.

Stockholm i december 1945.

Kar de Mumma

INGA TIDBLAD

(i »Hon eller ingen», 1934)

— "frisk och behagligt okonstlad och värmande".

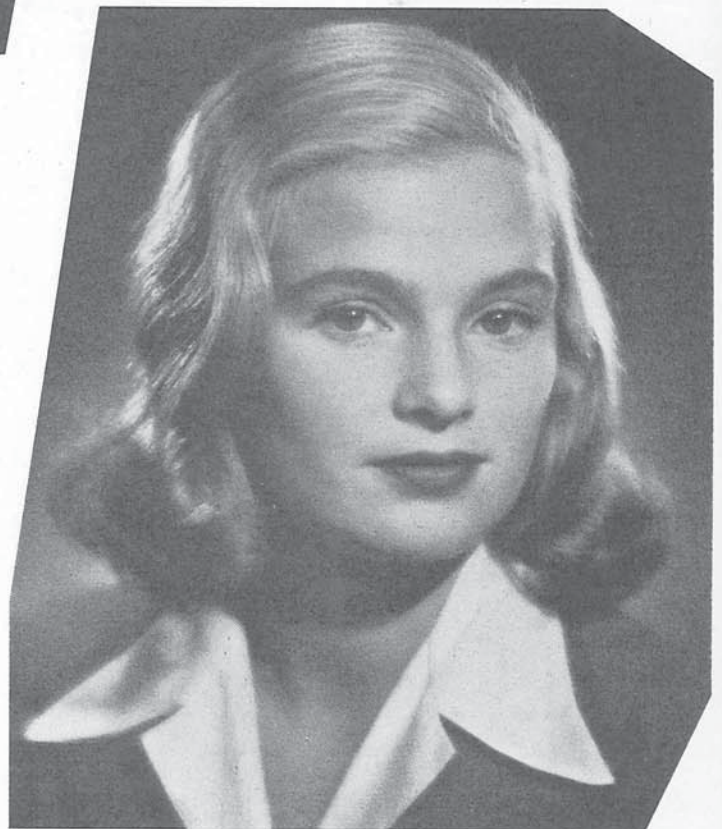
GEORG RYDEBERG

— "ljuvlig för damerna att se på".

ÅKE SÖDERBLOM

— "kvicksilver i ögon och lemmar".

EVA HENNING

— "mjuk oåtkomlighet, eggande kyla och frank, illusionslös modernism".

IRMA CHRISTENSON

— "mörk i tonen, intensiv och lockande".

STIG JÄRREL

— "med många strängar på sitt instrument".

KARL-ARNE HOLMSTEN

— "en vanlig svensk pojke utan choser".

RUTH HOLM

— "vår kvinnliga Fridolf Rhudin".

AINO TAUBE

»kvinnlig mjukhet, dramatisk intensitet».

HASSE EKMAN

— "polerad fräckhet och varm vinnande mänsklighet".

TOLLIE ZELLMAN

— "säger repliker på sitt speciella karamellsugningsätt".

BARBRO KOLLBERG

— "sensuell charm och kvinnlig värme".

Hur blir man regissör?

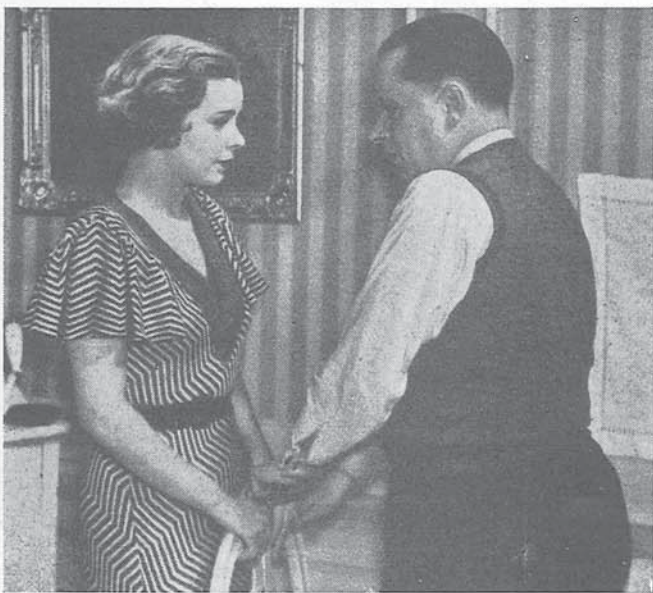
mot sin vilja

Regissör Schamyl Bauman är smålänning. Västervikspojke. Har studerat i Uppsala och sysslat med film i många år. Han har satt bra texter till många stumfilmer. Han har klippt film och gjort det skickligt.

Det var mot sin vilja han blev filmregissör. Man skulle i ljudfilmens barndom spela in friluftsuccén »Kärlek och landstorm». Flera tiotusentals kronor hade redan investerats i filmen, som höll på att inspelas i Finland, då man kom på det klara med att det höll på att dra ihop sig till ett generalfiasko. Hela sällskapet hemkallades, och man beslöt göra filmen i Sverige. Det blev en brytning med regissören. Firmans chef sa till Bauman: »Du får regissera filmen.» — »Det kan jag inte», svarade Bauman. — »Det hjälps inte, du måste.» Och B. övertog jobbet. Det gick. Filmen räddades, så långt den kunde räddas.

Bauman tog sedermera stor del i inspelningarna av Europa Films bägge Rhudin-filmer men hans första film på egen hand var »Lördagskvällar». Ingen dålig debut. Det var kanske inget stort mästerverk den heller, men den hade det som filmmännen av facket kalla *hjärta*.

Bauman har hos Europa Film regisserat följande filmer:

Schamyl Bauman regisserar Birgit Rosengren.

Kärlek och landstorm.

Lördagskvällar.

Flickorna från Gamla stan.

Kvinnorna kring Larsson.

Larsson i andra giftet.

Raggen, det är jag det.

Familjen som var en karusell.

B. är också en god musiker. Musikaliteten ligger i släkten. En bror är kapellmästare, har komponerat flera av vårt lands största schlagerframgångar, och hans är förtjänsten, att så många Europafilmer varit lyckade i musikaliskt avseende. Det är två energiska konstnärnaturer bröderna Schamyl och Erik Bauman.

Programförklaring

Man gör inte film bara för den kräsna premiärpubliken, dit även herrar kritici måste räknas. Om recensenterna reste mera omkring i landet och studerade folklivet, skulle de bättre förstå, att en »enkel» film kan vara ett lyftande nöje för en stor folkklass, som inte förstår sig på esteticerande spetsfundigheter — därför att den är för sund, därför att den har en oförvillad blick på det mänskligt äkta. I Sverige finns det egentligen bara »vanliga människor». Vår överklass är obetydlig, och likaså vårt proletariat, i jämförelse med övriga större länder. Därför gör jag film för »vanliga människor», fast många vanliga människor inte vill räkna sig dit.

St. T.

Jag blir alltid så blyg och försagd när jag skall träffa samman med stora stjärnor, men de små har jag betydligt lättare att komma till tals med. Därför blev jag mycket glad, när jag av Europafilm uppmanades att göra en liten intervju med Max Hansen, medmänniskan, aktören och husfadern.

Han tog emot mig med öppna armar, bjöd på en bit äkta köpenhamnsk korb och sade på bruten danska:

— Fråga mig om allt. Jag är inte så snabb med svaren som herr allvetare Haglund från Uppsala, men jag vet en hel del om mig själv, även om det inte är så mycket som andra människor tycks veta.

— Hur länge har herr Hansen varit vid teatern?

— Sedan den dag jag föddes. Och med liv och själ. Min mor var också vid teatern, så jag har det i blodet. Omedelbart efter födelsen konstaterade barnmorskan: *Det barnet skriker inte, det sjunger.*

— Var det inte ett hårt slag för mamma?

— Jo, hon blev alldeles förskräckt. Vad skulle grannarna säga? Och så måste hon ju kila ut och köpa ett piano och ställa det i flygeln. När jag var två dagar gammal försvann jag.

— Så ohyggligt.

— Ja, man letade i hela våningen, men kunde inte hitta mig. Till slut fann man mig inne i pianot. Det var ostämt och jag hade kravlat mig in för att försöka få fason på det. Kanske hade det varit lugnare om jag hade blivit pianostämmare.

— Men i stället blev Ni lille Caruso.

— Ja, kan man tänka sig. Så snart jag satte igång och började sjunga, kallade man mig för lille Caruso.

— Vad sa Caruso om det då?

— Han var gränslöst stolt och skickade mej sitt fotografi med namnteckning. Fast det hade naturligtvis varit bättre för mej om man hade börjat kalla Caruso för LILLA MAX HANSEN.

— Kan herr Hansen påminna sig om Caruso sjöng lika vackert som Jussi Björling?

— Jag har lovat Jussi att inte uttala mig om det. Vi är de bästa vänner. Man ska inte jämföra händer och sångare, det bara betyder olycka.

— Hur kom herr Hansen till filmen?

— Jag gick till fots. Det fanns ingen taxi inne.

— Jag menar om herr Hansen hade någon speciell dragning till filmkonsten?

— Ja, varje gång jag fick min skattsedel drog det alldeles förskräckligt. Jag kämpade emot så gott jag kunde, men till slut hamnade jag där i alla fall.

— Var det många filmer utomlands, som ni spelade med i?

— Nej vars. Jag ville inte gå ivägen för Mickey Rooney och Marlene Dietrich, båda goda vänner till mej. Och så Chaplin, som gärna ville vara ensam om den-lille-mannen-typen.

Max Hansen

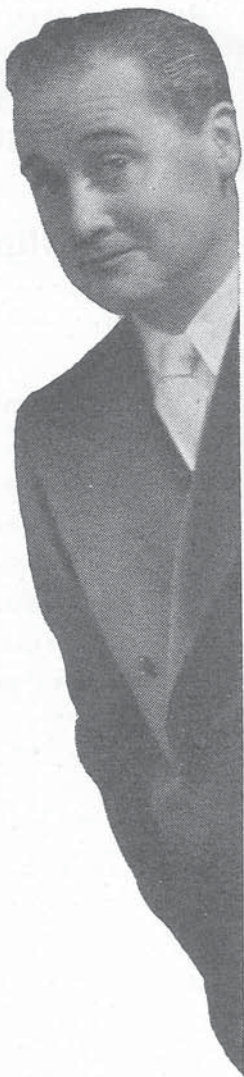

— Vilken är Eder högsta önskan inom filmen?

— Att kunna göra en *människa* mitt i alltsammans. Men det beror ju också något på manuskriptet. Det bör alltid ligga en smula allvar bakom skämtet. Själva humorns källa är inte glädje utan sorg, säger visst Mark Twain på något ställe. Jag vet inte var och om det var rätt formulerat, men det vet nog Hasse Z. Eller hans minsta pojke, som jag träffar då och då.

intervjuar MAX HANSEN

dricka så många cocktails. Det var nätt och jämt att jag kunde hålla takten.

— Har Ni någon dröm?

— Ja, många, i synnerhet när jag har ätit något otjänligt på kvällen.

— Jag menar om Ni drömmer om stora roller.

— Nej, tänk att jag har aldrig drömt om att spela Hamlet. Och jag har aldrig fått något anbud från Dramaten. Och inte drömmer jag om en egen teater eller att få resa till Hollywood. Jag vill ha det lugnt och skönt tillsammans med min familj.

— Ni är alltså gift?

— Ja, jag har en underbar fru. Vacker och lång. Och hon har skänt mig det värdefullaste av allt, det som går utanpå alla roller och recensioner.

— Äppelkaka med vaniljsås?

— Nej, Peter och lilla Eva. I det här jäktande arbetet är det underbart att veta att man har två små barn därhemma, som gärna vill leka med mej, när jag kommer hem från arbetet. Det skänker en sådan vila.

— Hur känns det att uppträda på Kungl. Operan?

— Det känns precis som att uppträda på Vasan och alla andra teatrar, där publiken är lika vänlig och överseende. Men det värsta på Operan är att jag alltid överröstar Hovkapellet och det tycker dom inte om. Man måste ju tänka på att dom är människor dom också.

— Vill Ni inte passa på och säga något om kritiken?

— Jo jag vill uttrycka mitt varma tack till den kritiker, som häromåret kallade mig för clown i en recension. Det tog jag som ett mycket högt beröm, trots att recensenten nog inte menat det som lovord. Clownens konst sätter jag mycket högt, och det har inte funnits så många verkligt goda clowner i världen. Överhuvudtaget är cirkuskonsten något mycket förnämligt. Jag har alltid beundrat och respekterat cirkusartisterna, och jag vet att min företrädare i »Gröna Hissen», Gösta Ekman, gjorde detsamma. Bättre en hygglig clown än en ohygglig skådespelare. Det har någon gång också hänt att man talat en smula nedlåtande om kleinkunst och hänvisat mig till mindre lokaler. Tyvärr hann Harald André inte bygga om Operan och göra den mindre inför premiären på Sköna Helena, så den gången var det inte så lätt för det lilla formatet att göra sig gällande. Annars sköter kritiken sig briljant i Stockholm.

Sade Max Hansen och bjöd mig ett hjärtligt farväl. Det är mycket sällan man träffar ett så angenämt och framförallt villigt intervjuobjekt. Och sedan tumlade han om mellan stolar och bord med sina små barn, medan hustrun i sin tur stod ute i köket och gräddade plättar. Kort sagt, en idyll.

— Har Ni skrivit några filmer själv?

— Jo tack.

— Vilken motspelerska har varit bäst?

— En sådan fråga svarar man inte på. De äro redan i färd med att klösa ögonen ur varann. Jag vet bara vem som har varit mest berusad.

— BERUSAD?

— Ja, det var Sickan Carlsson. I filmen vill säga. »Gröna Hissen.» Jag har aldrig sett en människa

Edvard P. i Amerika

Alla tiders recension:

Sol över Klara.

Det gamla Sancta Clara, Stockholms Montmartre, är denna gång ramen för Europa Films senaste och kanske största komedi, med filmidolen Edvard Persson i huvudrollen. Sällan ha vi i San Francisco sett en mer förtjusande produktion oavsett all den filmatiska kost, utländsk och inhemsk, vi i rikt mått serveras. Ingen utländsk film, hur bra den än är, kan mäta sig med de bästa svenska. Recensenten ser alla ryska, engelska och franska filmer (för att nu tala om utländskt), men ingen har ännu kommit upp mot det nyligen visade Himlaspelet, och med avseende på den allra senaste äger inte utlandet en så mästerlig talang, som Edvard Persson. Denne artist är enastående. Han är ej enbart skådespelare i det komiska; han är jämväl dramatisk då så fordras och han är en ypperlig sångare, som själv spelar sitt ackompanjemang överdådigt väl. Edvard Persson står nu på höjden av sin glans. Då man ser och hör honom i mimik, tal och sång förblekna de medspelande, och man måste säga att varje film, där Persson uppträder är en »Edvard Persson-film». Edvard Perssons repliker löpa fram så naturligt elegant att man vore frestad tro de äro spontant framsagda på stående fot.

»Sol över Klara» visar det klassiska gamla kvarteret, med dess vindskupor och lyor och myllrande bohémiliv — eliten av artisternas pauvres honteux, den sista femöringen kastas ned åt gatans musikanter... diskret, sorglöst och inkognito. Över hela denna film, trots alla gliringar åt det politiska maskineriet (äkta Persson-vitsar), vilar en så frisk charm att man måste söka i gårdagens romaner för att finna maken. Kring Klara gamla kyrka, i vars skugga sova Bellman och Anna Maria Lenngren, spinner denna charm sina förtrollande guldtrådar. Lyckliga stad! Hur olika mot New Yorks s. k. Greenwich Village, med sina urspårade, glädjelösa bohémer eller San Franciscos eget Montgomery Block, där glädjen är forcerad, samtalet endera spritsentimentalt eller blaserat tröttande och hela stämningen osund.

Industrifilmen, där granen blir till cellulul var högtintressant.

— R. A.

GRAND THEATRE

730 S. GRAND AVENUE

PHONE TU. 1105

(BETWEEN 7TH AND 8TH)

STARTS FRI. MAY 4th

FOR ONE WEEK — ENDS THURS., MAY 10th

Lately Arrived by Transatlantic Clipper

EDVARD PERSSON

— in —
his latest comedy

"SOL ÖVER KLARA"

(SUN OVER KLARA)

English Titles

Edvard Persson at his best... as a painter in the "bohemian" quarter of Stockholm... a feast of typical Persson humor and song...!

12 to 10 p.m.
325 West 60th

The House of Smörgåsbord
and Steaks

RESTAURANT GÄSTIS

JOHN OSTERGREEN, Prop.
3259-61 N. Clark Street
Chicago, Ill.

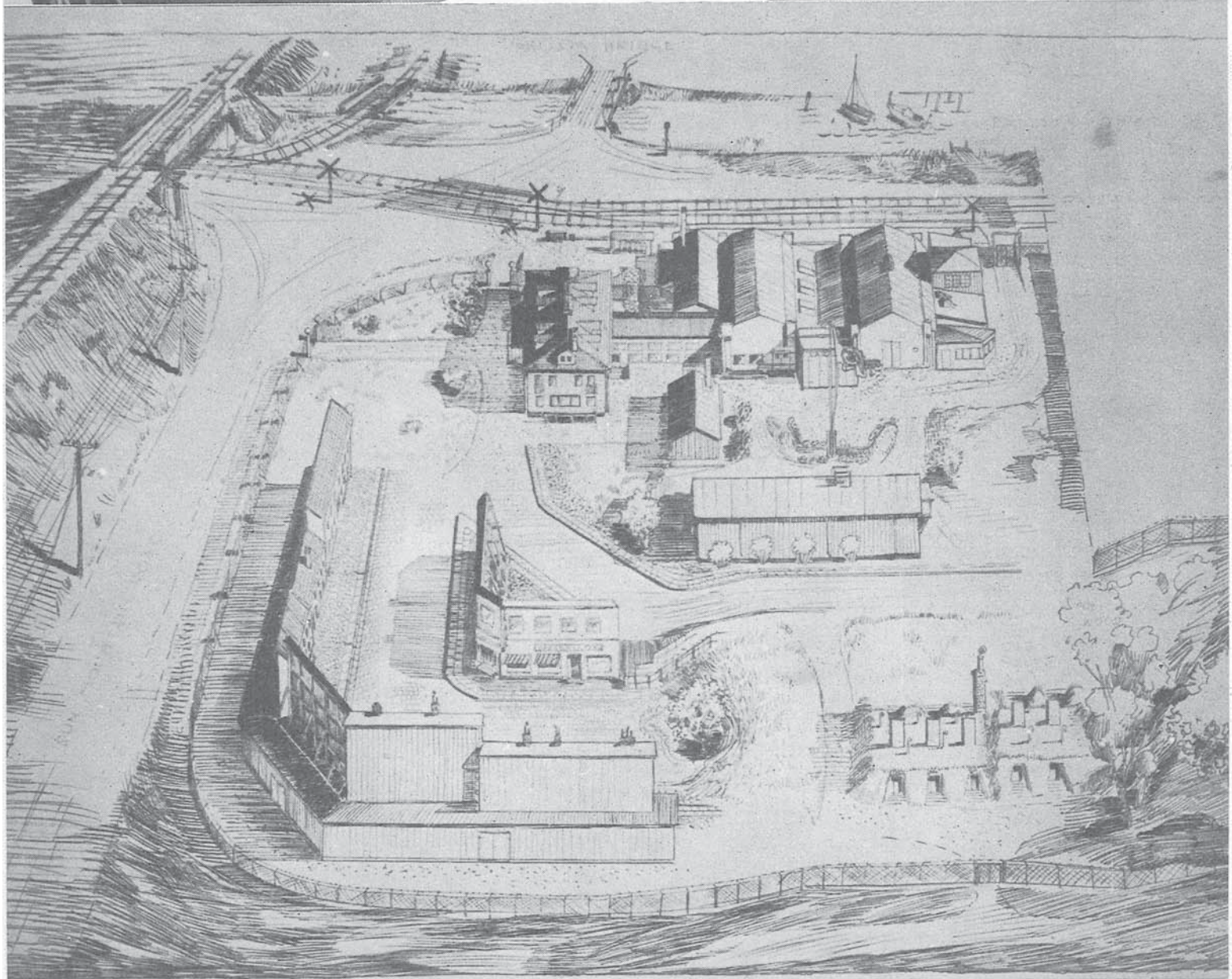
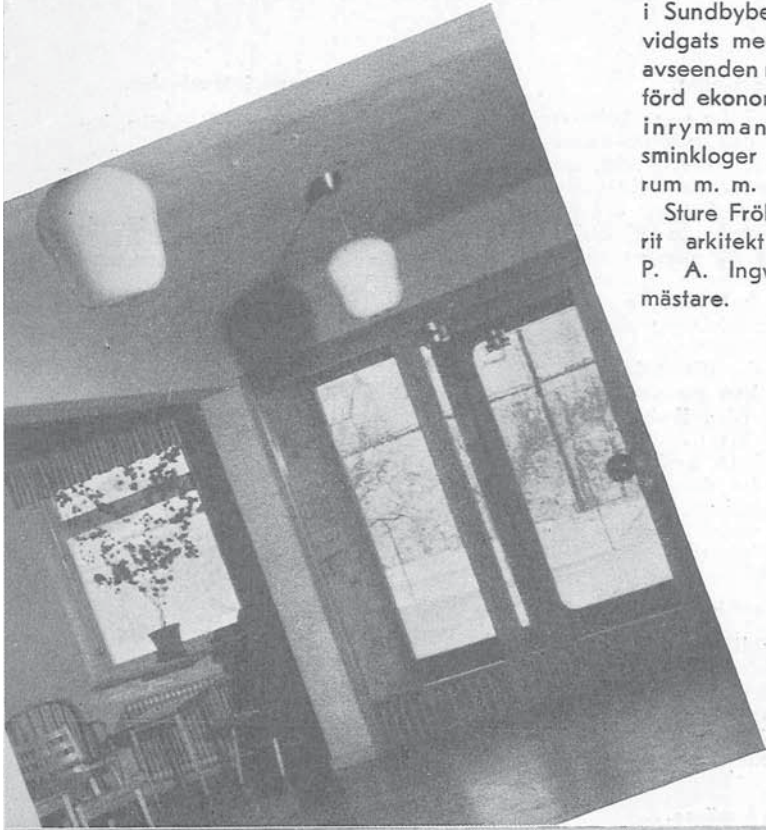
January 30-1912
Bästa Edvard Persson
Kan en nyffäst Skåning från
Svang hara mera tacksamhet i sitt
hjärta, och bjäl, och bender ett par vackra
hubbakor till en Persson, som givande, svenska
fibern, är värdan gästning, här i Chicago

EUROPA FILMS STUDIO

i Sundbyberg har utvidgats med en i alla avseenden modernt utförd ekonomibyggnad, inrymmande även sminkkloster och lunchrum m. m.

Sture Frölén har varit arkitekt och ing. P. A. Ingwall byggmästare.

KORT OCH

Rolig »Vim-matiné».

En synnerligen trevlig filmföreställning för husmödrar hade premiär i dag på Saga-biografen. Arrangör var A.-B. Sunlight, som tagit filmen i sin tjänst för att lära ut ett och annat om rengöring i hemmet. Huvudfilmen — 1.200 meter — heter »Det går som en dans och är en uppsluppet rolig och välspelad filmkomedi, som inspelats av Europa Film i Gunnar Olssons regi. Nils Poppe har här fått en önskeroll liksom Thor Modéen. Vidare medverka Britta Brunius, Hugo Björne och Julia Caesar. Kaj Gullmar har gjort filmens schlager. Ja, när husmödrar får reklam serverad på ett så smakfullt och roande sätt, kunna de icke annat än lyckönskas.

A. T.

Heliga landet.

Europa Film får i dagarna färdig en både sensationell och originell kortfilm om Palestina. Av filmmaterial, som togs i det heliga landet omedelbart före kriget under Torsten Flodéns och fotograf Sven Thermanius expedition till Afrika, har professor Anton Friedrichsen i Uppsala nu redigerat en kortfilm, där man får följa Jesu liv från vaggan till gravan och där åskådaren får göra besök på alla de välkända platserna som omtalas i Bibeln. Bland de platser som passera revy kan nämnas Jerusalem, Getsemane, Jeriko, Betlehem, floden Jordan, Döda havet o. s. v. Filmen visar också i ett avslutande avsnitt bilder från våra dagars Palestina samt behandlar även i några suggestiva bildsvep de starka motsättningarna mellan judar, araber och engelsmän.

Läkarfilm.

Europa Film skall inom snar framtid framställa en kortfilm i färg visande en hjärnoperation utförd av professor Herbert Olivecrona. Denna film skall distribueras till utländska läkar-sällskap och medicinska fakulteter.

Film på mäsas.

Visningen av industrifilm på Angliasbiografen i samband med S:t Eriksmässan rön-te oväntat stor uppmärksamhet. Under mässans nio dagar besöktes dessa filmvisningar av c:a 11.000 personer, vilket alltså betyder att var tionde mässbesökare begagnade sig av mäs-shäftets speciella biobiljett. Vissa dagar och tider var det långa köer utanför Angliasbiografen och många besökare fick vända om utan möjlighet att komma in. Biografen har under mäs-sdagarna varit praktiskt taget fullsatt hela tiden.

Svensk kortfilm om olika hantverk.

Europafilm har i dagarna i samarbete med Sveriges hantverks- och småindustriorganisation och Statens arbetsmarknads-kommission fullbordat en kortfilm, som syftar till att ge ungdomen vederhäftiga upplysningar om vad hantverket är och vilka fördelar dess många olika näringsgrenar har att bjuda på, fordringar och utgångsmöjligheter. Manus-kriptet har utarbetats av redaktör Ar-tur Ekström. Regissör har varit Emil A. Lingheim, fotograf Birger Gottlieb och speaker Nils-Gustaf Holmquist. Det är huvudsakligen hantverkets egna män och kvinnor, som varit aktörer i denna de praktiska yrkenas kavalkad till vilken kapellmästare Nathan Görting komponerat originalmusiken.

Kameraskott.

Vid årets kungliga älgjakt på Hellefors sköts många skott både av jakt-sällskapet och Europa Films fotograf Gottlieb. Den senare skall för Bruket upptaga en kortfilm avsedd för arki-vering.

K. T.

Svensk tecknare i technicolor.

Förre gången jag var i Amerika, be-rättat fotograf Olle Nordemar, köpte jag en del apparatur för framställning av tecknad film enligt system Tecni-color, och vid framkomsten överlämnades nyförvärven till Europa Films ateljé för tecknad film. Under de fem veckor jag var hemma experimenterade Europa Films tecknare Uno Grönwall och fram-ställde en rad provbitar, varjämte han gjorde i ordning en liten serie fullt färdiga reklamfilmer, som jag sedan tog med över till Amerika nu på min senaste resa. Den amerikanska expertisen var utomordentligt imponerad av de svenska alstren, och man ansåg, att Uno Grönwall med dessa sina första filmer både visar sig fullt utbildad enligt system Technicolor och har doku-menterat sig som en filmtecknare av världsformat.

Det tog inte mer än knappa två må-nader för Europa Film att få fram des-sa filmer, och i fortsättningen kommer det inte ens att ta den tiden, inklusive transporten till och från Amerika för kopiering.

GOTT

Europa Films Nobelreportage.

Europa Film filmade gårdagens Nobelifestligheter i Konserthuset och resultatet kommer på biograferna i ett stort specialreportage redan i morgon onsdag. Lennart Bernadotte är regissör och Nils-Gustaf Holmquist produktionsledare. Tre fotografer var i verksamhet under festligheterna. Sven Thermænius, Bertil Palmgren och Birger Gottlieb. Festreportaget får delvis original ljud, som togs på tråd via Radiotjänst till Europa Studio i Sundbyberg, där ljudingenjör Bengt Runsten skötte ljudkamerorna. Ingenjör Runsten har förresten i samband härmed tillsammans med ingenjör von Utfall i Radiotjänst experimenterat ut en delvis ny metod att på detta sätt sända ljud längre sträckor. Man behöver alltså aldrig flytta in ljudkameror och andra inspelningsdetaljer till upptagningslokalen, utan dessa kan hela tiden finnas ute i studion.

Skeppsprovning.

Europa Film har i dagarna färdigställt en kortfilm — »Små båtar blir stora skepp» — om Statens Skeppsprovningsanstalt i Göteborg, som är en av de allra största och modernaste av c:a 25 liknande anstalter som f. n. finns i världen. Bl. a. får man här följa fartproven med kryssaren Tre Kronor samt se våra nyaste ubåtsmodeller i den 260 meter långa vattenrännan. Inspelningen är gjord i samarbete med Marinens filmdetalj.

Musikfilm.

Till Jean Sibelius 80-årsdag den 8. december kommer Europa Film nästa vecka med en kortfilm om Sibelius, som är framställd i samarbete med det finska filmföretaget Finlandia-Kuva. Filmen visar ett antal nytagna bilder av den världsberömda kompositören och hans maka och den beledsagande musiken — några av Sibelius mest kända och mest spelade verk — framföres av ett antal välkända finska artister. Filmen har redigerats av Artur Ekström och Erik Baumann.

Rekord.

Den kortaste inspelningstid som någonsin annoterats i Europa Films historia förekom häromdagen, då en kortfilm gjordes med Peter Kreuder och hans solister, kallad »Fem minuter med Peter Kreuder». Kl. 2,30 kom Peter Kreuder till ateljén med sina solister och kl. 3,50 åkte han därifrån för att ta flyget på Bromma. Filmen hade tagits upp med tre kameror och det blev två kortfilmer på 200 meter vardera.

Chefredaktör Börje Brilioth visar regissören för pressfilmen hur en perfekt stöt skall göras.

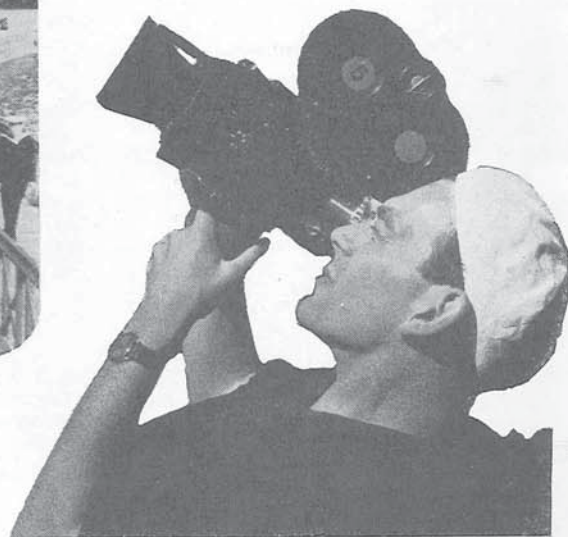
Pressfilm.

I anslutning till svenska pressens 300-årsjubileum är Europa Film i färd med att i samråd med Publicistklubben inspela en kortfilm om den svenska pressens 300-årsjubileum.

Pressfilmen är dels en historisk kavalkad, skildrande tre sekels nyhetsförmedling ur svensk synvinkel. Men den är också och framför allt ett reportage om nutida svensk press, dess arbete och förgrundsgestalter. Skansens succéutställning har lämnat många värdefulla bidrag till det historiska avsnittet, medan bilderna från dagens hektiska arbete hämtats både i huvudstaden och landsorten.

Även veckotidningarna, får sin del av filmmetrarna. Regissör för filmen är Bengt Janson.

Lennart Bernadotte filmar »Vaktparaden».

K1 med pukor och trumpeter.

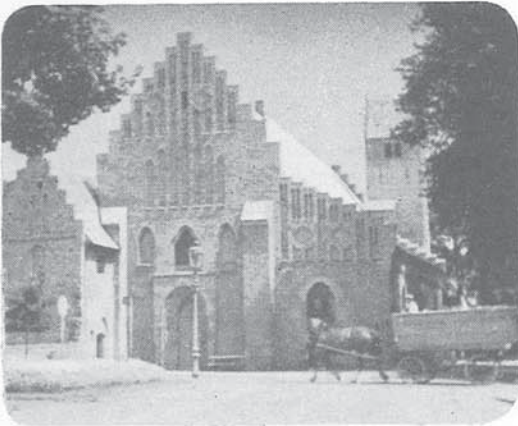
Flottans raska gossar lämna Skeppsholmen.

Den kommersiella

Den kommersiella beställningsfilmen har till uppgift att tjäna näringslivet som reklam- och propagandaförmedlare, för demonstrations- och instruktionsarbete, i goodwillskapande syfte, som ett led i upplysningsarbetet eller för arkivändamål. Den kan lämpligen grupperas i följande underavdelningar:

- ANNONSFILMEN** . . . . . längd vanligen 33 m. (72 sek.). Visas före det ordinarie programmet på biograferna.
- KORTFILMEN** . . . . . längd c:a 300 m. (11 min.). Föregår den ordinarie spelfilmen som fyllnad.
- DEMONSTRATIONSFILMEN** av varierande längd. Visas vanligen internt av beställaren eller genom producentens försorg.
- INSTRUKTIONSFILMEN** . . . . av varierande längd. Visas vanligen internt av beställaren.
- PROPAGANDAFILMEN** . . . . längd vanligen 1.000—3.000 m. (37—110 min.). Visas genom beställarens försorg.
- ARKIVFILMEN** . . . . . av varierande längd.

Ystad har många vackra kortfilmomotiv.

Järnvägsfilmer.

SJ har hos Europa Film låtit göra två kortfilmer: »Tunga don på revision» samt »Nattliga spår». Regissör: Lennart Bernadotte.

SJ och filmen.

Inom Statens järnvägar har man tidigt haft klart för sig filmens stora värde både internt inom verket för personalens undervisning och instruering som utåt såsom ett utomordentligt medel att intressera allmänheten för vissa detaljer från Statens järnvägars omfattande verksamhet.

Statens järnvägars filmarkiv omfattar för närvarande nära 300 filmer. Vi bedriva en omfattande filmuthyrning; över 3.000 kopior utlånas årligen, och det beräknas att över en miljon personer årligen se dessa filmer på biografer, vid möten, i skolor och vid privata visningar i hemmen.

Byråchefen Martin Blomberg.

Film och industri.

Det är att hoppas, att den nya inställning till filmens möjligheter för internt bruk, som kunnat spåras under senare år, snart skall bli allmän. Filmen är sannerligen för god att brukas blott vid jubileumsfester och sedan arkiveras. Den skall vara ett levande och livgivande inslag i arbetet inom företagen. Men den skall också tjäna det externa arbetet.

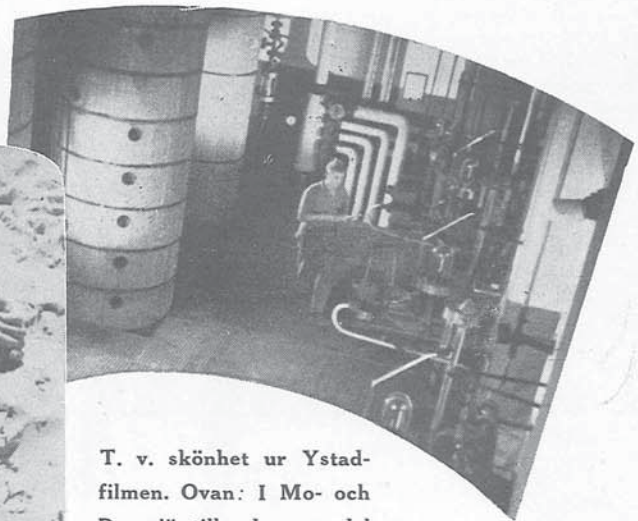
Svensk industri står just nu på ett alldeles särskilt sätt i blickpunkten. Folk har börjat inse, att svensk industri är en grundpelare framför andra i svenskt näringsliv. Men industrien måste själv se till, att portarna öppnas och att möjligheterna till begripande ökas. Detta kan ske på olika vägar. Även filmen kan här göra tjänst, det må inte glömmas. Redan gjorda erfarenheter av vad den betyder som komplement till och fördjupning av genom föreläsningar förmedlad kunskap om svensk industri eller som direkt vägvisare mana till fortsättning.

Att skapa filmer från det industriella arbetets mångskiftande fält, att väl bruka dem inom företagen och att sprida dem till allt vidare kretsar är ingen ringa uppgift. Den kräver kostnad och hård strävan. Men säkert lönar den sig.

Rektor Harald Nordström.

Ystadfilm.

Europa Film har intagit Ystad. Det är Lennart Bernadotte med fotograf och medhjälpare, som skall inspela en film om det moderna Ystad.

T. v. skönhet ur Ystadfilmen. Ovan: I Mo- och Domsjö tillverkas en del av den 96 % sprit som bl. a. blir »nubbe».

beställningsfilmen

Vad är annonsfilm?

Det är de tablåer, som visas på biograferna före föreställningens början. Vanligen visas 5—6 dylika filmer om vardera 33 m:s längd, vilket motsvarar 72 sekunder per film.

Annonsfilmen lämpar sig bäst för riksannonsörer. Härvid tillämpas s. k. serievisning, d. v. s. 3—6 annonsfilmer för en och samma vara eller varugrupp får cirkulera mellan de olika biograferna över hela landet. En av filmerna visas då varannan eller var fjärde vecka på var och en av de avtalade biograferna under hela säsongen och visningskostnaden per föreställning uppgår till c:a 70 öre.

Europa Film, som är det största företaget i denna bransch, disponerar över 300 utvalda biografer för visning av annonsfilm.

"Det är vårt" visar vad vi svenskar ha att värna och värdesätta och slutar med en appell för försvarslånet.

Hört på bio.

I slutet på en av Europa Films reklamfilmer sade hallåmannen: »Köp Algots kläder». Då hördes en röst i salongen: »Vad f-n ska Algot ha på sig då?».

Svensk färgfilm.

De första svenska färgfilmerna får i dagarna premiär. Det rör sig om tre stycken reklamfilmer som Europa Film gjort åt Algots Kläder i Borås och vilka inspelats i Amerika nu nyligen. Regissör och fotograf har Olle Nordemar varit och han hade filmerna fullt färdiga med sig hem när han för kort tid sedan återvände från Amerika.

Inspelningen blev förresten en ganska omfattande historia och många stora svårigheter tornade upp sig i den unge svenske regissörens och fotografens väg.

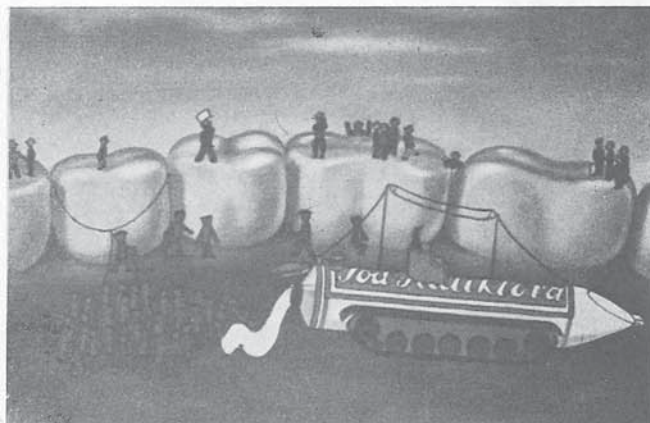
Nordemar hade någonstans fått anvisning på en italienare som skulle kunna tillhadahålla alla slag av djur och till denne vände sig filmexpeditionens chef med rekvisition på erforderligt antal åsnor. Italienaren bleklagade dock — åsnor hade han inga, men väl krokodiler som kunde röka cigarr, björnar som kunde slå frivolt och mycket annat underligt i djurvärld.

Trekungamöte — typisk arkivfilm.

Näpen reklamfilm

Tecknad annonsfilm

Internationella undervisningsfilmer.

Ett ståtligt filmprojekt har i dagarna realiserats. Genom initiativ av Europa Film har nämligen överenskommelse träffats mellan olika länder, som bl. a. Danmark, Finland, Norge, Island, Irland, Schweiz, Rumänien, Frankrike, England, Italien om ett ömsesidigt utbyte av undervisningsfilm. Man har gjort den erfarenheten, att det funnits åtskilligt inom undervisningsfilmen, som är gemensamt för olika länder och som man mycket väl skulle kunna producera i ett land och låna ut till de övriga. Produktionen som i Sverige f. n. är ganska omfattande och väntas stiga ytterligare, när det nu påbörjade internationella samarbetet utkristalliserats i sin slutgiltiga form.

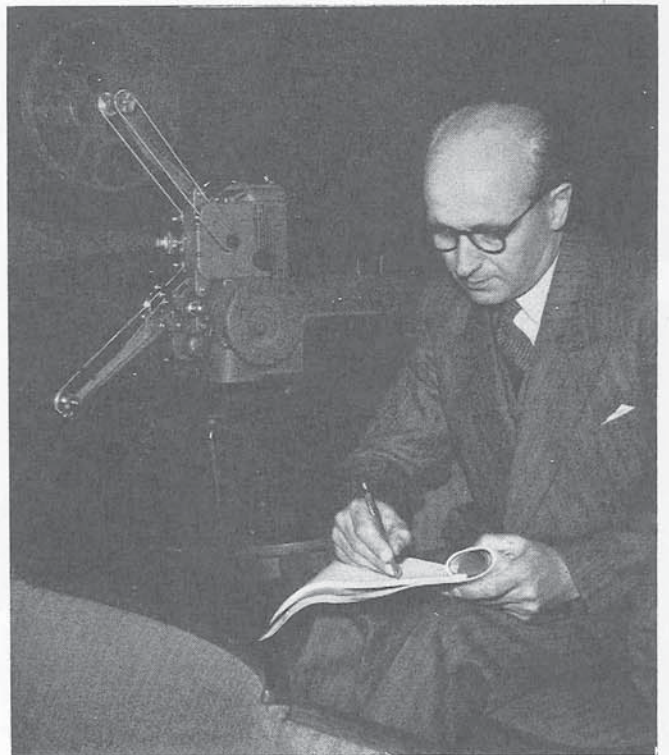
A. B.

Livligt skolintresse.

Skolorna begagna i stor utsträckning erbjudandet från Europa Film att i undervisningssyfte låta sina elever besöka de föreställningar, vilka arrangerats under S:t Eriksmässan. Eleverna få i sällskap med sina lärare under de lektioner, vid vilken någon av de visade filmerna kunde passa som undervisningsmaterial, besöka AnglAISbiografen. Arrangemanget har från pedagogiskt håll fått det största erkännande och har ytterligare ökat intresset för industrifilmens användning i undervisningssyfte.

Alla undervisningsfilmer undergå en noggrann syning efter varje körning.

Överlärare Helge Hagström utför pedagogisk granskning av undervisningsfilmerna.

Färgfilmen

kommer snart att även på undervisningsfilmens område göra sitt segertåg över världen. Här i Sverige komma undervisningsfilmer i färg inom kort att stå till skolornas förfogande.

Ansökan om tullfrihet.

Europa Film har inlämnat en skrivelse till ecklesiastikdepartementet och skolöverstyrelsen med begäran om tullfrihet i Sverige för skol- och bildningsfilm, s. k. bildband och färgbilder för undervisningssyfte samt att restitution å importtullen på projektionsapparater till skolor och läroanstalter måtte beviljas, sedan vederbörande anstalter gjort ifrågavarande inköp.

Svensk Lärartidning.

Pytonorm

önskas hyra för filmning. Hänvändelse till Europa Film. Avd. för undervisningsfilm. Tel. Namnanrop.

i vår bänk...

Åskådlighet.

Det framhålles i skolornas undervisningsplan, att man så mycket som möjligt bör sträva efter åskådlighet i undervisningen. Kartor, planscher och annan undervisningsmateriel har sedan gammalt varit till ovärderlig hjälp i denna strävan efter åskådlighet, men vi har nu i filmen fått ett pedagogiskt hjälpmedel, överlägset alla andra. Filmen ger inte bara en bild av vad vi vill åskådliggöra, utan även rörelsen, normal, påskyndad eller fördröjd. Detta framhåller överlärare Helge Hagström vid Ängelholms folkskola vid ett samtal med tidningen. Överlärare Hagström är kallad som sakkunnig i 1940 års skolutredning beträffande skolfilmsfrågor. Dessutom är han inspektör för Europafilms undervisningsfilmsavdelning.

(Engelholms Tidning)

Pytagoras sats.

Undervisningsfilmen vinner terräng, påstår skolfilmarna, och den sista landvinnningen är Pytagoras sats. Denna de senaste årtusendenas mest fruktade probersten klaras nu av även mindre begåvade gymnasister på 7 ½ sekund tack vare skolfilmen, för vilken ingenting är omöjligt. Vem som regisserat detta pytagoreiska drama och vem som spelar hypotenusans roll avslöjas inte, men ett obekräftat rykte vill göra gällande att pi gestaltas av professor Hubendick på ett förbluffande illusoriskt sätt.

Framgången med Pytagoras lär spora skolfilmarna till ännu väldigare ansträngningar. I Amerika, det land varifrån alla geniala arbetsmetoder härstammar, har man funnit att skolfilmen sparar 35 % av undervisningstiden. På det sättet kan kurserna utökas och de amerikanska barnen redan på ett mycket infantilt stadium bli rent monstruösa i sin lärdom. Vid konversation med amerikanska soldater och officerare har vi ju också här i landet haft anledning att ideligen förundra oss över den bildning dessa är bärare av.

(Aftonbladet.)

Ett uppslag som ger

Vägen från idé till färdig undervisningsfilm är lång och grundlig.

Uppslaget, som ofta lämnas av någon framsynt pedagog, prövas först av ämnets och filmens specialister. Därefter gives idén en noggrann pedagogisk utformning,

innan den av vana filmförfattare utarbetas till ett

spelklart manuskript. Manuskriptet går till inspelning,

och när tagningarna avslutats och

redigerats

till en färdig film, underkastas

denna en

pedagogisk granskning.

Sedan härav föranledda ändringar

vidtagits, iordningställas de kopior, som nå

våra lärare över hela landet.

Pelle och Kickan.

heta de tvenne huvudpersonerna i den serie barnfilmer som planeras av Europa Film. Av filmerna, vilka utformas i samarbete med småskollärarinnor och barnpedagoger, äro de första under inspelning och skola följas av flera under vinterns och vårens lopp. Några av titlarna äro: »Pelle och Kickan i

Skolan», »Pelle och Kickan på landet», »Pelle och Kickan i skogen», »Pelle och Kickan i hemmet», »Pelle och Kickan flyger» m. fl.

Europa Films initiativ kommer säkerligen att hälsas med stor glädje av landets småskollärarinnor, vilka hittills saknat för små barn särskilt anpassade filmer.

Aftonbladet.

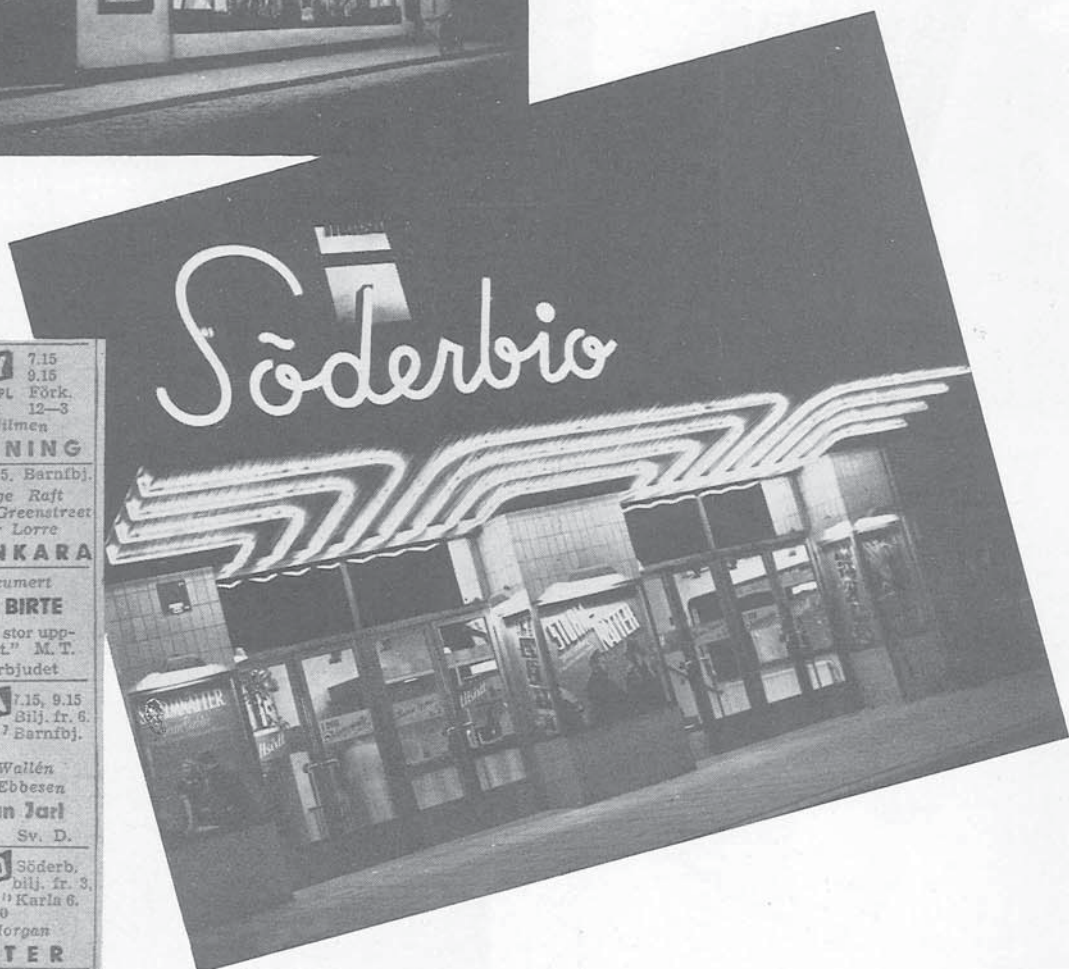
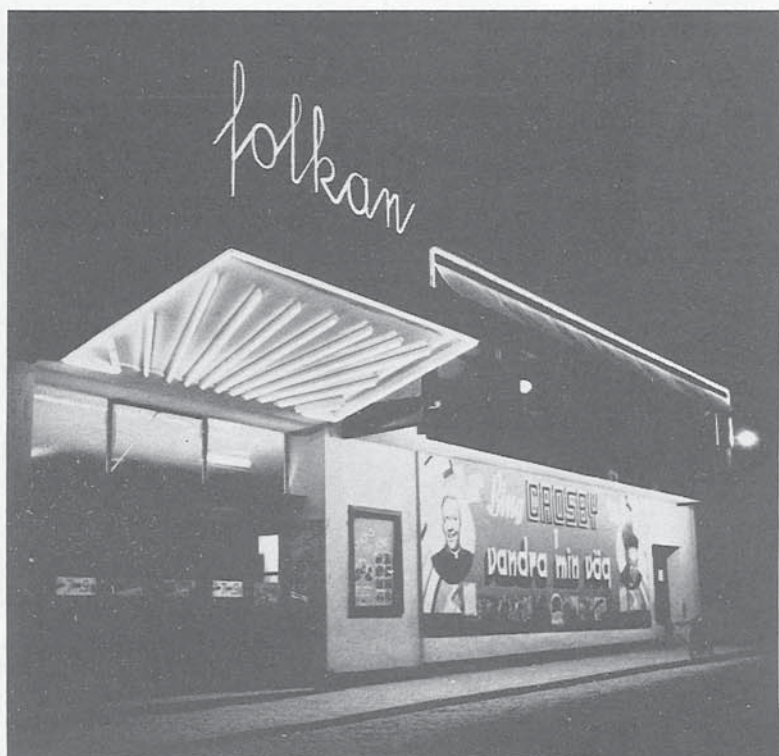

EN TITT PÅ

EUROPABIOGRAFERNA

AVENY BIRGJÄRMSG. 17 Tel. 21 21 00	LORRY S. ERIKSPL. Tel. 32 11 11	7.15 9.15 Förk. 12-3
Maria MONTEZ i järgfilmen SUDANS DROTNING		
RODA LYKTAN SILVERGÖLEN 10 Tel. 32 26 33	Bilj. fr. 5. Barnfbj. George Raft Sidney Greenstreet Peter Lorre	
KOMPLOTT I ANKARA		
GLORIA FOLKUNGS. 105 Tel. 41 13 13	Poul Reumert FALLET BIRTE "Förtjänar stor uppmärksamhet" M. T. Biljetter från 6. Barnförbudet	
PÄFÄGELN S. ERIKS. 84 Tel. 30 10 80	NARVA NARVAVÄG 7 Tel. 62 14 50	7.15, 9.15 Bilj. fr. 6.
GÄRDET L. SÖMLES GÅT 43 Tel. 62 11 13	Sigurd Wallén Dagmar Ebbesen Ankeman Jarl "Men skrattar hjärtligt." Sv. D.	
KARLA HYBRÖG. 69 Tel. 60 87 20	SÖDERBIO GÖTGATAN 11 Tel. 42 08 00	Söderb. bilj. fr. 3.
STORMNÄTTER		

Premiärlejon

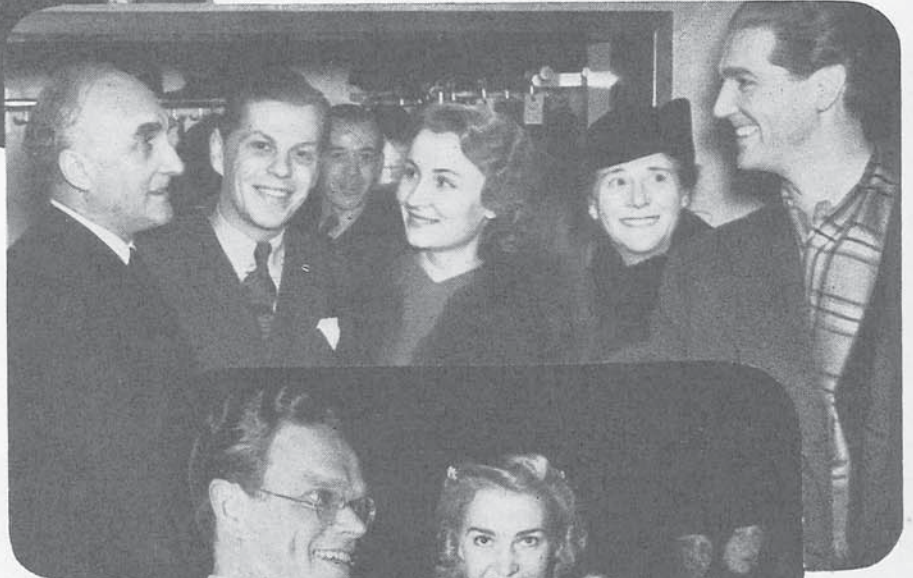
Prins Carl på Sagapremiär

Peggy och Ake Ohberg

TVå skåningar: P. A. och E. P.

Teaterbukett:
Olof Winnerstrand,
Sture och Guje
Lagerwall
och Ake Ohberg

Tandläkare Hans Nordgren
med maka Brita Appelgren

TVå bröder:
general Bengt
och ryttmästare
Sten Nordenskiöld

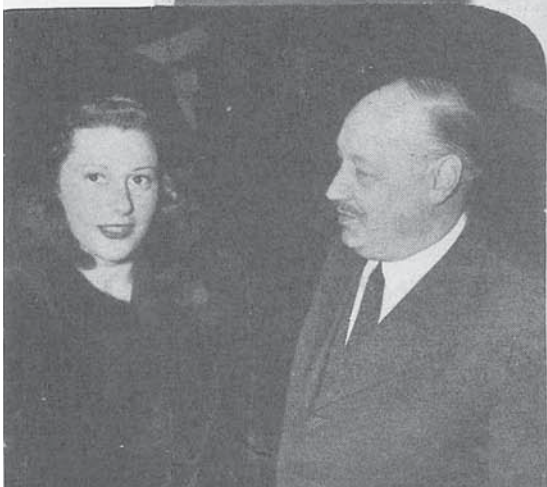

på sjuan och nian

Wulf Jahr

Wulf-Gerhard

Vera Valdor och biografkungen Anders Sandrew, vilken i många år lancerade Europa Films filmer på sina biografen.

Statsministern med statsrådinnan hälsas välkomna av Europa Films chef, direktör Gustav Scheutz.
Ovanför: Greta och Hasse Ekman, mor och son.

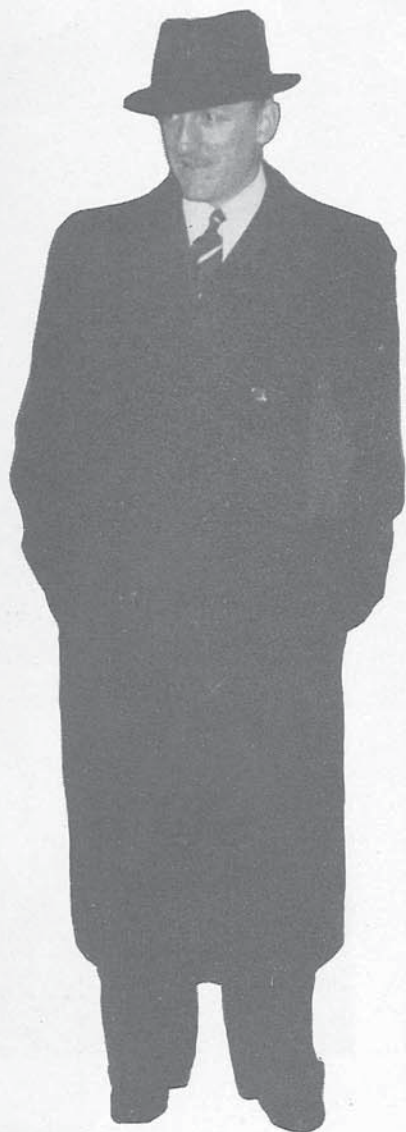
Den ensamme anarkisten Charlie Almlöf

Georg Fant
i autografjägarnas korskeld

Svenskt åt svenskarna

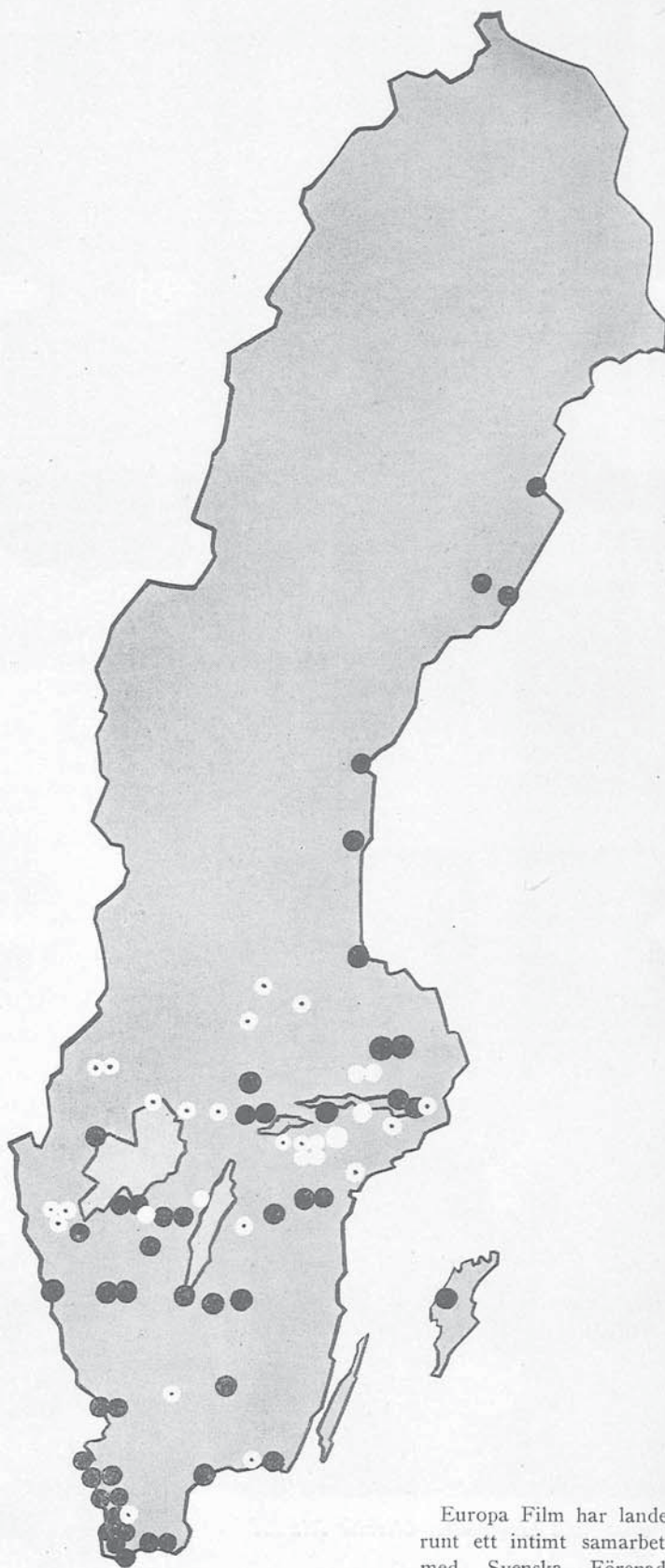

Direktör Per Scheutz,
chef för Europa Films Stockholmsbiografer.

Biografägarsyn.

I skrivelse den 22 december 1939 till chefen för finansdepartementet skrev *Sveriges biografägareförbund*:

Det torde numera icke bestridas, att en inhemsk filmproduktion ur allmänna synpunkter är av väsentlig betydelse för ett land. För svensk biografnäring är en jämn tillgång på svenska filmer utan tvekan ett livsvillkor. Naturligtvis är den svenska biografägaren i mycket hög grad beroende av utländsk film över huvud taget, men en nedgång i produktionen av svensk film skulle med säkerhet eliminera biograf-föreställningarna såsom en dominerande nöjesfaktor för den stora allmänheten. Varje biografägare vet, att en av de viktigaste förutsättningarna för att bibehålla allmänhetens intresse för filmen är, att han under varje spelsäsong kan framföra svenska filmer.

Europa Film har landat runt ett intimt samarbete med Svenska Förenade Biograf A.-B. och Stjärnbiograferna. Dessa bägge biografbolag driva biografer i de städer som utmärkas på kartan.

Arbetsglädje, kunnighet, kamratanda

Europa Films ateljéer i Sundbyberg har alltid varit ett tillhåll för det goda humöret och den kamratliga arbetsglädjen. Vi presentera några ansikten och situationsbilder från den dagliga verksamheten bakom kulisserna.

Nu kommer solen strax.

Filmproduktion är ett stort maskineri, där alla muttrar äro precis lika nödvändiga om de synas eller inte.

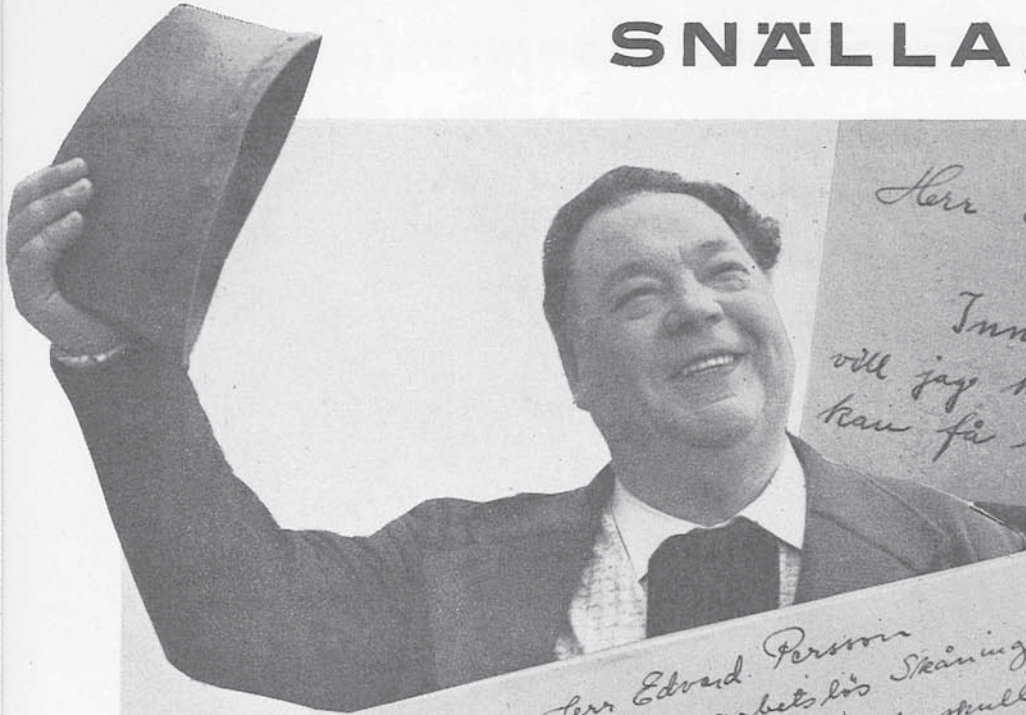
(Edvard Persson.)

T. v.: En kameraåkning på 40 meter i »Åsa-Hanna».

SNÄLLA, RARA,

Herr Edvard Persson

Innan jag skjuter mig
vill jag höra efter om jag
kan få låna 2000 kronor

Herr Edvard Persson
Jag är en arbetslös Skåning,
skräddare till yrket, och skulle
så gärna en gång vilja se Eder balle
pi spången men har ej råd sänd
mig en biljett eller två. Som jag ser
Eder i ungdomens år och hade
nåje av Eder så är det också
dag - ty vi klarar oss nog ändå,
men tyvärr är det så skrämt för
mej nu !! Kunde jag inte få lov
och göra en kostym till Herr Persson
om till för, för jag är särskilt
expert på konpulenta personer.

Vad och såg farbror i filmen "En Hjörman till
hört" och jag tyckte farbror var så snäll
mot de fattiga där. Och nu frågar jag, är
farbror lika snäll mot fattiga i verklig-
heten också som i filmen? Jag hoppas.

Persson
Som vi i sommar har byggt ett
musikkanell frågar vi om han vill
komma hit och ställa till uppståndelse
på lördag och söndag. Han får 150 kronor
Vi vet att han vill ha mer, men han
får inte mer.
N. N. Jönsson.

HERR PERSSON!

Under rätt lång tid har jag bedöt till Gud om ett arbete. - Med anledning av krisförhållandena är jag uppsagd från min nuvarande plats till 10 April. - Förgäves har jag väntat på någon gudomlig ledning i denna sak tills i dag, då det helt plötsligt stod klart för mej att jag skulle tillskriva Eder och tala om min ställning.

Snälla Herr Persson jag vill låna
2 tusen kr - jag det är myc-
ke pengar. Jag är i ett sånt
gär tvivlat läge. Jag är en fattig
Smickarehusman & jag vet nej
ingen levandes råd hur jag
skall kunna hjälpa min växa
som råkat i Olycka

Norrköping den 20/12-39.

Herr Edv. Persson,
Stockholm.

Härmed tager jag mig friheten fråga huruvida Ni kan ha
intresse av att giva mig ett lån å 10,000:-- kr. ev. mindre.
Jag hade tänkt öppna en dansklubb, men då nyanskaffning av
möbler etc. till ett förstklassigt ställe, behöver jag ett
större startkapital än jag förfogar över. Ni skulle därför

L. Lönn

Herr
Edvard Persson.

Jag vill härmed fråga om
Herr Persson har lite avlagda
kläder som han vill skänka
mig. Vi har inte det så lysande
mild vår ekonomi. Vi har de
smättingar och de stika mycket.
Väl därför tacksam för det minsta.
Jag kan njuta ut om det. Det är
Det. på. - I försk. Kan lämna kuponger
Stigaktningens fallt

Bäste Herr Edvard Persson!
Jag är nu i en svår situation, mina föräldrar
är döda så jag har inget hem och
komma till nu när jag som barn
behöver, jag väntar naturligtvis ett
barn om en månad, jag har inte
så jag kan inte mej mitt om
dagarna.

Melodier som

HENNES MELODI

Musik
KAI GULLMAR
Text
LEANDER
Författare

2

GAMLA STA'N

Vals

Text: Gideon Wahlberg
Piano

Långsam vals

Musik: Erik Baumann
arr. Nathan Göring

Verse

EN EUROPAFILM!

LÖRDAGSKVÄLLAR

INOMÅG:
1. Det finns i varje vacker flicka
2. Lördagskvällar
3. Kyss mig godnatt.

En sjöman älskar havets våg.
(Farväl)

SJÖMANSVISA.
Upptecknad av GUSTAV FONÅBERG.

Långsam Vals.

1. En sjö - man sked al - skar
av - kar tar om och
vis - kar na lla
trog - na

När Den stor - men sk
kom Kom - ma till
For sis - ta

Ja, va - nas brus - men sk
våg, vil - gor - nas brus - men sk
kar, namn, Hör gor - nas brus - men sk
kys, Hör gor - nas brus - men sk

PIANO

Calle Schewens Vals

Långsam Vals

Musik: Evert Taube
Arr: Sven Sköld

Ros - la - gens lamm just blev skän

LICKAN I FÖNSTRET MITT EMOT

Slow-Fox

Text: PADDOCK
Piano

Musik: STEN AXELSON
Arr: Sven Janthe

Solo

Verse

Edward Perssons 5 bästa

LITE GRANN FRÅN OVAN
KALLE PÅ SPÅNGEN
JAG HAR BOTT VID EN LANDSVÄG
EN LUDEN VID KANIN
VI KLARAR OSS NOG ÄNDA

Den vackraste visan

TURE NERMAN
Moderato

LILLE BROR SÖDERLUNDH

Gitar

Piano

Den vack - ras - te vi - san om kär - le - ken kom

inte kommit bort

Här dansar kustens glada kavaljer
VALS
Musik: Lina Dahlquist
År 1910
Piano

Det är jag, som går vägen uppför stegen
ur Europa-filmen „Fridolf i lejonkulor“
Text: PADDOCK Musik: STEN AXELSON
Fox-trot
Piano

**HAN HADE SEGLAT
FÖR OM MASTEN**
Sjömansvals
Illustration of a sailor and a woman

„Svarte Rudolf“
SANG-VALS FÖR PIANO
Illustration of a man's silhouette

Dansen går på Svinnska skär
Text och Musik: Gideon Wahlberg
Illustration of a couple dancing on a cliff

NÄR SKÖNHETEN KOM TILL BYN
Som en dansvisa.
Gitar

Jag kommer i kväll under balkongen
Festrot ur „Söderkårr“
Text: ÅKE SÖDERBLOM Musik: STEN AXELSON
Piano
Illustration of a man and a woman

DEN gamla visan OM IGEN
UR EUROPAFILMS EN FLICKA FÖR MEJ
Musik: KAI GULLMAR
Text: SVEN GUSTAVSSON
Illustration of a man and a woman

SPRIDDA BILDER

Pristävlan.

60 fotografer var häromkvällen i farten på en gång i Europa Films ateljéer ute i Sundbyberg och arbetade med en och samma film. Men det var inte fråga om filmfotografer den här gången utan s. k. stillfotografer och allesammans var amatörer.

Det var det största evenemang, som någonsin förekommit inom den förnämliga Fotografiska Föreningen i Stockholm. Föreningens medlemmar hade nämligen inbjudits av Europa Film till pristävling, att tävla om »Den bästa filmbilden», som skulle tagas mitt under pågående filminspelning. Filmen, som just stod på spelprogrammet var »Flickor i hamn». Stjärnorna poserade gärna och villigt i det oändliga för de 60 tävlingsfotograferna.

Max bildar skola.

Max Hansen

söker en jungfru.

Platsen sökes mellan 10—12, Östermalmsg. 98.

Fru Georg Rydeberg

söker ensamjungfru. Svar till d. t. h. k.

Filmregissör

söker jungfru. Lön: 10 kr. mer än hon begär. Svar till »Eva-Marianne, 4 år».

D. N.

Bensinbrist.

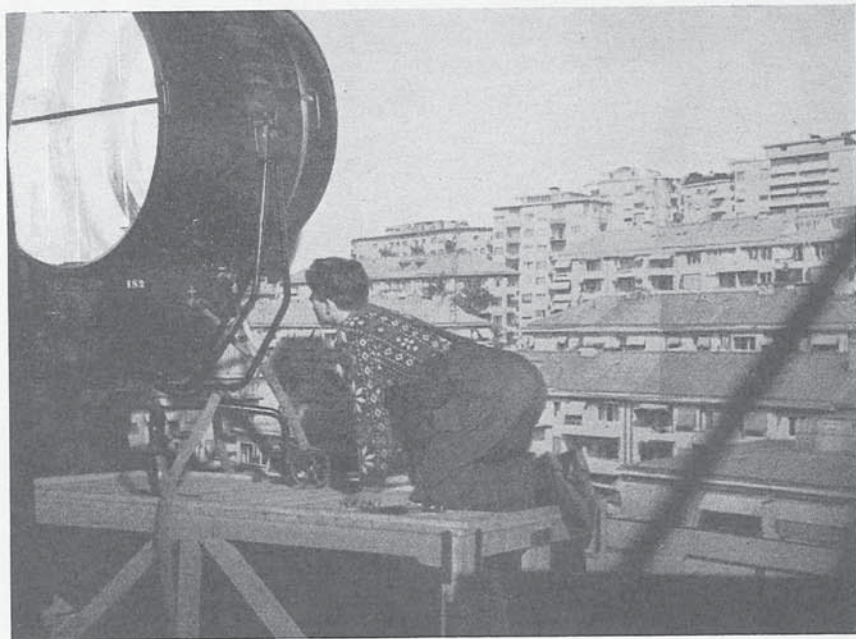
Statens Trafikkommission, Stockholm.

Fredagen den 17 mars 1944 har Europa Film premiär på filmen »Hemsöborna». I densamma medverkar bl. a. ett 25-tal personer, bosatta å Djurö, vilka av oss inbjudits att övervara premiärföreställningen.

Då det icke finnes annan möjlighet för dessa djuröbor att ta sig hem från Stockholm på kvällen, anhåller vi härmed om tillstånd för Busstrafiken Stockholm—Björknäs—Värmdö att på kvällen den 17 d:s få göra en extratur med 1 st. buss från Stockholm (Borgmästaregatan) till Djurö (c:a 4 mil enkel väg).

Eftersom djuröbornas närvaro inkomponerats som ett led i premiärprogrammet, och de dessutom alltsedan förra sommaren sett fram emot denna gemensamma stockholmsresa och glatt sig däråt, skulle vi sätta mycket stort värde på om denna vår anhållan kunde beviljas.

Med största högaktning
A.-B. Europa Film.
(15 mars 1944)

Strålkastaren står inte på Gärdet, utan Gärdet — en fotografisk fond — står i ateljén.

Med film i flygbagaget.

Direktörerna G. Scheutz och E. Skaar ha återvänt med flygplanet från Paris med en ansenlig mängd franska filmer i bagaget. Därmed har Europa Film, som före kriget lancerade många av de främsta franska storfilmerna återknutit sina franska förbindelser.

Filmmanuskript

för lustspel, även lösa scener med poäng. Manuskript eller sammandrag (maskinskrivna) kan sändas till Scaniafilm, Edvard Persson & Co., Malmö.

(Annon i D. N. 1928.)

Barbro Kollberg och Ulla Wicander i lektagen framför fotografen.

Tennislektion.

Det danska landslaget i tennis samt ledande utländska och svenska deltagare i tävlingen om Kungens kanna besökte under fredagen Europa Films ateljéer. Bland deltagarna märktes Destremeau Frankrike, Lie Norge, Lincoln Fin-

land, Vera Nielsen Danmark m. fl. Särskilt fransmannen Destremeau var synnerligen begestrad och det enda han ansåg sig kunna »betala» Edvard Persson och kvittera den vänliga inbjudningen med var — gratislektioner i tennis åt Edvard P.

STRÖDDA TEXTER

Spännande.

— Berätta något spännande!

Regissör *Emil A. Pehrson-Lingheim-Ljud-Pelle*, som varit med i alla år, sätter igång:

— Det mest spännande är och förblir inspelningen av Europa Films första film, »Kärlek och landstorm». Gustav Scheutz hade — fastän vi saknade ateljé och ljudfilmsapparat — beslutat att det skulle produceras egna filmer. Första effekten härav blev att Adolf Österberg drog sig tillbaka från firman, som han varit med om att stifta, och Schamyl Bauman reste bort, till Västkusten, där han sålde s. k. plättlaggar (och badade). Men manuskript anskaffades, en ensemble engagerades och ateljé hyrdes i Åbo. Sällskapet reste iväg; varken regissör eller fotograf hade tidigare haft med ljudfilm att göra. Tidtabellen kom genast i oordning därför att regissören inte ville skiljas från sin hund, som måste i karantän. Så kommo i alla fall tagningar till Stockholm och provkördes. Bildkvaliteten var bedrövlig, ljudet dåligt, dock inte sämre än att man kunde höra regissören överrösta skådespelarnas repliker, då han ropade ut sina anvisningar i en megafon i den 150 kvm stora ateljén. Högre än allt annat hördes inspicientens rop till regissören att inte ropa så högt. Nya tagningar anlände och provkördes; ljudet hade nu försämrats ytterligare, och regissör Ivar Johansson, som sällat sig till de närmast sörjande, uppdikade en dikt, som slöt:

Och filmen den kördes,
men ingenting hördes.

Bauman reste nu till Åbo och diskuterade med regissören. Det bestämdes att framställningen av vissa reklamfilmer, som pågick samtidigt med inspelningen av »Kärlek och landstorm» och med användande av dess skådespelare, skulle inställas. Skådespelarna hade fått arbeta från 5 på morgonen till 10 på kvällen; nu skulle man koncentrera sig på långfilmen. Knappt hade detta beslutats, förrän glilampen gick sönder, och en ny sådan kunde skaffas endast från Amerika.

Efter tre veckors arbete konstateras i Stockholm att inte en enda meter av tagningarna duger att använda. Regissören avgår, inspelningen avbrytes, sällskapet hemkallas. Men filmningen ska fortsattas här hemma. Stuvsta bio blir vår ateljé, ljudet lånas från Åbo och jag lyckas reparera det. Men en regis-

sör saknas. Gustav Scheutz anmodar Schamyl Bauman att regissera. Men denne, som ånyo ligger på Västkusten och säger plättlaggar (och badade) slår ifrån sig med båda händer:

— Ni är inte kloka. Jag som aldrig sett en sminkad skådespelare på nära håll.

— Det kan i alla fall inte bli sämre än det varit!

Bauman kom, och vi jobbade för fulla muggar. När sista scenen var tagen, bestämdes premiären att äga rum om 14 dagar. Nu insjuknade Bauman, som skulle resa till Åbo och där verkställa musikupptagning. Jag blev anmodad att resa i hans ställe.

— Men jag har aldrig sysslat med det musikaliska, sa jag.

— Någon måste göra det, sa Gustav Scheutz.

Jag hann inte ens äta middag utan måste huvudstupa åka till Finlandsbåten. Där stodo Gustav Scheutz och Seth Karlsson med en knippe noter, »Känner du Fia Jansson» och liknande. Det var musiken. Den inspelades. När jag kommit tillbaka hem upptäckte jag, att ljudet var underexponerat. Premiären stod för dörren situationen var förtvivlad. Jag lyckades dock få fram ljudet någorlunda men först efter mycket tidsödande procedurer, och klippning, kopiering och censurgranskning m. m. återstod. Uteslutet att filmen ska kunna bli färdig till premiären.

Premiärdagen kom. När föreställningen på Astoria började, hade maskinisten fått bara tre akter av filmens fem. Han började köra dem. Klockan halv åtta kom jag ner till biografen med de två återstående. Utanför på gatan gingo Gustav Scheutz och Schamyl Bauman mörka i hågen. De hade varit inne på föreställningen, inte så mycket som en fnissning hade hörts i salongen — att de avlyssnat publikstämningen just som en rad stämningfulla naturbilder visades på duken hade de tydligen inte tänkt på. Vi gingo på gatorna hela natten. Scheutz och Bauman ville inte tro, att filmen i själva verket varit en skrattsuccés, utan talade dystra ord om att Europa Film nu måste slå igen butiken.

Klockan fem voro vi nere i Klara-kvarteren och läste recensionerna. De voro hyggliga. Och sen blev »Kärlek och landstorm» en stor kassapjäs.

Var det inte spännande det?

G. D.

Hedersomnämmande.

Årets kongressbroschyr, som redigerats av Europa Films reklamchef, fru Kerstin Wijkmark, har erhållit hedersomnämmande i senaste numret av Reklamnyheterna.

FÖRLOVADE:

**Prins Carl Johan
Kerstin Wijkmark**

*

Kommandörer av Vasaorden korades häromdagen inom teater- och filmvärlden. Det var Olof Winnerstrand och Lars Hansson, som erhöles den fina utmärkelsen. Samtidigt blev Bengt Jansson, filmregissören och kontaktmannen riddare av Vasaorden. Han är bara 32 år och slår därmed Jussi Björling, som fick sitt riddartecken först vid 33 år.

*

**Hasse Ekman säger nej till Amerika-
anbud.**

Stannar i och hos Europa.

Hasse Ekman skall under nästa år producera två filmer för Europa Film.

*

Telegram.

Filmchefen Seth Karlsson på Europa Film fick en dag ett telegram med en förbryllande lydelse:

**Sänt Skanör-Falsterbo till
Härnösand stop i sista minuten
kom en dag för tidigt.**

Exportsuccés.

En ny epok randas . . .

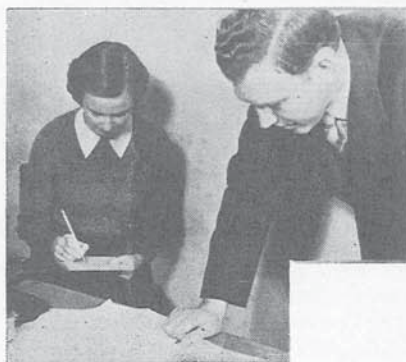
Svensk långfilm i färg.

Denna märkliga film försvenskades av Per Axel Branner och Emil A. Lingheim på Europa Studio och blev publikfavorit på Saga-biografen, där den slog rekord.

Färgfilmen är i dag ett faktum. Vi minns väl alla när vi första gången hörde ljud och tal ur en biografhögtalare. Lite till mans trodde man väl att nu var höjdpunkten inom filmtekniken nådd. Åren ha gått. Tekniken har utvecklats och den konstnärliga formen renodlats. I dag lyser de vackraste och naturtrognaste färger oss till mötes. Färgfilmen har nu definitivt kommit. Vi ha sett utländska spelfilmer men i Sverige ha vi hittills endast experimenterat med kortfilmer.

Europa Film skall enligt vad som bekräftas av direktör Gustav Scheutz under kommande året gå in för färgfilmen och man räknar med att producera den första svenska spelfilmen i färg.

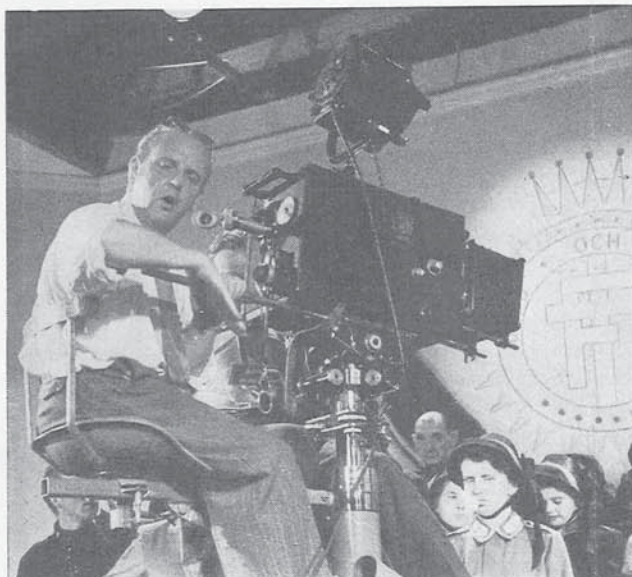

Europa Film distribuerade för femton år sedan sin första utländska film »Syndafallet» med Vera Schmiterlöv och den vackra danskan Agnes Petersen.

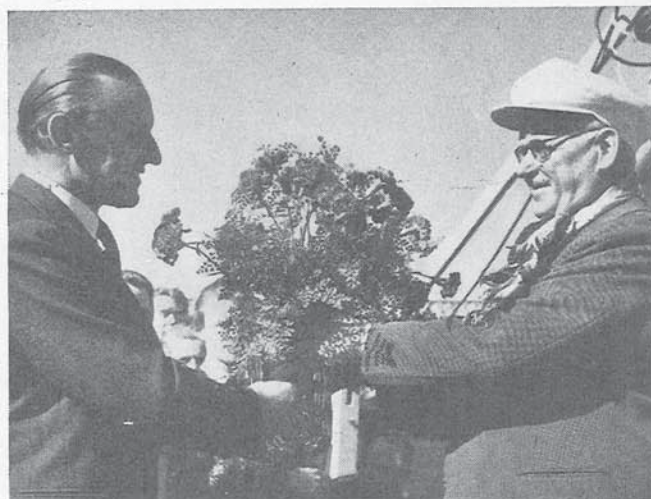
Utländskt.

Det internationella filmarbetet har nu kommit igång igen. Europa Films tre nordiska representanter — Direktör John Olsen i Köpenhamn, Kommunernas Filmcentral A. S. i Oslo och Direktör Sven E. Svensson i Helsingfors — kan åter börja köra svensktalande filmer.

Utländska kontrakt innehålla alltid extra nötter att knäcka, konstaterar Erik Brynjer på bilden t. v.

Harald Berglund var med redan från början.

Grattis, säger Gustav Scheutz till Sigurd Wallén på 60-årsdagen.

och spelet går vidare . . .